

*Guía de recursos*  
*para as*  
*familias*  
*2013*

The bottom half of the cover features a light green background with a pattern of thin, overlapping white and light green curved lines. Overlaid on this are dark green silhouettes of a family: two adults and several children of various ages, walking together. The text 'XUNTA DE GALICIA' is centered in the lower portion of this image.

XUNTA DE GALICIA



# **Guía de recursos para as familias**

## **2013**

**Xunta de Galicia**

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión

1ª ed., 2013

Edita:

Xunta de Galicia

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión

Santiago de Compostela

*Desde o convencemento de que a familia constitúe o núcleo esencial da nosa sociedade, a Xunta de Galicia pon en mans das familias galegas a guía de recursos, co obxectivo de facilitar toda a información actualizada sobre todas aquelas axudas e servizos relativos á mellora da calidade de vida de cada un dos seus membros.*

*No contexto actual de crise económica, considérase moi relevante que todas as familias poidan beneficiarse de todos os recursos ao seu alcance, para mellorar a súa situación. E especialmente no caso de familias con vulnerabilidades específicas, como son a discapacidade ou a dependencia.*

*Esta guía tenta achegar claridade sobre as vantaxes fiscais, permisos, centros e outros apoios ás familias, tanto da Administración autonómica e os seus diversos departamentos como doutras.*

*Como conselleira de Traballo e Benestar, agardo que este manual sexa un bo aliado das familias, xunto ao resto de políticas que estamos a poñer en marcha desde o Goberno galego.*

*A conselleira de Traballo e Benestar*

*Beatriz Mato Otero*



*Un ano máis queremos achegar á sociedade galega o conxunto de actuacións públicas enmarcadas nas políticas de apoio á familia que, asentadas no mandato legal proclamado pola Constitución española e pola Carta de dereitos fundamentais da Unión Europea, implican un recoñecemento da importancia do papel da familia na construción das sociedades e recoñecen a obriga dos poderes públicos de garantir a súa protección social, económica e xurídica.*

*No noso contexto, o conxunto de actuacións orientadas a cubrir as necesidades das familias e/ou dos diferentes grupos de convivencia proceden dos diferentes ámbitos de competencias das administracións públicas, razón pola que a súa efectividade depende dun exercicio de vertebración que as integre e as complemente, e evite a súa duplicidade e dispersión.*

*Esta guía de recursos é unha publicación de manexo sinxelo que, por medio dun único documento, permite á cidadanía coñecer todos os recursos orientados ao benestar das persoas e dos colectivos ou grupos de convivencia aos que pertencen.*

*A Guía de recursos para as familias 2013 recolle o conxunto de medidas e prestacións da Xunta de Galicia, as prestacións económicas da Seguridade Social, o conxunto de permisos e excedencias, os beneficios fiscais de ámbito autonómico, as medidas e beneficios fiscais de ámbito estatal, e os servizos, plans e programas de apoio ás familias galegas.*

*A directora xeral de Familia e Inclusión*

*M<sup>a</sup> Amparo González Méndez*





|           |                                                                                                                                                                                           |           |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1</b>  | <b>PRESTACIÓNS DA XUNTA DE GALICIA .....</b>                                                                                                                                              | <b>11</b> |
| 1.1.      | Prestación económica por fillas e fillos menores de tres anos .....                                                                                                                       | 13        |
| 1.2.      | Axudas ás familias numerosas .....                                                                                                                                                        | 14        |
| 1.3.      | Carné familiar galego .....                                                                                                                                                               | 19        |
| 1.4.      | Recoñecemento ou asimilación á categoría de descendente da filla ou fillo concibida ou concibido .....                                                                                    | 20        |
| 1.5.      | Axudas a traballadores con redución de xornada laboral.....                                                                                                                               | 21        |
| <b>2.</b> | <b>PRESTACIÓNS ECONÓMICAS DA SEGURIDADE SOCIAL .....</b>                                                                                                                                  | <b>25</b> |
| 2.1.      | Prestación económica por parto ou adopción múltiple.....                                                                                                                                  | 27        |
| 2.2.      | Prestación económica por filla, fillo ou por acollemento dunha ou dun menor a cargo. ....                                                                                                 | 28        |
| 2.3.      | Prestación económica por nacemento ou adopción de fillas ou fillos, en supostos de familias numerosas, monoparentais e nos casos de nais con discapacidade igual ou superior ao 65 %..... | 31        |
| <b>3.</b> | <b>PERMISOS E EXCEDENCIAS .....</b>                                                                                                                                                       | <b>33</b> |
| 3.1.      | Permiso de maternidade.....                                                                                                                                                               | 35        |
| 3.2.      | Permiso de paternidade.....                                                                                                                                                               | 39        |
| 3.3.      | Risco durante o embarazo e lactación natural .....                                                                                                                                        | 41        |
| 3.4.      | Redución da xornada laboral por lactación .....                                                                                                                                           | 42        |
| 3.5.      | Redución da xornada laboral por coidado de menores e outras persoas da familia. ....                                                                                                      | 43        |
| 3.6.      | Redución de xornada por coidado de menores afectadas/os por cancro ou outra enfermidade grave.....                                                                                        | 44        |
| 3.7.      | Outros permisos.....                                                                                                                                                                      | 46        |
| 3.8.      | A excedencia .....                                                                                                                                                                        | 47        |
| <b>4.</b> | <b>BENEFICIOS FISCAIS DE ÁMBITO GALEGO .....</b>                                                                                                                                          | <b>51</b> |
|           | A- Imposto sobre a renda das persoas físicas.....                                                                                                                                         | 53        |
| 4.1.      | Dedución fiscal por nacemento ou adopción de fillas ou fillos.....                                                                                                                        | 53        |
| 4.2.      | Dedución por familia numerosa.....                                                                                                                                                        | 54        |
| 4.3.      | Dedución por acollemento.....                                                                                                                                                             | 55        |
| 4.4.      | Dedución por coidado de fillas ou fillos de tres ou menos anos de idade.....                                                                                                              | 55        |
| 4.5.      | Dedución por suxeitos pasivos con discapacidade, de idade igual ou superior a 65 anos, que precisen a axuda de terceiras persoas .....                                                    | 56        |
| 4.6.      | Dedución por gastos dirixidos ao emprego de novas tecnoloxías nos fogares galegos .....                                                                                                   | 57        |
| 4.7.      | Dedución por alugamento da vivenda habitual .....                                                                                                                                         | 58        |

|       |                                                                                                                                          |    |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 4.8.  | Dedución por creación de novas empresas ou a ampliación de actividade de empresas de recente creación.....                               | 59 |
| 4.9.  | Dedución por investimento na adquisición de accións ou participacións sociais en entidades novas ou de recente creación. ....            | 60 |
| 4.10. | Dedución por investimento en accións de entidades que cotizan no segmento de empresas en expansión do mercado alternativo bolsista. .... | 60 |

|                                           |    |
|-------------------------------------------|----|
| B- Imposto sobre sucesións e doazóns..... | 61 |
|-------------------------------------------|----|

|                                                                                 |    |
|---------------------------------------------------------------------------------|----|
| C- Imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados ..... | 64 |
|---------------------------------------------------------------------------------|----|

## **5. MEDIDAS E BENEFICIOS FISCAIS DE ÁMBITO ESTATAL .....69**

|                                                    |    |
|----------------------------------------------------|----|
| A- Imposto sobre a renda das persoas físicas ..... | 71 |
|----------------------------------------------------|----|

|      |                                                                                                   |    |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5.1. | Redución por tributación conxunta .....                                                           | 73 |
| 5.2. | Mínimo persoal e familiar .....                                                                   | 72 |
| 5.3. | Dedución por maternidade para mulleres traballadoras con fillas ou fillos menores de 3 anos ..... | 75 |
| 5.4. | Dedución por obtención de rendementos do traballo ou de actividades económicas.....               | 76 |
| 5.5. | Dedución por alugamento da vivenda habitual .....                                                 | 76 |

|                         |    |
|-------------------------|----|
| B- Outras medidas ..... | 77 |
|-------------------------|----|

|      |                                                                                                       |    |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5.6. | Bono social.....                                                                                      | 77 |
| 5.7. | Programa de incentivos ao vehículo eficiente (PIVE).....                                              | 78 |
| 5.8. | Plan integral de impulso ao vehículo eléctrico .....                                                  | 80 |
| 5.9. | Axudas no caso de non aboamento de pensións de alimentos en situacións de separación ou divorcio..... | 81 |

## **6. SERVIZOS DE APOIO .....83**

|      |                                        |    |
|------|----------------------------------------|----|
| 6.1. | Portal web das familias galegas .....  | 85 |
| 6.2. | Rede galega de escolas infantís.....   | 85 |
| 6.3. | Programa do cheque infantil .....      | 88 |
| 6.4. | Gabinetes de orientación familiar..... | 90 |
| 6.5. | GOF virtual .....                      | 92 |
| 6.6. | Puntos de encontro familiar.....       | 92 |
| 6.7. | Residencias de tempo libre .....       | 95 |

**7. PLANS E PROGRAMAS .....99**

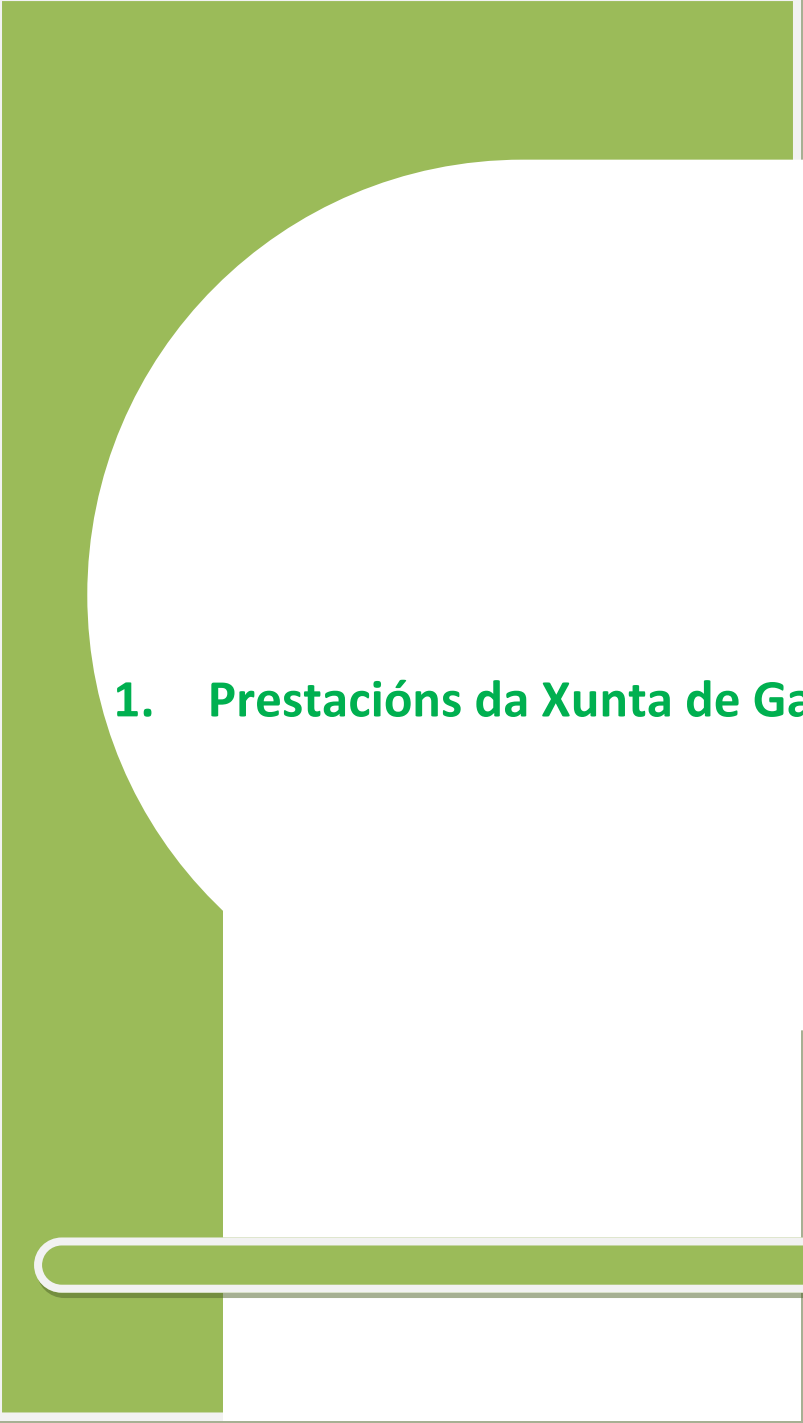
|                                                                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| A- Programas e servizos comunitarios básicos .....                                                                 | 101 |
| 7.1. Programa de valoración, orientación e información .....                                                       | 102 |
| 7.2. Servizo de axuda no fogar .....                                                                               | 103 |
| 7.3. Servizo de educación e apoio familiar .....                                                                   | 105 |
| 7.4. Programa básico de inserción social .....                                                                     | 107 |
| 7.5. Programa de fomento da cooperación e da solidariedade social.....                                             | 108 |
| B- Outros programas sociais .....                                                                                  | 109 |
| 7.6. Programa de estadias de tempo libre para mulleres soas con responsabilidades familiares non compartidas. .... | 109 |
| 7.7. Programas de apoio a mulleres xestantes e/ou lactantes con fillas ou fillos menores de tres anos. ....        | 110 |
| 7.8. Programa de acollemento familiar .....                                                                        | 111 |
| 7.9. Programa de adopcións .....                                                                                   | 114 |
| 7.10. Programa de mediación familiar .....                                                                         | 116 |
| C- Plan para a dinamización demográfica de Galicia 2013-2016, horizonte 2020.....                                  | 117 |

**8. PROGRAMA DE ATENCIÓN A MULLERES VÍTIMAS DA VIOLENCIA DE XÉNERO .....119**

**9. RECURSOS PARA FAMILIAS CON PERSOAS EN SITUACIÓN DE DEPENDENCIA .....129**

**10. OUTROS RECURSOS DE INTERESE PARA AS FAMILIAS.....135**





## **1. Prestacións da Xunta de Galicia**





### 1.1. Prestación económica por fillas e fillos menores de tres anos

#### *Que é?*

É unha axuda económica de pagamento único por cada filla ou fillo menor de tres anos, que se pode conceder ás familias, sendo a súa contía de 360 € por cada unha das fillas ou fillos, sen que a mesma filla ou fillo poida dar lugar a máis dunha prestación.

#### *Que requisitos se deben cumprir?*

- Ter fillas ou fillos menores de 3 anos.
- Que as nenas e nenos convivan coa persoa solicitante na data da solicitude.
- Residir en Galicia. Os estranxeiros residentes en Galicia, deben cumprir as condicións da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, reformada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, e a súa normativa de desenvolvemento, e ter a condición de contribuíntes para os efectos do disposto na Lei 35/2006, do 28 de novembro, do imposto da renda das persoas físicas.
- Non ter a obriga de presentar a declaración do imposto sobre a renda das persoas físicas, por razón de ingresos, nin tela presentado de xeito voluntario aínda sen estar obrigados a iso.
- No caso de fillas e fillos adoptadas e adoptados ou acollidas e acollidos, a prestación concederáse durante os tres anos posteriores á data de inscrición da adopción ou do acollemento no rexistro civil ou, cando esta non sexa necesaria, a partir da data da resolución xudicial ou administrativa que a declare.
- Nos supostos de nulidade, separación ou divorcio, a persoa beneficiaria será a que teña a custodia.
- En ningún caso poderán ser beneficiarios os proxenitores privados da patria potestade dos seus fillos ou fillas, ou se a tutela ou a garda fose asumida por unha institución pública.

### *Como se pode acceder a ela?*

A regulación desta prestación lévase a cabo mediante unha orde anual que establece as bases e convocatoria para a concesión da prestación familiar por fillas e fillos menores de tres anos. Para poder beneficiarse desta axuda é necesaria a presentación dunha instancia e a documentación que na dita orde se establece.

### *Atención e asesoramento*

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión: 981.547.246

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

## **1.2. Axudas ás familias numerosas**

### *Que é unha familia numerosa?*

É a unidade familiar formada por unha ou dúas persoas ascendentes con tres ou máis fillas ou fillos, sexan ou non comúns.

E aquelas que estean formadas por:

- Unha ou dúas persoas ascendentes con dúas fillas ou fillos, sexan ou non comúns, sempre e cando, como mínimo, unha filla ou fillo teña unha discapacidade ou estea incapacitada para traballar.
- Dúas persoas ascendentes con dúas fillas ou fillos, sexan ou non comúns, cando ambas teñan unha discapacidade ou estivesen incapacitadas para traballar, ou cando unha delas tivese un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 %.
- A nai ou o pai separada e separado ou divorciada e divorciado, con tres ou máis fillas ou fillos, sexan ou non comúns, aínda que estean en distintas unidades familiares ou non vivan no domicilio conxugal, sempre que estean baixo a súa dependencia económica.



- Dous ou máis irmáns orfos de nai e de pai sometidos a tutela, acollemento ou garda, que convivan coa persoa titora, acolledora ou gardadora, pero que non estean ás súas expensas.
- Tres ou máis irmáns orfos de nai e de pai, maiores de 18 anos (ou dous, se un deles é discapacitado), que convivan e teñan unha dependencia económica entre eles.
- Nai ou pai con dúas fillas ou fillos, cando falece a outra persoa proxenitora.

### *Que requisitos se deben cumprir?*

Residir legalmente no territorio español ou se teñen a residencia noutro estado membro da Unión Europea ou que sexa parte do Acordo sobre o Espazo Económico Europeo que, como mínimo, unha das persoas ascendentes da unidade familiar exerza unha actividade por conta allea ou por conta propia en España.

As persoas nacionais doutros países terán dereito ao recoñecemento da condición de familia numerosa sempre que sexan residentes en España todas as persoas membros que dean dereito aos beneficios recollidos na lei, nos termos establecidos na Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, reformada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, e a súa normativa de desenvolvemento.

As fillas ou fillos e irmás ou irmáns deben reunir as seguintes condicións:

- Seren persoas solteiras e menores de 21 anos ou persoas cunha discapacidade ou incapacitadas para o traballo. Amplíase a idade ata os 25 anos se cursan estudos axeitados á súa idade e titulación ou encamiñados á obtención dun posto de traballo.
- Conviviren coa persoa ascendente ou ascendentes.
- Dependieren economicamente delas. Entenderase que mantén a dependencia económica cando:
  - obteña uns ingresos non superiores, en cómputo anual, ao IPREM vixente ou contribúa ao sostemento da familia, nos supostos establecidos na lei.

- estea incapacitada ou incapacitado para o traballo e a contía da súa pensión, de percibila, non exceda, en cómputo anual, ao IPREM vixente, incluídas as 14 pagas, agás que percibise pensión non contributiva por invalidez, en cuxo caso non opera tal límite.

### Que categorías hai?

- Especial: as familias de cinco ou máis fillas ou fillos e as de catro, sempre que tres procedan de parto, adopción ou acollemento permanente ou preadoptivo múltiples.

Tamén se clasifican nesta categoría as unidades familiares con catro fillas ou fillos cando os seus ingresos anuais, divididos polo número de membros que as compoñen, non superen en cómputo anual o 75 % do IPREM vixente, incluídas as pagas extras.

- Xeral: as restantes unidades familiares.

Aos efectos de determinar a categoría das familias numerosas, cada filla ou fillo que teña recoñecido un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 % ou teña reducida a súa capacidade para o traballo nun grao equivalente ao da incapacidade permanente absoluta ou grande invalidez computará como dúas ou dous.

### Cales son os beneficios?

- Deducións fiscais.
- Bonificación do 45 % nas cotas á Seguridade Social para a contratación de persoas coidadoras ao servizo da familia.
- Incremento do límite de ingresos para ter dereito ás asignacións económicas da Seguridade Social por prestacións familiares.
- Ampliación do período considerado como cotizado e do de reserva do posto de traballo no caso de excedencia por coidado de fillas ou fillos.
- Exencións e bonificacións en taxas e prezos nas matrículas ou expedición de títulos no ámbito educativo.

- Preferencia na adxudicación de prazas nos centros públicos, nas convocatorias de bolsas de axuda ao estudo e de axudas para a adquisición de libros e material didáctico.
- Preferencia na adxudicación de prazas e redución nas tarifas a aboar nas escolas infantís públicas.
- Preferencia na convocatoria de axudas para a atención de nenas e nenos de 0-3 anos en escolas infantís non sostidas con fondos públicos, a través do cheque infantil.
- Incremento do 20 % na categoría xeral e 50 % na especial para beneficiarias ou beneficiarios por infortunio familiar cuberto polo seguro escolar.
- Dereito ao subsidio por necesidades educativas especiais asociadas á discapacidade para o transporte e comedor.
- Redución das tarifas de transporte por estrada (interurbano), ferrocarril, marítimo e aéreo (dependendo da categoría).
- Beneficios no acceso á vivenda: tanto para a adquisición como para o aluguer de vivenda. Os plans e programas de vivenda recollen unha serie de particularidades e melloras, tanto estatais como autonómicas, para as familias numerosas.
- Preferencia nos programas de turismo e termalismo para persoas con discapacidade ou maiores.
- Redución do 20 % para a categoría xeral e 50 % para a categoría especial da cota de aboamento dos participantes nas viaxes de turismo e quendas de termalismo para persoas con discapacidade subvencionados polo Instituto de Maiores e Servizos Sociais.
- Redución dun 30 % sobre o prezo que resulte das estadías nas residencias de tempo libre da Consellería de Traballo e Benestar, sitas en Panxón (Pontevedra) e O Carballiño (Ourense).
- Redución do 50 % no prezo de entrada ós museos de titularidade estatal.

- Redución do 50 % sobre os prezos relativos ás actividades promovidas pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado no programa Campaña de verán.
- Dedución do 50 % no canon da auga. A dedución na cota por familia numerosa só poderá obterse na vivenda principal, sen que poida ser concedida nas restantes vivendas que poida ter calquera dos membros que constitúan a familia numerosa.
- Bono social ou tarifa eléctrica reducida: bonificación na factura eléctrica para persoas consumidoras domésticas.
- Redución do 50 % no imposto de matriculación dos automóviles con capacidade entre 5 e 9 prazas.
- Carné familiar galego.

#### *Onde se solicita?*

Este título solicítase na Dirección Xeral de Familia e Inclusión ou en calquera das xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar.

**É imprescindible ter o título de familia numerosa en vigor para ter dereito ao recoñecemento da condición de familia numerosa e, por tanto, aos ditos beneficios.**

#### *Atención e asesoramento*

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión: 981.544.622

Xefaturas territoriais:

A Coruña: 981.185.750

Lugo: 982.294.364

Ourense: 988.386.583

Pontevedra: 986.817.684

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

### 1.3. Carné familiar galego

#### *Que é?*

O carné familiar galego é unha tarxeta persoal e intransferible á disposición das persoas membros das familias numerosas coa que van obter vantaxes ou descontos nos establecementos colaboradores con este programa en Galicia.

O carné ten unha vixencia igual que o título de familia numerosa.

#### *Que dereitos teñen as persoas titulares?*

- Beneficiarse das vantaxes e beneficios establecidos polas entidades colaboradoras no programa do carné familiar galego.
- Facer reclamacións formais no caso de que algunha entidade colaboradora non levase a cabo as vantaxes ou descontos estipulados.

#### *Que son as entidades colaboradoras?*

Son persoas, empresas e entidades adheridas de xeito voluntario que acordan concederlles beneficios, ou calquera outro servizo, ás persoas posuidoras do carné familiar, non acumulables a outras ofertas, rebaixas, promocións, etc., sempre en función do que determine cada establecemento colaborador.

A súa condición de entidade colaboradora farase mediante un adhesivo identificador, que deberá colocar nun lugar visible.

#### *Atención e asesoramento*

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión: 981.957.027

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

#### **1.4. Recoñecemento ou asimilación á categoría de descendente da filla ou fillo concibida ou concibido**

##### ***Que é?***

Consiste na asimilación a descendente da filla ou fillo concibida ou concibido, sempre que mediante a aplicación desta asimilación se obteña maior beneficio, de acordo coa Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.

##### ***Quen se pode acoller?***

Aquelas familias que con tal motivo adquieran a condición de familia numerosa e todas aquelas familias numerosas que por tal motivo cambien de categoría.

##### ***Que requisitos se deben cumprir?***

- Residir en Galicia.
- Deberán presentar unha solicitude para acollerse ao dito beneficio que virá acompañada dunha certificación médica que acredite o embarazo, así como toda a documentación establecida na regulamentación do recoñecemento de familia numerosa.

##### ***Que beneficios teñen as persoas beneficiarias?***

Como esta asimilación ten valor unicamente na Comunidade Autónoma de Galicia, as persoas beneficiarias desta asimilación terán todos os beneficios autonómicos recoñecidos ás familias numerosas e, en especial, o carné familiar galego.

##### ***Atención e asesoramento***

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión: 981.544.622

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

### **1.5. Axudas a traballadores con redución de xornada laboral**

#### **Que é?**

A axuda consiste nun pagamento único que será concedido a aqueles traballadores que se acollan a unha redución da súa xornada de traballo, cunha duración mínima de 60 días naturais ininterrompidos e un máximo de 8 meses comprendidos entre o 1 de maio e o 31 de decembro de 2012, para coidar dunha filla ou fillo menor de 3 anos.

A idade do fillo ou da filla poderase ampliar ata os 12 anos no suposto de que o/a menor padeza unha discapacidade recoñecida de porcentaxe igual ou superior ao 33 %.

Tamén poderán acollerse a esta axuda os traballadores que adopten un/unha menor ou o/a teñan en situación de acollemento familiar, nas modalidades de acollemento familiar permanente ou acollemento familiar preadoptivo. Neste suposto non se terá en conta a idade, pero para ter dereito a axuda non poderán ter transcorrido máis de tres anos desde a data da decisión administrativa ou xudicial de acollemento ou da resolución xudicial pola que se constitúe a adopción. En calquera caso o fillo ou a filla polo ou pola que se solicita a axuda terá que ser menor de 12 anos.

#### **Quen se pode acoller?**

As persoas beneficiarias destas axudas serán os homes que se acollan á redución de xornada e que sexan traballadores por conta allea, tanto da empresa privada como das administracións públicas, organismos autónomos, entes públicos de dereito privado e empresas públicas dependentes destas (con independencia de que o seu vínculo sexa laboral, funcional ou estatutario) e socios das sociedades cooperativas que pertencen ao réxime xeral da Seguridade Social.

Do mesmo xeito, poderán selo tamén as familias monoparentais nas que a persoa solicitante, muller ou home, traballe por conta allea e se acolla á redución de xornada.

En ningún caso poderán beneficiarse os proxenitores privados da patria potestade das súas fillas ou fillos, ou se a tutela ou garda fose asumida por unha institución pública.

### Que requisitos se deben cumprir?

Para poder recibir estas axudas as persoas interesadas deberán cumprir os seguintes requisitos:

- Estar inscritos no padrón de calquera dos municipios integrados no territorio da Comunidade Autónoma galega, polo menos cun ano de antelación á presentación da solicitude de subvención.
- No caso das familias non monoparentais, o outro membro da unidade familiar deberá ser traballadora ou traballador por conta allea ou ben autónoma ou autónomo e manter esa situación durante todo o período subvencionado.
- Que na data da solicitude a filla ou fillo conviva coa persoa solicitante.
- Que o período solicitado non coincida co permiso por maternidade nin calquera outro permiso, licenza ou excedencia para a mesma finalidade.

### Cal é a súa contía?

A contía desta axuda concederase a través dun pagamento único e estará en función da porcentaxe de redución de xornada laboral gozada, da duración desta, do número de fillas ou fillos a cargo da persoa solicitante.

As contías máximas son as que a continuación se relacionan:

| Número de fillas ou fillos<br>Redución xornada laboral | Unha filla ou un fillo a cargo | Dúas fillas ou dous fillos a cargo | Tres ou máis fillas ou fillos a cargo |
|--------------------------------------------------------|--------------------------------|------------------------------------|---------------------------------------|
| Ata o 15 %                                             | 1.600 €                        | 1.900 €                            | 2.200 €                               |
| Superior do 15 % ata o 33,33 %                         | 2.700 €                        | 3.000 €                            | 3.300 €                               |
| Superior ao 33,33 %                                    | 3.000 €                        | 3.300 €                            | 3.600 €                               |



Estas contías son as máximas aplicables aos casos nos que a redución de xornada corresponda a unha persoa contratada a xornada completa e se estenda aos 8 meses (máximo período subvencionable). Cando a persoa que solicita a redución se atope contratada por unha xornada laboral de duración inferior, as contías das axudas diminuirán proporcionalmente.

### *Como se pode acceder a ela?*

A regulación desta axuda lévase a cabo mediante orde anual que establece as bases e convocatoria para a concesión das axudas á conciliación da vida familiar e laboral como medida de corresponsabilidade para os traballadores que se acollan á redución da súa xornada de traballo. É necesaria a presentación dunha instancia e a documentación que na dita orde se establece para poder beneficiarse desta axuda.

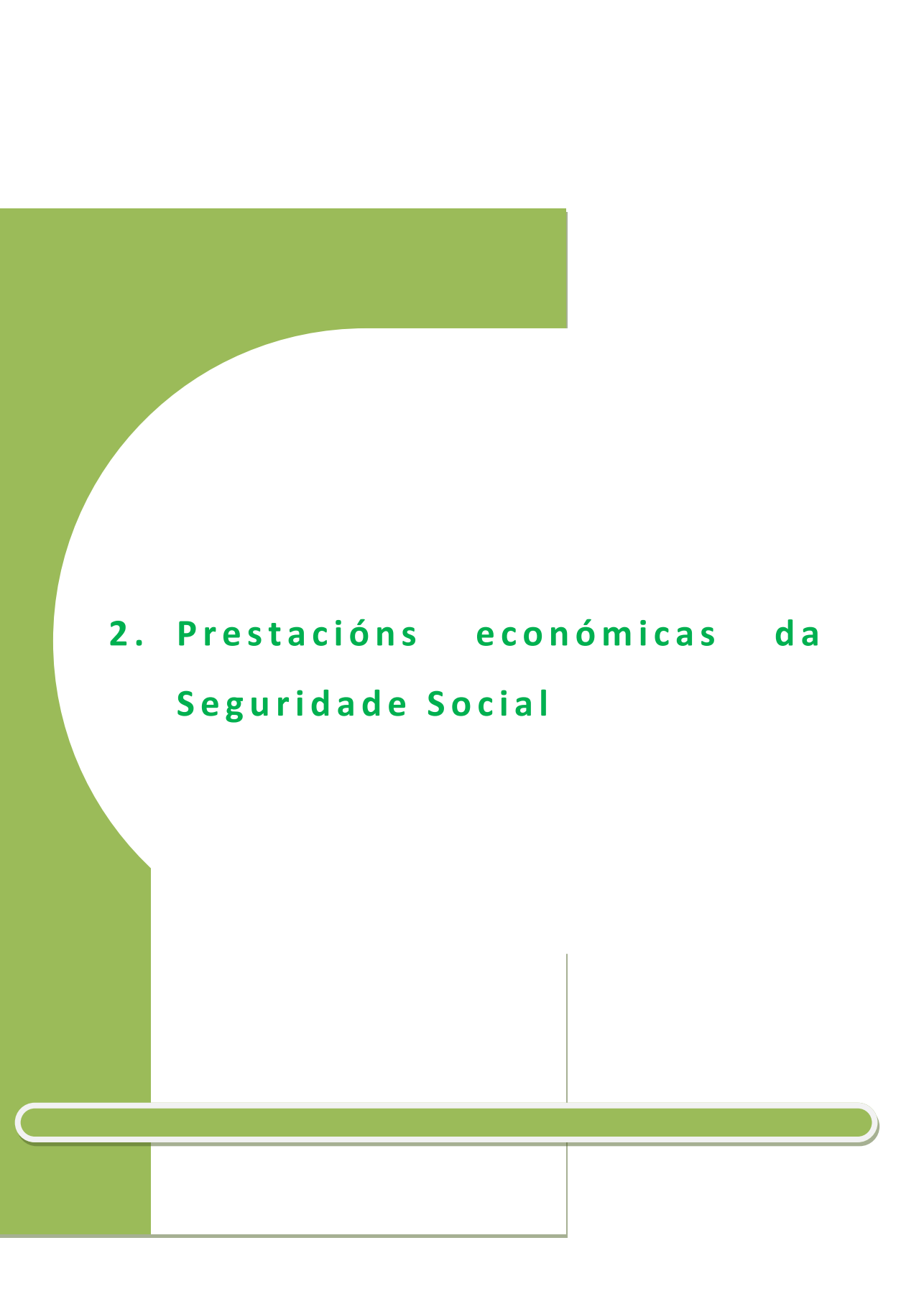
### *Atención e asesoramento*

Presidencia da Xunta de Galicia

Secretaría Xeral da Igualdade: 881.999.163

<http://www.mulleresengalicia.es>





## **2. Prestacións económicas da Seguridade Social**



## 2.1. Prestación económica por parto ou adopción múltiple

### Que é?

Trátase dunha axuda económica, de pagamento único, cando o número de fillas ou fillos que nacen nun parto ou que se adoptan simultaneamente é de dous ou máis.

### Que requisitos se deben cumprir?

As persoas beneficiarias deben estar acollidas, tanto ao nivel contributivo como ao nivel non contributivo, ao sistema da Seguridade Social e residir legalmente en territorio español. Para os efectos civís, “só se reputará nacido o feto que tiver figura humana e vivira 24 horas enteiramente desprendido do seo materno”, art. 30 do Código Civil.

### Cal é a súa contía?

O importe da axuda económica variará segundo o número de fillas ou fillos nados no parto ou adoptados. Para o ano 2013 son:

|                                   |          |            |
|-----------------------------------|----------|------------|
| Dúas fillas ou fillos             | 4 x SMI* | 2.581,20 € |
| Tres fillas ou fillos             | 8 x SMI  | 5.162,40 € |
| A partir da cuarta filla ou fillo | 12 x SMI | 7.743,60 € |

\* O salario mínimo interprofesional para o ano 2013 será de 645,30 €

### É compatible con outras axudas?

Esta prestación é compatible con:

- a prestación por nacemento ou adopción de filla ou fillo nos supostos de familias numerosas, monoparentais e nais con discapacidade,
- o subsidio especial de maternidade por parto, adopción ou acollemento múltiple (ver permiso de maternidade),
- as asignacións económicas por filla ou fillo menor a cargo e,
- a pensión de orfandade e en favor de netos ou netas e irmáns ou irmás que, se é o caso, lle puidesen corresponder.

### *Atención e asesoramento*

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

## **2.2. Prestación económica por filla, fillo ou por acollemento dunha ou dun menor a cargo**

### *Que é?*

É unha asignación monetaria que se concede a unha unidade familiar, que reside legalmente no territorio español, para apoiar a situación que se produce por ter fillas, fillos, acollidas e/ou acollidos menores de 18 anos ao seu cargo ou maiores de 18 anos cunha discapacidade nun grado igual ou superior ao 65 %.

### **A. No caso de fillas, fillos e/ou acollidas ou acollidos menores de 18 anos**

#### *Que requisitos se deben cumprir?*

Os ingresos da unidade familiar non superen a cantidade de 11.490,43 €. O límite de ingresos irá elevándose nun 15 % por cada filla, fillo, menor acollida ou acollido a partir da segunda ou do segundo.

No caso de familias numerosas, os seus ingresos anuais non serán superiores a 17.293,82 €, incrementándose en 2.801,12 € por cada filla, fillo, menor acollida ou acollido a cargo a partir da cuarta ou do cuarto.

Para os efectos do cómputo para ser persoa beneficiaria desta prestación, as fillas, fillos, menores acollidas ou acollidos con discapacidade igual ou superior ao 33 % computarán dobre.

#### *Como se calcula o límite de ingresos?*

Se as persoas proxenitoras viven xuntas, téñense en conta os ingresos que tiveron as dúas no ano anterior, aínda que só unha das persoas cumpra os requisitos necesarios para pedir a axuda e ser persoa beneficiaria.

Se viven separadas, téñense en conta os ingresos percibidos durante o ano anterior pola persoa proxenitora, adoptante ou acollidora que teña a filla ou o fillo a cargo.

### *Cal é a súa contía?*

Se non se supera o límite de ingresos fixado, a asignación será de 291 € ao ano por cada filla ou fillo ou menor acollida ou acollido.

No caso de superar o límite inicial de ingresos (11.490,43€), pode recibirse unha asignación reducida, que será a diferenza entre o límite máximo (12.466,18€) e os ingresos anuais da unidade familiar, sempre que sexa superior a 24,25 € anuais por cada filla ou fillo ou menor acollida ou acollido.

### *Alguén máis pode ter dereito a esta asignación?*

Si, poden ser persoas beneficiarias desta axuda:

- as ou os menores orfos de nai e pai, que teñan uns ingresos, incluída a pensión de orfandade, inferiores a 11.490,43 €,
- as e os menores abandonadas ou abandonados (que non estean en acollemento familiar) que teñan uns ingresos inferiores a 11.490,43 €.

### *Que obrigas ten a persoa beneficiaria?*

- Presentar antes do 1 de abril de cada ano unha declaración sobre os ingresos que tivo no ano anterior.
- Comunicar nun prazo máximo de 30 días aqueles cambios que afectan o dereito de percibir a axuda.

## ***B. No caso de fillas, fillos e/ou menores acollidas ou acollidos con discapacidade***

### *Que requisitos se deben cumprir?*

Ter o recoñecemento legal da ou das discapacidades. No caso de menores de 18 anos deberán ter unha discapacidade igual ou superior ao 33 % e para os maiores de 18 anos é necesario un grao igual ou superior ao 65 %.

En Galicia, correspóndelle aos Equipos de Valoración e Orientación, dependentes da Consellería de Traballo e Benestar (<http://www.traballoebenefestar.xunta.es>), a valoración e recoñecemento do grao de discapacidade.

Nestes casos non hai requisitos económicos.

### *Cal é a súa contía?*

- Se é menor de 18 anos e con discapacidade en grao igual ou superior ao 33 %: 1.000 euros/ano (500 euros semestrais).
- Se é maior de 18 anos e ten discapacidade en grao igual ou superior ao 65 %: 4.378,80 euros/ano (364,90 euros mensuais).
- Se é maior de 18 anos e ten unha discapacidade en grao igual ou superior ao 75 % e necesita da axuda dunha persoa para realizar os actos máis esenciais da vida: 6.568,80 euros/ano (547,40 euros mensuais).

### *É incompatible con outras axudas?*

- Coa pensión de xubilación ou invalidez na modalidade non contributiva.
- Coas pensións asistenciais.
- Cos subsidios de garantía de ingresos mínimos ou por axuda de terceira persoa, establecidos na Lei de integración social de minusválidos (LISMI).
- Con prestacións análogas establecidas nos restantes sistemas públicos de protección social.

No caso de que se teña dereito ás dúas, tense que elixir entre unha e outra.

### *Que obrigas ten a persoa beneficiaria?*

Notificar todos os cambios que se produzan, tanto na situación que afecta ao seu dereito como o cambio de residencia ou variacións na situación familiar, no prazo de 30 días, ao Instituto Nacional de Seguridade Social (INSS).



### *Atención e asesoramento*

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

### ***2.3. Prestación económica por nacemento ou adopción de fillas ou fillos, en supostos de familias numerosas, monoparentais e nos casos de nais con discapacidade igual ou superior ao 65 %***

#### *Que é?*

É unha axuda económica que se concede para cubrir a situación de necesidade ou de exceso de gasto por nacemento ou adopción de fillas ou fillos nos seguintes supostos:

- familias numerosas ou que, con tal motivo, adquiran a dita condición,
- familias monoparentais,
- nais que padezan unha discapacidade igual ou superior ao 65 %.

#### *Que requisitos se deben cumprir?*

En todos estes casos é necesario:

- Residir legalmente no territorio español.
- Non ter percibido durante o exercicio orzamentario anterior ingresos anuais superiores á contía establecida para ser beneficiaria ou beneficiario das asignacións económicas por filla ou fillo a cargo non discapacitada ou discapacitado.
- Non ter dereito, nin o pai nin a nai, a prestacións desta mesma natureza en calquera outro réxime público de protección social.

Para os efectos do cómputo para ser beneficiario desta prestación, as fillas ou fillos afectadas ou afectados por unha discapacidade igual ou superior ao 33 % computarán dobre.

### *Cal é a súa contía?*

A contía íntegra é de 1.000 €, nun pagamento único.

No caso de superar o límite inicial de ingresos poderá recibirse unha axuda reducida, cuxa contía será a diferenza entre o límite máximo e os ingresos da unidade familiar que solicita a axuda.

### *É compatible con outras axudas?*

Esta prestación é compatible con:

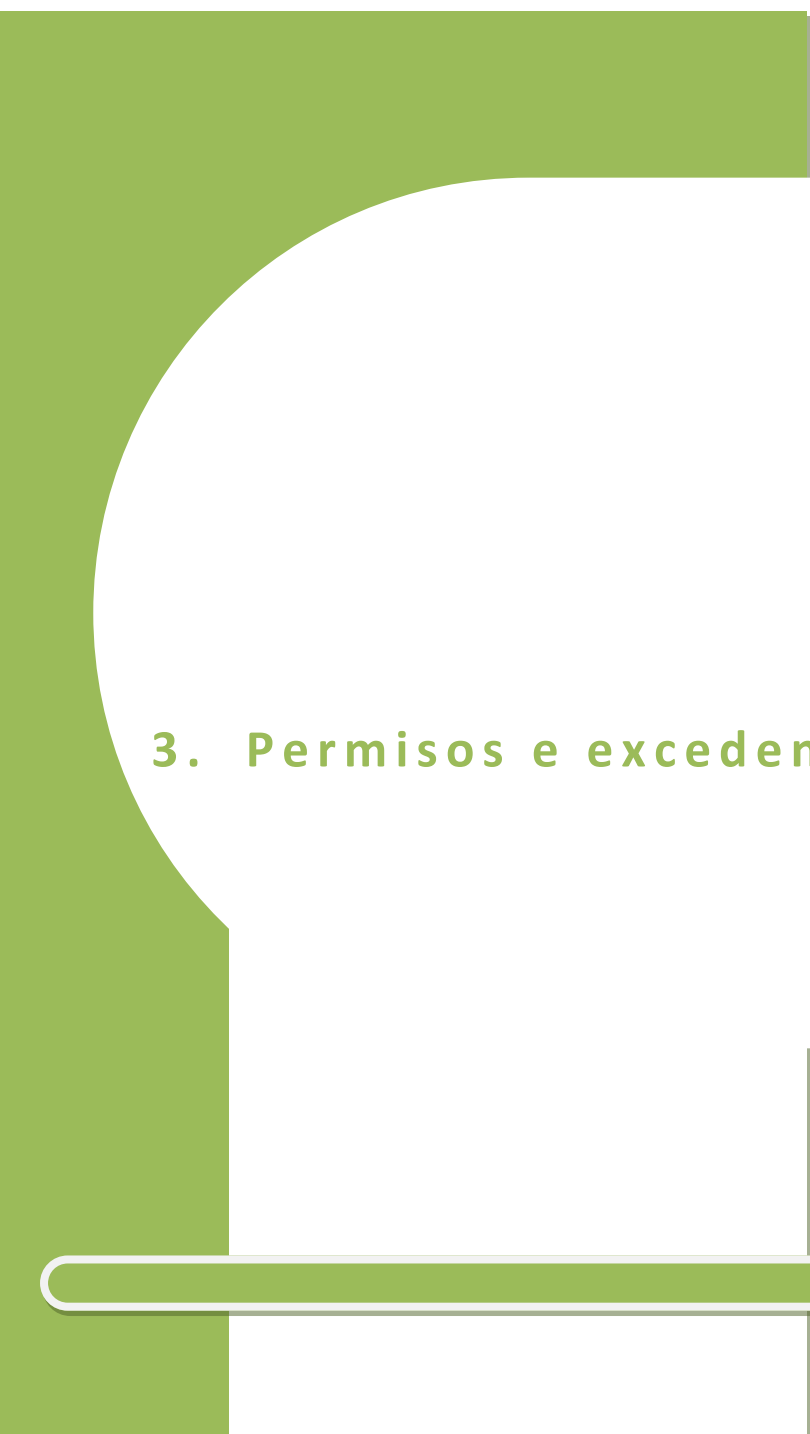
- A prestación por parto ou adopción múltiple.
- As asignacións económicas por filla ou fillo menor acollido a cargo.
- O subsidio especial de maternidade por parto múltiple.
- E calquera outra axuda análoga concedida por unha administración local ou autonómica.

### *Atención e asesoramento*

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

A large, solid green shape on the left side of the page, resembling a stylized letter 'C' or a bracket. It has a rounded top and bottom, and a vertical line extending downwards from the bottom. A horizontal line extends from the bottom of this shape across the page, ending in a rounded rectangle.

### 3. Permisos e excedencias



### 3.1. *Permiso de maternidade*

#### *Que é?*

É un período de descanso que ten toda persoa traballadora nos casos de parto, adopción ou acollemento, sen perder os seus dereitos salariais nin laborais.

Este permiso pode levar consigo unha prestación económica que recibe da Seguridade Social, chamada **subsídio por maternidade**, cuxo fin é cubrir a perda de rendas do traballo ou de ingresos que sofren as persoas traballadoras, por conta allea ou por conta propia, cando se suspende o seu contrato ou se interrompe a súa actividade para gozar dos períodos de descanso por maternidade, adopción e acollemento, legalmente establecidos.

A prestación ascende ao 100 % da base reguladora pola que cotizou á Seguridade Social no mes anterior a aquel no que se iniciou o descanso.

#### *Que situacións dan dereito ao permiso?*

- O nacemento da filla ou fillo.
- A adopción e o acollemento, tanto o preadoptivo como o permanente e o simple de máis dun ano de:
  - ✓ Menores de 6 anos.
  - ✓ Maiores de 6 anos e menores de 18 con algunha dificultade especial para incorporarse con normalidade á familia. A dificultade pode producirse pola súa situación física, psíquica ou sensorial, ou por circunstancias e experiencias persoais, ou por provir do estranxeiro, e debe ser apoiada polos servizos sociais correspondentes.

#### *Como se dispón do permiso?*

- Son 16 semanas ininterrompidas de duración, ampliables en 2 semanas máis no suposto de discapacidade da ou do menor e no caso de parto, adopción ou acollemento múltiple, por cada menor, a partir da ou do segundo.

- No caso de que ambos proxenitores traballen, a nai, ao inicio do permiso, decide e opta por conceder parte deste ao outro proxenitor, que poderá gozarse de forma simultánea ou sucesiva co da nai.
- No caso de parto biolóxico, a nai gozará sempre as primeiras 6 semanas.
- Nos casos de adopción ou acollemento, poderá ser gozado indistintamente, de forma ininterrompida, na súa totalidade, por calquera das dúas persoas proxenitoras.
- No caso de falecemento da persoa beneficiaria do permiso, a outra persoa proxenitora poderá facer uso da totalidade ou, se é o caso, da parte que reste do permiso.
- Nos casos de partos prematuros e naqueles nos que a recén nada ou o recén nado deba permanecer hospitalizada ou hospitalizado a continuación do parto, o período de descanso poderá computarse, a instancia da nai ou, no seu defecto, doutro proxenitor, a partir da data da alta hospitalaria. No caso de maternidade biolóxica, manterase o período de descanso obrigatorio de 6 semanas despois do parto. Se a hospitalización ten unha duración superior a 7 días, ampliarase a duración do permiso en tantos días como a recén nada ou o recén nado permaneza hospitalizada ou hospitalizado a continuación do parto, cun máximo de 13 semanas adicionais. E no caso de persoas incluídas no EBEP, ampliarase a duración do permiso en tantos días como a recén nada ou o recén nado atópanse hospitalizada ou hospitalizado, cun máximo de 13 semanas adicionais, con independencia da duración mínima do período de hospitalización e da súa causa.

### *Que requisitos se deben cumprir?*

- Ser traballadora ou traballador por conta allea ou ben, se é unha persoa autónoma ou empregada ou empregado do fogar, atoparse ao día no pagamento das correspondentes cotas á Seguridade Social.
- Estar afiliada ou afiliado á Seguridade Social e en alta ou situación asimilada, nalgún dos réximes do sistema.
- Acreditar os seguintes períodos mínimos de cotización:

- ✓ Cando a persoa beneficiaria teña menos de 21 anos de idade na data do parto, adopción ou acollemento, non se esixirá período mínimo de cotización.
- ✓ Se ten entre 21 e 26 anos de idade, o período mínimo de cotización esixido será de 90 días cotizados dentro dos 7 anos inmediatamente anteriores ou ben 180 días cotizados ao longo de toda a súa vida laboral.
- ✓ As persoas maiores de 26 anos de idade, deben acreditar un período mínimo de cotización de 180 días dos 7 últimos anos ou ben 360 días cotizados ao longo da súa vida laboral.

### *Nos casos de adopción, cando empeza a percibirse a prestación?*

- Nos casos de adopción nacional e acollemento, comeza a partir do día da resolución ou decisión pola que se acorda a adopción ou o acollemento.
- Nos casos de adopción internacional, cando sexa necesario o desprazamento previo das persoas adoptantes ao país de orixe da nena ou do neno adoptada ou adoptado, a prestación pódese empezar a recibir ata 4 semanas antes de que se dite a resolución pola que se constitúa a adopción.
- Nos dous casos, para poder recibir a prestación é imprescindible que se goce o correspondente permiso ou descanso.

### *Existe algunha axuda económica especial para o caso de parto, adopción ou acollemento múltiple no permiso de maternidade?*

Si, durante as 6 primeiras semanas tense dereito, ademais de recibir a prestación de maternidade, a unha prestación especial por cada filla ou fillo a partir da segunda ou do segundo igual ao que corresponde recibir pola primeira ou polo primeiro.

### *Que pasa cando unha traballadora ou traballador está en paro?*

Recibirá a prestación de maternidade pola cantidade que lle corresponda e, unha vez extinguida esta, continuará coa prestación por desemprego polo tempo que lle restaría por gozar.

### *Hai algunha prestación para as nais traballadoras que non acrediten o período mínimo de cotización?*

Si, se reúnen todos os requisitos establecidos para acceder á prestación por maternidade salvo o período mínimo de cotización, terán dereito a unha prestación económica por importe do 100 % do IPREM vixente en cada momento cunha duración de 42 días naturais a contar desde o parto. A dita prestación incrementárase en 14 días naturais nos casos de nacemento de filla ou fillo:

- Nunha familia numerosa.
- Nunha familia monoparental.
- Parto múltiple.
- Cando a nai, a filla ou o fillo estean afectados de discapacidade nun grao igual ou superior ao 65 %.

### *Que organismo é responsable da xestión da prestación?*

O Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) é o organismo encargado de xestionar a prestación,.

### *Cal é o procedemento que deberá seguir a persoa traballadora?*

Levar o parte de maternidade, que lle facilitarán os servizos médicos do SERGAS ou das Mutuas, xunto coa demais documentación necesaria ao INSS.

Nos casos de adopción ou acollemento, deberá aportar xunto coa solicitude a documentación que lle indiquen na oficina do INSS.

### *Atención e asesoramento*

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>



### 3.2. *Permiso de paternidade*

#### *Que é?*

É un período de descanso que teñen os traballadores, nos casos de nacemento, adopción ou acollemento, sen perder os seus dereitos salariais nin laborais e con independencia do goce compartido dos períodos dos descansos por maternidade.

Este permiso pode levar consigo unha prestación económica da Seguridade Social para o traballador durante os días de suspensión do contrato de traballo, ou cese na actividade, no caso de nacemento dunha filla, un fillo, adopción ou acollemento, chamado **subsídio por paternidade**. A prestación ascende ao 100 % da base reguladora pola que cotizou á Seguridade Social no mes anterior a aquel no que se iniciou o descanso.

#### *Que situacións dan dereito ao permiso?*

As mesmas que para o permiso de maternidade.

#### *Que requisitos se deben cumprir?*

- Ser traballadora ou traballador por conta allea ou ben, se é unha persoa autónoma ou empregada ou empregado do fogar, atoparse ao día no pagamento das correspondentes cotas á Seguridade Social.
- Estar afiliado á Seguridade Social e en alta ou situación asimilada.
- Acreditar un período mínimo de cotización: 180 días dentro dos 7 últimos anos, ou ben 360 días cotizados ao longo da vida laboral.

#### *Cal é o período máximo de duración?*

- Os días que se dispoñen para este permiso son 13 días ininterrompidos, ampliables no suposto de parto, adopción ou acollemento múltiples en 2 días máis por cada filla ou fillo a partir da segunda ou do segundo.
- Non obstante, terá unha duración de 20 días cando o novo nacemento, adopción ou acollemento prodúcese:
  - nunha familia numerosa,
  - a familia adquira a condición de familia numerosa,

- na familia existise previamente unha persoa con discapacidade,
- a filla, fillo ou menor acollida ou acollido teña unha discapacidade igual ou superior ao 33 %.

Esta duración ampliarase no suposto de parto, adopción ou acollemento múltiples en dous días máis por cada filla, fillo ou menor a partir da segunda ou do segundo, ou se unha ou un deles é unha persoa con discapacidade.

### *Como se dispón do permiso?*

- Exercerase durante o período comprendido desde a finalización do permiso por nacemento da filla ou fillo (2 días, como regra xeral, ou o que estableza o correspondente convenio colectivo) ou desde que se produza a resolución de adopción ou acollemento ata que finalice o permiso por maternidade; ou, senón, inmediatamente despois da finalización do permiso por maternidade.
- No suposto de parto, o permiso corresponde ao outro proxenitor.
- Nos supostos de adopción ou acollemento, será á elección das persoas interesadas. Non obstante, cando o descanso por maternidade sexa gozado na súa totalidade por un dos proxenitores, o dereito ao permiso por paternidade unicamente poderá ser exercido polo outro.

### *Como se xestiona a prestación?*

O Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) é o organismo encargado de xestionar a prestación.

### *Atención e asesoramento*

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

### 3.3. *Risco durante o embarazo e lactación natural*

#### *Que é?*

É a situación que se produce cando a traballadora está exposta no desenvolvemento do seu traballo a axentes, procedementos ou condicións de traballo que poidan influír negativamente na saúde dela mesma, do feto ou para a ou o lactante, e así o certifiquen os servizos médicos do SERGAS ou das Mutuas.

#### *Que dereitos ten a traballadora nestes casos?*

- A empresa debe adaptar as condicións ou o tempo de traballo da traballadora afectada ou pasar a desempeñar un posto de traballo diferente compatible co seu estado.
- Se iso non é posible, procederase á suspensión do contrato de traballo. A suspensión finalizará, no caso de risco durante o embarazo, cando se inicie a baixa por maternidade ou se produza a reincorporación da muller ao seu posto de traballo anterior ou a outro compatible co seu estado. En caso de risco durante a lactación natural, a suspensión finaliza no momento no que a filla ou fillo cumpra 9 meses salvo que a traballadora se reincorporara con anterioridade ao seu posto de traballo anterior ou a outro compatible coa súa situación.

#### *Como se protexe ás traballadoras durante a suspensión do contrato nestas circunstancias?*

Terán dereito a unha prestación económica que consiste nun subsidio do 100 % da súa base reguladora durante todo o tempo que dure a suspensión.

#### *Atención e asesoramento*

Empresa, comité de empresa, sindicatos, así como, o Instituto Nacional de la Seguridad Social ou a Mutua de AT e EP coa que teña concertada a empresa a cobertura das continxencias profesionais.

### 3.4. *Redución da xornada laboral por lactación*

#### *En que caso se pide a redución da xornada por lactación?*

Nos supostos de lactación da filla, fillo ou menor acollida ou acollido ata que cumpra 9 meses, entendéndose por lactación a alimentación da filla, fillo ou menor.

#### *Canto tempo pode estar a traballadora fóra do seu posto de traballo?*

- A traballadora pode estar fóra do posto de traballo unha hora, que pode repartirse en dúas fraccións. A duración deste permiso incrementarase proporcionalmente nos casos de parto, adopción ou acollemento múltiple.
- A persoa que exerza este dereito, pola súa vontade, pode:
  - Substituír este dereito por unha redución da súa xornada en media hora coa mesma finalidade.
  - Acumulalo en xornadas completas, nos termos previstos na negociación colectiva ou no acordo ao que chegue coa empresaria ou co empresario respectando, no seu caso, o establecido naquela.

#### *Quen pode gozar deste permiso?*

Este permiso constitúe un dereito individual das persoas traballadoras, pero só poderá ser exercido por unha das persoas proxenitoras no caso de que ambas traballen.

#### *Quen decide en que momento da xornada vaise reducir o horario?*

A persoa traballadora beneficiaria ten dereito a decidir o horario e a duración do permiso. Deberá avisar á empresa cunha antelación de 15 días, precisando a data de inicio e finalización do permiso.

#### *Segue recibindo todo o seu salario?*

Si, durante o tempo que dure o permiso por lactación segue recibindo todo o seu salario.

#### *Atención e asesoramento*

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

### **3.5. Redución da xornada laboral por coidado de menores e outras persoas da familia**

#### ***En que casos pode pedirse a redución de xornada laboral por coidado de menores e outras persoas familiares?***

A persoa traballadora pode pedir esta redución de xornada, cando:

- teña a garda legal e o coidado directo dunha ou dun menor de 8 anos,
- teña a garda legal e o coidado directo dunha persoa con discapacidade física, psíquica ou sensorial, que non realiza unha actividade retribuída,
- teña o coidado directo dunha persoa familiar ata o segundo grao de parentesco (avoas ou avós de ambos dous cónxuxes, netas e netos, nai, pai, irmás ou irmáns, cónxuxe, fillas ou fillos, cuñadas ou cuñados, sogras ou sogros), e que pola súa idade ou por ter un accidente ou padecer unha enfermidade, non poida valerse por si mesma e non traballe.

#### ***Canto tempo pode a persoa traballadora reducir a súa xornada de traballo?***

Como mínimo unha oitava parte da xornada e como máximo a metade.

#### ***Quen pode gozar deste permiso?***

Calquera traballadora ou traballador que teña ao seu cargo a unha ou un menor, unha persoa con discapacidade ou unha persoa familiar nas circunstancias descritas.

#### ***Quen decide en que momento da xornada vaise reducir o horario?***

A persoa traballadora, muller ou home, ten dereito a decidir o horario e a duración do permiso. Os convenios colectivos poderán establecer criterios para a concreción horaria desta redución de xornada, en atención aos dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral da persoa traballadora e as necesidades produtivas e organizativas das empresas.

Deberá avisar á empresa cunha antelación de 15 días, precisando a data de inicio e finalización do permiso.

*Segue recibindo todo o seu salario?*

Non, redúceselle en proporción á parte da xornada que deixa de traballar. As cotizacións realizadas durante os dous primeiros anos de redución de xornada por coidado de menor e durante o primeiro ano de redución de xornada por coidado de persoa familiar ou con discapacidade, computaranse incrementadas ata o 100 % do que houbese cotizado a xornada completa de cara a futuras prestacións de Seguridade Social, xubilación, incapacidade permanente, morte e supervivencia, maternidade e paternidade.

*Atención e asesoramento*

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

**3.6. Redución de xornada por coidado de menores afectadas ou afectados por cancro ou outra enfermidade grave**

*Que é?*

É un dereito polo cal as persoas traballadoras proxenitoras, adoptantes ou acolledoras poden reducir a súa xornada de traballo, coa diminución proporcional do salario, para o coidado, durante o tempo da súa hospitalización e tratamento continuado, das fillas, fillos ou menores de idade ao seu cargo afectadas ou afectados por cancro ou por calquera enfermidade grave que implique un ingreso hospitalario de larga duración e requira a necesidade do seu coidado de maneira directa, continua e permanente, ata que cumpra 18 anos.

Esta redución de xornada pode levar consigo unha prestación económica da Seguridade Social para compensar a perda de ingresos que sofren as persoas proxenitoras, adoptantes ou acolledoras que reducen a xornada de traballo, coa conseguinte diminución do seu salario.

*Cal é a súa contía?*

A prestación consiste nun subsidio equivalente ao 100 % da base reguladora que estea establecida para a prestación de incapacidade temporal derivada de continxencias profesionais e en proporción á redución que experimente a xornada de traballo.

*Que requisitos se deben cumprir?*

- Ser traballadora ou traballador por conta allea ou por conta propia.
- Estar afiliada ou afiliado á Seguridade Social e en alta nalgún dos réximes do sistema.
- Acreditar o período de cotización esixido para a prestación da maternidade.
- Atoparse ao corrente no pago das cotas, das que sexan responsables directos as persoas traballadoras.
- Reducir a xornada de traballo nun 50 % da súa duración, como mínimo, para dedicarse ao coidado directo, continuo e permanente da ou do menor.
- Que a ou o menor, causante da situación, estea afectado por cancro ou outra enfermidade grave (incluídas no listado do anexo do RD 1148/2011, do 29 de xullo).

*Quen decide en que momento da xornada se vai reducir o horario?*

A persoa traballadora, muller ou home, ten dereito a decidir o horario e a duración do permiso. Por convenio colectivo, poderanse establecer as condicións e supostos nos que esta redución de xornada se pode acumular en xornadas completas, así como, establecer criterios para a concreción horaria desta redución de xornada, en atención aos dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral da persoa traballadora e as necesidades produtivas e organizativas das empresas.

Se dúas ou máis persoas traballadoras da mesma empresa xerasen este dereito pola mesma persoa causante, a empresa poderá limitar o seu exercicio simultáneo por razóns xustificadas de funcionamento da empresa.

A persoa traballadora, agás forza maior, deberá avisar a empresa cunha antelación de 15 días, precisando a data de inicio e finalización do permiso.

*Atención e asesoramento*

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

### 3.7. Outros permisos

*A persoa traballadora pode pedir outros permisos ou reducións da xornada e recibir o mesmo salario?*

A persoa traballadora, logo de aviso e xustificación, poderá ausentarse do traballo, con dereito a remuneración, por algún dos motivos e polo tempo que a continuación se relacionan:

- Teñen un permiso de 15 días naturais cando casan.
- Teñen 2 días de permiso polo nacemento dunha filla ou fillo e polo falecemento, accidente ou enfermidade graves, hospitalización ou intervención cirúrxica sen hospitalización que precise repouso domiciliario dunha persoa familiar ata o segundo grao (avoas ou avós, netas ou netos, nai, pai, irmás ou irmáns, cónxuxe, fillas ou fillos, cuñadas ou cuñados, sogras ou sogros). Cando con tal motivo necesite facer un desprazamento, o prazo será de 4 días.
- A persoa traballadora poderá saír do seu traballo o tempo que necesite para a realización dos exames prenatais e das técnicas de preparación ao parto.
- A nai ou o pai terán dereito a ausentarse do traballo durante unha hora, nos casos de nacemento de fillas e fillos prematuras ou prematuros ou que, por calquera causa, deban permanecer hospitalizadas ou hospitalizados tras o parto. Así mesmo, terán dereito a reducir a súa xornada ata un máximo de dúas horas, coa diminución proporcional do salario.

A persoa traballadora terá dereito a adaptar a *duración e distribución da xornada de traballo para facer efectivo o seu dereito á conciliación da vida persoal, familiar e laboral* nos termos que se establecen na negociación colectiva ou no acordo a que chegue coa empresa respectando, no seu caso, o previsto naquela. A tal fin, promoverase o emprego



da xornada continuada, o horario flexible ou outros modos de organización do tempo de traballo e dos descansos que permitan a maior compatibilidade entre o dereito á conciliación da vida persoal, familiar e laboral das persoas traballadoras e a mellora da produtividade nas empresas.

O réxime e duración dos permisos do empregado público será o establecido na lexislación que lles é de aplicación.

### *Atención e asesoramento*

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

## **3.8. A excedencia**

### *Que é unha excedencia?*

É a situación na que a persoa traballadora por conta allea solicita á empresa a suspensión do contrato durante un período de tempo determinado, pero conservando o dereito preferente para reingresar na dita empresa.

### *Que situacións dan lugar a unha excedencia?*

- Coidado de fillas e fillos menores de tres anos.
- Coidado de familiares ata o 2º grao.

## **A. Que é a excedencia por coidado dunha filla ou fillo menor de tres anos?**

É o permiso de traballo ao que ten dereito a persoa traballadora por un período máximo de 3 anos para coidar á filla ou fillo, sexa biolóxica ou biolóxico ou por adopción ou por acollemento (permanente ou preadoptivo aínda que sexan provisionais).

### *Desde que momento pode pedir esta excedencia?*

Desde o nacemento da filla ou fillo ou desde que se fai firme a resolución ou decisión da adopción ou do acollemento.

### *Como afecta esta excedencia á traballadora ou traballador nos seus dereitos como tal?*

- Non ten dereito a recibir salario algún por parte da empresa.
- Resérvaselle o seu posto de traballo durante o primeiro ano de excedencia, no caso de familia numerosa, a reserva do seu posto manterase durante 15 ou 18 meses, segundo sexa de categoría xeral ou especial. Transcorrido o dito prazo resérvaselle un posto de traballo dentro do mesmo grupo profesional ou categoría equivalente.
- O tempo de excedencia computa á hora de contar a antigüidade da persoa traballadora na empresa.
- Ten dereito a asistir a cursos de formación profesional aos que deberá chamalo a súa empresa, especialmente cando vaia a incorporase ao traballo.
- Esta excedencia pode gozarse de forma fraccionada.

### *Ten dereito a algunha prestación?*

Si, ten dereito a unha prestación non económica da Seguridade Social por filla ou fillo a cargo consistente no dereito a que se consideren os dous primeiros anos da súa excedencia (e nos casos de familia numerosa, segundo a categoría, xeral ou especial, 30 ou 36 meses, respectivamente) como tempo cotizado á Seguridade Social, cando teña que acceder a algunha prestación por xubilación, incapacidade permanente, morte e supervivencia, maternidade e paternidade da Seguridade Social.

## **B. Cando se pode pedir a excedencia por coidado de persoas familiares?**

Cando teña ao seu coidado directo a unha persoa familiar ata o segundo grao (avós ou avós, netas ou netos, nai, pai, irmás ou irmáns, cónxuxe, fillas ou fillos, cuñadas ou cuñados, sogras ou sogros), que pola súa idade, ou por ter un accidente ou padecer unha enfermidade ou discapacidade non poida valerse por si mesma e non desempeñe actividade retribuída.

### *De canto tempo pode ser esta excedencia?*

Pode durar un tempo máximo de 2 anos, salvo que por negociación colectiva se amplíe.

### *Como afecta esta excedencia á persoa traballadora nos seus dereitos como tal?*

- Non ten dereito a recibir salario ningún por parte da súa empresa.
- Resérvaselle o seu posto de traballo durante o primeiro ano de excedencia, e despois resérvaselle un posto de traballo dentro do mesmo grupo profesional ou categoría equivalente.
- Tense en conta o tempo de excedencia á hora de contar a antigüidade da persoa traballadora na empresa.
- Ten dereito a asistir a cursos de formación profesional aos que deberá chamalo a súa empresa, especialmente cando vaia volver a incorporarse ao traballo.
- Esta excedencia pode gozarse de forma fraccionada.

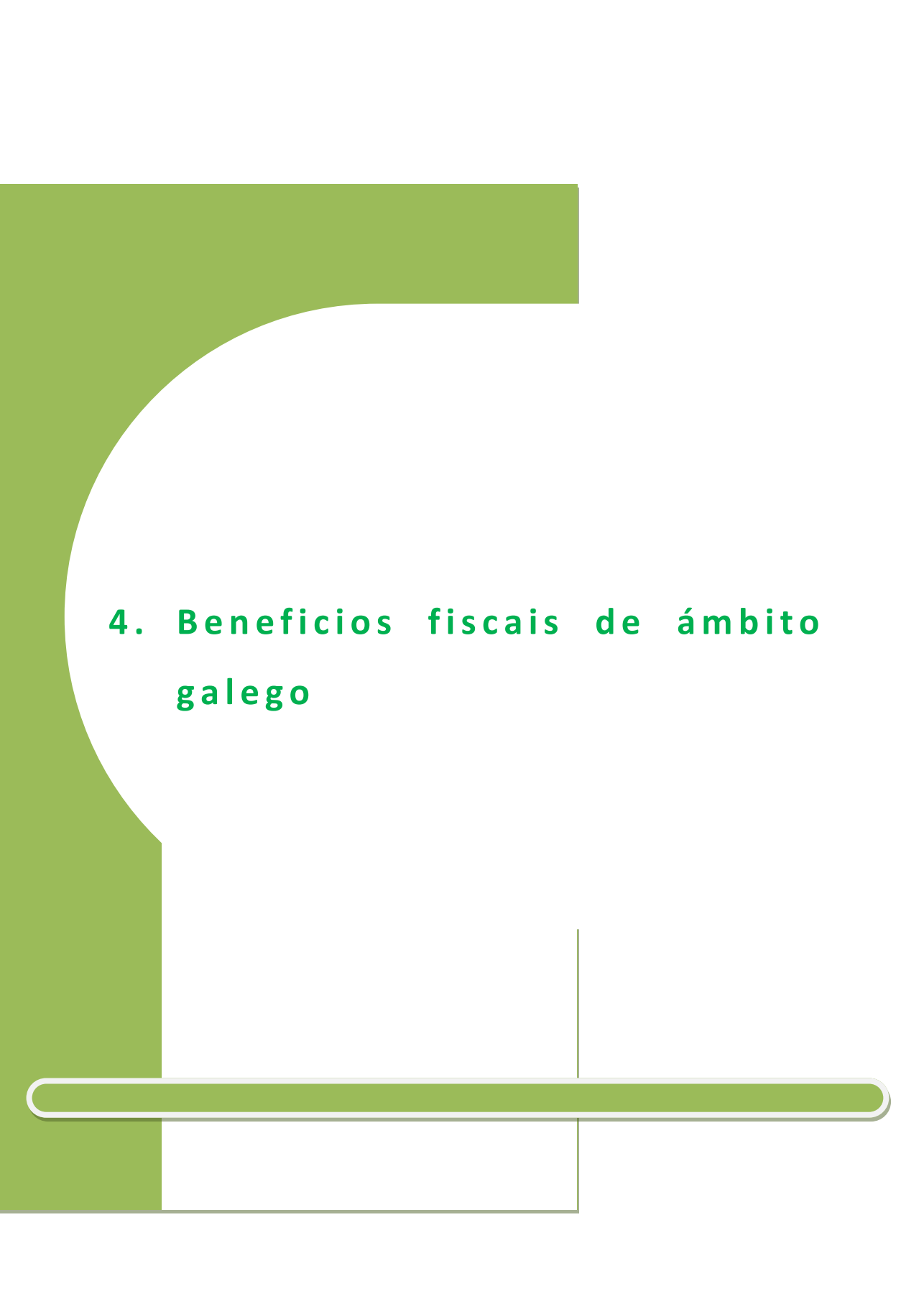
### *Ten dereito a algunha prestación?*

Si, ten dereito a unha prestación non económica da Seguridade Social pola cal o primeiro ano de excedencia conta como tempo cotizado á Seguridade Social, cando teña que acceder a algunha prestación por xubilación, incapacidade permanente, morte e supervivencia, maternidade e paternidade da Seguridade Social.

### *Atención e asesoramento*

Empresa, comité de empresa, sindicatos.





## 4. Beneficios fiscais de ámbito galego



As medidas fiscais de apoio ás familias establécense a nivel do Estado e das CC.AA. O Decreto legislativo 1/2011, do 28 de xullo, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, recolle todas as medidas fiscais, deducións e/ou bonificacións nas cotas ou gravames aplicables aos diferentes impostos, tanto na cota íntegra autonómica do Imposto sobre a renda das persoas físicas como no imposto sobre sucesións e doazóns e no imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados, para as familias que deban tributar en Galicia.

## A. IMPOSTO SOBRE A RENDA DAS PERSOAS FÍSICAS

<http://www.conselleriadefacenda.es/web/portal/guia-imposto-renda>

### 4.1. Dedución fiscal por nacemento ou adopción de fillas ou fillos

#### *Que é?*

Dedución sobre a parte autonómica da cota íntegra do imposto que calquera persoa residente na Comunidade Autónoma de Galicia pode practicar no período impositivo por cada filla ou fillo, nada ou nado ou adoptada ou adoptado, que conviva co contribuínte na data de devengo do imposto.

#### *Cal é o importe a deducir?*

No ano do nacemento ou adopción, pódense deducir as seguintes contías:

|                                |                              |
|--------------------------------|------------------------------|
| <b>Parto/adopción normal</b>   | 300 € sen límite de ingresos |
| <b>Parto/adopción múltiple</b> | 360 € sen límite de ingresos |

#### *En cantos períodos impositivos pode realizarse esta dedución?*

Os dous anos ou períodos impositivos seguintes ao de nacemento ou adopción, sempre que a filla ou fillo conviva coa o co contribuínte na data de devengo do imposto. Poderán deducirse as seguintes contías segundo os límites da renda establecidos:

|                                                |       |
|------------------------------------------------|-------|
| <b>Base minorada entre 22.001 € e 31.000 €</b> | 300 € |
| <b>Base minorada menor ou igual a 22.000 €</b> | 360 € |

Cando as fillas ou fillos que dean dereito á dedución convivan con ambos os dous proxenitores ou adoptantes, a dedución practicarase por partes iguais na declaración de cada un deles.

#### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

## **4.2. Dedución por familia numerosa**

### *Que é?*

É unha dedución á que se poden acoller as persoas contribuíntes que teñan o título de familia numerosa en vigor na data de devengo do imposto.

### *Cal é o importe a deducir?*

|                                                         |       |
|---------------------------------------------------------|-------|
| <b>Para as familias numerosas de categoría xeral</b>    | 250 € |
| <b>Para as familias numerosas de categoría especial</b> | 400 € |

Cando algunha ou algún dos cónxuxes ou descendentes ás ou aos que lles sexa aplicable o mínimo persoal e familiar do imposto teña un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 %, a dedución anterior será de 500 e 800 € respectivamente.

#### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>



#### 4.3. Dedución por acollemento

##### Que é?

É unha dedución á que se poden acoller as persoas contribuíntes que teñan formalizado un acollemento familiar simple, permanente, provisional ou preadoptivo dunha ou dun menor, sen relación de parentesco, durante o período impositivo.

Non dará lugar a esta dedución o suposto de acollemento preadoptivo cando se producise a adopción da ou do menor durante o período impositivo.

##### Cal é o importe a deducir?

|                                                      |                                           |
|------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| Convivencia superior a 183 días                      | 300€ por cada menor acollida ou acollido  |
| Convivencia inferior a 183 días e superior a 90 días | 150 € por cada menor acollida ou acollido |

Cando sexan dúas persoas contribuíntes (matrimonio ou parellas de feito inscritas no Rexistro de Parellas de Feito de Galicia) beneficiarias desta dedución e opten por declaración individual, o importe da dedución ratearase por partes iguais na declaración de cada unha de elas.

##### Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

#### 4.4. Dedución por coidado de fillas ou fillos de tres ou menos anos de idade

##### Que é?

É unha dedución que poden practicar as persoas contribuíntes que, por motivos de traballo por conta propia ou allea, teñan que deixar as súas fillas ou aos seus fillos menores ao coidado dunha persoa que teña a condición de empregada do fogar ou en escolas infantís 0-3 anos.

### *Cal é o importe a deducir?*

Poderanse deducir o 30 % das cantidades satisfeitas no período, co límite máximo de 200 €. Cando máis dunha persoa contribuínte teña dereito á aplicación desta dedución, o seu importe ratearase entre elas.

### *Que requisitos se deben cumprir?*

- Que as fillas ou fillos convivan coa persoa contribuínte e teñan tres ou menos anos de idade no momento do devengo do imposto.
- Que ambos proxenitores realicen unha actividade por conta propia ou allea e estean dados de alta no correspondente réxime da Seguridade Social ou Mutualidade.
- Que no suposto de que a dedución sexa aplicable por gastos dunha persoa empregada do fogar, esta estea dada de alta no réxime correspondente da Seguridade Social.
- Que a base imponible total menos os mínimos persoal e familiar non exceda de 22.000 € en tributación individual e 31.000 € en tributación conxunta.

### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

## **4.5. Dedución por suxeitos pasivos con discapacidade, de idade igual ou superior a 65 anos, que precisen a axuda de terceiras persoas**

### *Que é?*

Unha dedución para as persoas contribuíntes de idade igual ou superior a 65 anos afectadas por un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 % e que acrediten a necesidade de axuda de terceiras persoas.

### *Cal é o importe a deducir?*

Poderán deducir o 10 % das cantidades satisfeitas a terceiras persoas encargadas da súa atención, cun límite máximo de 600 €.

### *Que requisitos se deben cumprir?*

- Que a base impoñible total menos os mínimos persoal e familiar non exceda de 22.000 € en tributación individual e de 31.000 € en declaración conxunta.
- Que se acredite a necesidade da axuda de terceiras persoas.
- Que a persoa contribuínte non faga uso das residencias públicas ou concertadas da Comunidade Autónoma de Galicia ou se beneficie do cheque asistencial da Xunta de Galicia.

### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

## **4.6. Dedución por gastos dirixidos ao emprego de novas tecnoloxías nos fogares galegos**

### *Que é?*

É unha dedución que poderán facer as persoas contribuíntes que accedan durante o período impositivo a Internet mediante a contratación de liñas de alta velocidade.

### *Cal é o importe a deducir?*

Poderán deducir o 30 % das cantidades satisfeitas no concepto de cota de alta e cotas mensuais, cun límite máximo de 100 €.

### *Que requisitos se deben cumprir?*

- Só poderá aplicarse no exercicio no que se subscibe o contrato de conexión ás liñas de alta velocidade.

- A liña de alta velocidade contratada estará destinada ao uso exclusivo do fogar e non estará vinculada ao exercicio de calquera actividade empresarial ou profesional.
- Non será aplicable se o contrato de conexión supón simplemente un cambio de compañía prestadora do servizo e o contrato coa compañía anterior se realizou noutro exercicio.
- Non será aplicable cando se contrate a conexión a unha liña de alta velocidade e a persoa contribuínte manteña, asemade, outras liñas contratadas en exercicios anteriores.
- O límite máximo da dedución aplícase respecto de todas as cantidades satisfeitas durante o exercicio, ben correspondan a un só contrato de conexión ou ben a varios que se manteñan simultaneamente.
- No caso de matrimonios en réxime de gananciais, para calcular o importe máximo da dedución aplicable a cada cónxuxe en tributación individual, ratéase tanto o importe satisfeito como o límite máximo da dedución.

### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

## **4.7. Dedución por alugamento de vivenda habitual**

### *Que é?*

É unha dedución do 10 % das cantidades satisfeitas ao longo do período impositivo en concepto de aluguer da vivenda habitual, cun límite de 300 € por contrato de arrendamento.

*Que requisitos se deben cumprir?*

- A persoa debe ter 35 anos ou menos na data de devindicación do imposto. No caso de tributación conxunta o requisito de idade haberá de cumprilo, como mínimo, un dos cónxuxes ou, se é o caso, a nai ou o pai.
- O contrato de alugamento debe ser posterior ao 1 de xaneiro de 2003.
- Deberase ter constituído o depósito da fianza a que se refire o artigo 36.1 da Lei 29/1994, de arrendamentos urbanos, no Instituto Galego da Vivenda e Solo.
- A base impoñible non debe superar os 22.000 €.
- Cando dúas persoas teñan dereito a aplicación da dedución, o importe desta ratéase por partes iguais na declaración de cada unha delas.

*Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

**4.8. Dedución por creación de novas empresas ou a ampliación de actividade de empresas de recente creación**

*Que é?*

É unha dedución do 20 % das cantidades investidas durante o exercicio na adquisición de accións ou participacións sociais como consecuencia de acordos de constitución de sociedades ou de ampliación de capital en sociedades anónimas, limitadas, anónimas laborais ou limitadas laborais, cun límite de 4.000 €, sempre que cumpran os requisitos establecidos no Decreto legislativo 1/2011, do 28 de xullo, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado.

### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

#### ***4.9. Dedución por investimento na adquisición de accións ou participacións sociais en entidades novas ou de recente creación***

### *Que é?*

É unha dedución do 20 % das cantidades investidas durante o exercicio na adquisición de accións ou participacións sociais como consecuencia de acordos de constitución de sociedades ou de ampliación de capital en sociedades anónimas, limitadas, anónimas laborais ou limitadas laborais, cun límite de 8.000 €, sempre que cumpran os requisitos establecidos no Decreto legislativo 1/2011, do 28 de xullo, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado.

### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

#### ***4.10. Dedución por investimento en accións de entidades que cotizan no segmento de empresas en expansión do mercado alternativo bolsista***

### *Que é?*

É unha dedución do 20 % das cantidades investidas durante o exercicio na adquisición de accións como consecuencia de acordos de ampliación de capital subscritos por medio do segmento de empresas en expansión do mercado alternativo bolsista, aprobado por acordo

do Consello de Ministros do 30 de decembro de 2005, cun límite de 4.000 €, sempre que cumpran os requisitos establecidos no Decreto lexislativo 1/2011, do 28 de xullo, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado.

#### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

## **B. IMPOSTO SOBRE SUCESIÓN E DOAZÓN**

<http://www.conselleriadefacenda.es/web/portal/guia-imposto-sucesions-doazons>

#### *Que é?*

É un tributo que grava os incrementos patrimoniais obtidos a título lucrativo por persoas físicas, normalmente como consecuencia de herdanzas e doazóns, así como dos seguros de vida nos que o contratante sexa persoa distinta ao beneficiario.

#### *É incompatible con outros impostos?*

Este tributo é incompatible co imposto sobre a renda das persoas físicas, polo que a renda gravada polo imposto de sucesións non se someterá ao IRPF.

#### *Cales son os beneficios máis significativos?*

Equipáranse ao matrimonio as unións estables de parella que estean inscritas no Rexistro de Parellas de Feito de Galicia.

### ✓ Nas sucesións

- Establécense *reducións por parentesco* (van dende un límite máximo de 1.500.000 € para descendentes e adoptadas ou adoptados de menos de 21 anos, ata os 8.000 € para as persoas colaterais de segundo e terceiro grao, e ascendentes ou descendentes por afinidade) e *por discapacidade* (van dende os 150.000 € para o grao de discapacidade entre o 33 % e inferior ao 65 %, ata o 100 % da base imponible cando o suxeito pasivo teña un grao de discapacidade igual ou superior ao 65 %, sexa familiar de primeiro grao e cun patrimonio preexistente non superior a 3.000.000 €).
- Na adquisición da vivenda habitual, a redución establécese en función do valor real do inmovible, sempre que sexa adquirida por descendentes, adoptadas ou adoptados, ascendentes ou adoptantes e colaterais que sexan maiores de 65 anos e vivisen coa persoa causante os dous anos anteriores ao falecemento, e a manteñan durante os 5 anos seguintes ao devengo do imposto. As reducións, cun límite de 600.000 €, van dende o 95 % ata o 100 % cando a adquisición corresponda ao cónxuxe.
- Reducións, que poden acadar o 99 % do valor, pola adquisición de bens e dereitos afectos a unha actividade económica e de participacións en entidades e de explotacións agrarias, pola adquisición de explotacións agrarias e de elementos afectos ou leiras forestais que formen parte de producións que realicen agrupacións de propietarios forestais dotados de personalidade xurídica.
- Reducións, que poden acadar o 95 % do valor, pola adquisición de leiras rústicas incluídas na Rede Galega de Espazos Protexidos.
- Dedución por parentesco do 100 % do importe da cota tributaria nas adquisicións realizadas por descendentes e adoptadas ou adoptados, cónxuxes, ascendentes e adoptantes cuxa base imponible sexa igual ou inferior a 125.000 €. E, en todo caso,



dedución do 99 % no importe da dita cota, para descendentes e adoptadas ou adoptados menores de 21 anos en todas as adquisicións e incluso das cantidades percibidas de seguros de vida.

✓ *Nas doazóns:*

- Redución do 95 % na base imponible na doazón de diñeiro, non superior aos 60.000 €, destinada á adquisición dunha vivenda habitual en Galicia, polas e polos descendentes menores de 35 anos ou mulleres vítimas de violencia de xénero.
- Redución, que pode acadar o 99 % do valor, pola adquisición de bens e dereitos afectos a unha actividade económica e de participacións en entidades, pola adquisición de explotacións agrarias ou leiras forestais que formen parte de producións que realicen agrupacións de propietarios forestais dotados de personalidade xurídica.
- Redución do 95 %, cun límite de 118.750 €, nas transmisións mortis causa e inter vivos, a menores de 35 anos, de diñeiro destinado á constitución dunha empresa ou negocio profesional. No caso de que o causahabente ou donatario acredite un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 % o límite duplicarase.

**Atención e asesoramento**

<http://www.atriga.es/web/atriga/>

## C. IMPOSTO SOBRE TRANSMISIÓNS PATRIMONIAIS E ACTOS XURÍDICOS DOCUMENTADOS

<http://www.conselleriadefacenda.es/web/portal/guia-imposto-actos-xuridicos>

Na aplicación destes beneficios, os conceptos de vivenda habitual, adquisición de vivenda habitual e de unidade familiar serán os contemplados na normativa reguladora do IRPF.

### ✓ *Nas transmisións patrimoniais onerosas*

- Aplicación dun gravame do 8%, ás transmisións de inmobles que vaian constituír a vivenda habitual da persoa contribuínte, sempre que a suma do seu patrimonio e dos demais membros da unidade familiar non supere os 200.000 euros, máis 30.000 euros adicionais por cada membro da unidade familiar que exceda do primeiro.
- Aplicación dun tipo gravame do 4%, ás transmisións de inmobles que vaian constituír a vivenda habitual da persoa contribuínte afectada por unha discapacidade cun grao igual ou superior ao 65 %.
- Aplicación dun tipo de gravame do 4%, ás transmisións de inmobles que vaian constituír a vivenda habitual da persoa contribuínte, cando na data de devengo do imposto sexa membro dunha familia numerosa e non superen os 400.000 € de patrimonio, máis 50.000 € por cada membro superior ao mínimo para obter a condición de familia numerosa.
- Aplicación dun tipo de gravame do 4%, ás transmisións de inmobles que vaian constituír a vivenda habitual da persoa contribuínte, cando na data de devengo do imposto teña unha idade inferior a trinta e seis anos.
- Bonificación e deducións na cota íntegra para os seguintes supostos, sempre que cumpran os requisitos establecidos:

- Bonificación na cota do 100% para aqueles arrendamentos de vivenda que se realicen entre particulares con intermediación do IGVS ao abeiro do programa de fomento de aluguer.
- Dedución na cota do 100% no suposto de arrendamento de terreos rústicos.
- Dedución na cota do 100% na adquisición de parcelas forestais que formen parte da superficie de xestión ou comercialización conxunta de producións que realicen agrupacións de propietarios forestais dotados de personalidade xurídica.
- Dedución na cota do 95% nas transmisións en propiedade ou cesión temporal de predios integrantes do Banco de Terras de Galicia.
- Bonificación na cota do 50% nas operacións derivadas do Plan de dinamización Económica de Galicia previsto para ás áreas da Costa da Morte ou de dinamización prioritaria de Lugo e Ourense.

### ✓ *Nos actos xurídicos documentados*

- Aplicación dun tipo de gravame do 1%, nas primeiras copias de escrituras que documenten a primeira adquisición de vivenda habitual ou a constitución de préstamos hipotecarios destinados ao seu financiamento, cando, na data de devengo do imposto, a suma do patrimonio da persoa contribuínte e dos demais membros da unidade familiar non supere os 200.000 euros, máis 30.000 euros adicionais por cada membro da unidade familiar que exceda do primeiro.
- Aplicación dun tipo gravame do 0,5%, nas primeiras copias de escrituras que documenten a primeira adquisición de vivenda habitual ou a constitución de préstamos hipotecarios destinados ao seu financiamento, cando, na data de

devengo do imposto, a persoa contribuínte estea afectada por unha discapacidade cun grao igual ou superior ao 65 %.

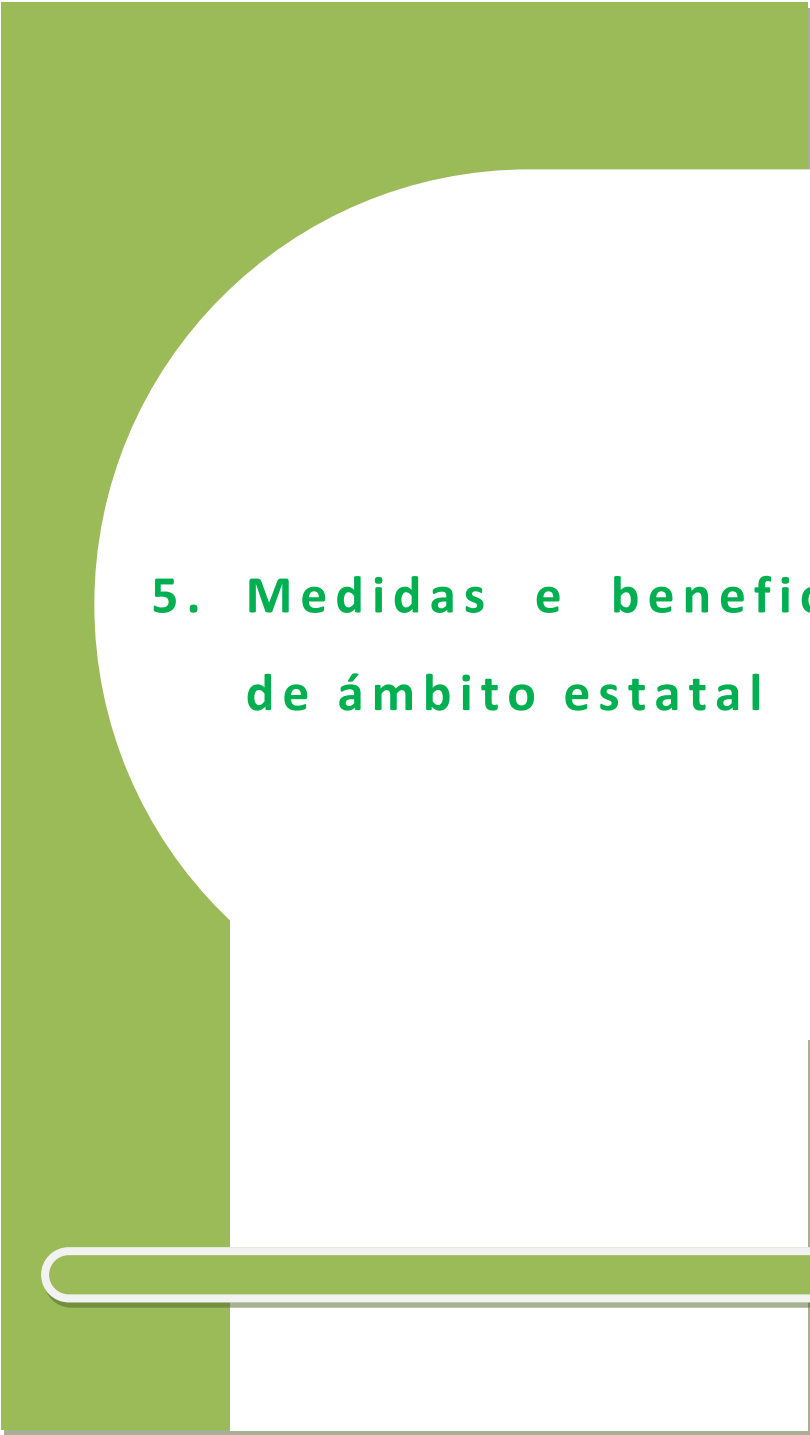
- Aplicación dun tipo de gravame do 0,5%, nas primeiras copias de escrituras que documenten a primeira adquisición de vivenda habitual ou a constitución de préstamos hipotecarios destinados ao seu financiamento, cando na data de devengo do imposto a persoa contribuínte sexa membro dunha familia numerosa e non superen os 400.000 € de patrimonio, máis 50.000 € por cada membro superior ao mínimo para obter a condición de familia numerosa.
- Aplicación dun tipo de gravame do 0,5%, nas primeiras copias de escrituras que documenten a primeira adquisición de vivenda habitual ou a constitución de préstamos hipotecarios destinados ao seu financiamento, cando a persoa contribuínte, na data de devengo do imposto, teña unha idade inferior a trinta e seis anos.
- Deducións e bonificacións na cota íntegra para os seguintes supostos, sempre que se cumpran os requisitos establecidos:
  - Bonificación dun 50% na cota nas primeiras copias de escrituras que conteñan actos ou contratos relacionados con vivendas protexidas.
  - Bonificación do 75% na cota nas escrituras públicas outorgadas para formalizar a declaración de obra nova ou a división horizontal de edificios destinados a vivendas de aluguer.
  - Dedución na cota do 100 % na adquisición de predios forestais que formen parte da superficie de xestión e comercialización de producións que realicen agrupacións de propietarios forestais dotados de personalidade xurídica.
  - Bonificación na cota do 50% nas operacións derivadas do Plan de dinamización Económica de Galicia previsto para ás áreas da Costa da Morte ou de dinamización prioritaria de Lugo e Ourense.

- Dedución do 100 % da cota para a constitución de préstamos hipotecarios destinados á cancelación doutros préstamos ou créditos hipotecarios que foran destinados ao financiamento da adquisición dunha vivenda habitual.
- Dedución do 100 % da cota nas operacións de subrogación e modificación de préstamos e créditos hipotecarios para o investimento en vivenda habitual.
- Dedución do 100 %, cun límite de 1.500 €, nas adquisicións de locais de negocios que se destinen á constitución dunha empresa ou negocio profesional.
- Dedución do 100 %, cun límite de 1.500 €, na constitución de préstamos e créditos hipotecarios concedidos para o financiamento das adquisicións de locais de negocios que se destinen á constitución dunha empresa ou negocio profesional.

*Atención e asesoramento*

<http://www.atriga.es/web/atriga/>





## **5. Medidas e benefícios fiscais de âmbito estatal**







## A. IMPOSTO SOBRE A RENDA DAS PERSOAS FÍSICAS (IRPF)

### 5.1. Redución por tributación conxunta

#### *Que é?*

Son reducións da base imponible xeral que se aplican para obter a base liquidable xeral. Aínda que a base imponible xeral nunca poderá resultar negativa como consecuencia das ditas reducións.

#### *Cales son?*

- ✓ Redución de 3.400 € que se aplicarán nas declaracións conxuntas de unidades familiares integradas por ambos cónxuxes non separados legalmente e, se os houbera, as fillas ou fillos menores que convivan, así como as e/ou os maiores de idade incapacitados xudicialmente suxeitos á patria potestade prorrogada ou rehabilitada.
- ✓ Redución de 2.150 € que se aplicarán nas declaracións conxuntas de unidades familiares monoparentais (solteira ou solteiro, viúva ou viúvo, separada ou separado legalmente ou divorciada ou divorciado con todos as fillas ou fillos que convivan, menores e/ou maiores de idade incapacitados xudicialmente suxeitos á patria potestade prorrogada ou rehabilitada).

#### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

### 5.2. Mínimo persoal e familiar

#### *Que é?*

O mínimo persoal e familiar é a adecuación do imposto ás circunstancias persoais e familiares da persoa contribuínte. Constitúe a parte da base liquidable que, por destinarse a satisfacer as necesidades básicas persoais e familiares da persoa contribuínte, non se somete a tributación.

O mínimo persoal e familiar é o resultado de sumar as contías correspondentes aos mínimos da persoa contribuínte, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade da persoa contribuínte, das ou dos seus ascendentes e/ou descendentes.

#### *Cal é o mínimo da persoa contribuínte?*

A valoración que fai o Estado, a efectos do IRPF, de canto lle costa a unha persoa cubrir as súas necesidades vitais mínimas. Esta contía non se considera renda dispoñible e non se somete a tributación. Con carácter xeral, será de 5.151 €, aumentando en 918 € para os maiores de 65 anos e en 1.122 € para os maiores de 75 anos.

#### *Cal é o mínimo por descendentes?*

Terán a consideración de descendentes, as fillas ou fillos, as netas ou netos, as bisnetas ou bisnetos, etc., que descendan da persoa contribuínte e que estean unidas ou unidos por vínculo de parentesco en liña directa por consanguinidade ou por adopción. Tamén asimílanse a descendentes aquelas persoas vinculadas á persoa contribuínte por razón de tutela ou acollemento permanente ou preadoptivo.

Para poder aplicarse o dito mínimo, as ou os descendentes deben cumprir os seguintes requisitos:

- que as ou os descendentes sexan menores de 25 anos, salvo que acrediten unha discapacidade igual ou superior ao 33 %,
- que convivan coa persoa contribuínte,
- que non teñan rendas superiores a 8.000 €/anuais, excluídas as exentas,

- que non presenten independentemente a declaración de IRPF con rendas superiores a 1.800 €.

| <b>Mínimo por descendentes</b>                         |         |
|--------------------------------------------------------|---------|
| <b>Pola primeira filla ou primeiro fillo</b>           | 1.836 € |
| <b>Pola segunda filla ou segundo fillo</b>             | 2.040 € |
| <b>Pola terceira filla ou terceiro fillo</b>           | 3.672 € |
| <b>Pola cuarta filla ou cuarto fillo e posteriores</b> | 4.182 € |

Cando a ou o descendente é menor de 3 anos o mínimo increméntase en 2.244 € e, nos supostos de adopción ou acollemento, o dito aumento producirase no período impositivo no que se inscriba no Rexistro Civil e nos dous anos seguintes.

#### *Cal é o mínimo por ascendente?*

Terán a consideración de ascendentes, as nais ou pais, as avoas ou avós, as bisavoadas ou bisavós, etc., de quen descenda a persoa contribuínte e que estean unidas ou unidos por vínculo de parentesco en liña recta por consanguinidade ou por adopción.

Para poder aplicarse o dito mínimo as ou os ascendentes deben cumprir os seguintes requisitos:

- Ser maior de 65 anos ou, calquera que sexa a súa idade, que se trate dunha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 %.
- Convivir coa persoa contribuínte, polo menos, a metade do período impositivo. Entre outros casos, considerarase que conviven coa persoa contribuínte as e os ascendentes con discapacidade que, dependendo desta, sexan internadas ou internados en centros especializados.
- Non deben ter rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 €.
- Non presentar independentemente a declaración de IRPF con rendas superiores a 1.800 €.

| <b>Mínimo por ascendentes</b>                                      |         |
|--------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>Por ascendentes maiores de 65 anos e persoas discapacitadas</b> | 918 €   |
| <b>Por ascendentes de máis de 75 anos</b>                          | 2.040 € |

### *Cal é o mínimo por discapacidade?*

Terán a consideración de persoas con discapacidade aquelas que acrediten un grao de discapacidade igual ou superior ao 33 %, mediante certificado ou resolución emitida polo organismo correspondente. Tamén, asímílanse:

- ✓ cun grao igual ou superior ao 33 % as persoas pensionistas da Seguridade Social que teñan recoñecida unha pensión de incapacidade permanente total, absoluta ou gran invalidez e no caso de pensionistas de clases pasivas que teñan recoñecida unha pensión de xubilación ou retiro por incapacidade permanente para o servizo ou inutilidade.
- ✓ cun grao superior ao 65 % as persoas cuxa incapacidade sexa declarada xudicialmente.

| <b>Mínimos por discapacidade da persoa contribuínte e do descendente e/ou ascendente</b> |                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>Por discapacidade entre o 33 % e o 64%</b>                                            | Incremento 2.316 € |
| <b>Por discapacidade ≥ 65 %</b>                                                          | Incremento 7.038 € |

Aos ditos mínimos aplicarase un incremento de 2.316 euros anuais en concepto de gastos de asistencia, cando acredítese necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida.

### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

### 5.3. *Dedución por maternidade para mulleres traballadoras con fillas ou fillos menores de 3 anos*

#### *Que é?*

Dedución dirixida a mulleres con fillas ou fillos menores de 3 anos, que realicen unha actividade por conta propia ou allea para a que estean dadas de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou Mutuality.

A dedución por maternidade será de ata 1.200 euros anuais por filla o fillo e pode facerse efectiva de dúas formas:

- ✓ percibindo de forma anticipada, mediante transferencia bancaria, 100 euros ao mes por filla ou fillo a cargo ata que cumpra os tres anos de idade,
- ✓ ou aplicando unha dedución de 1.200 € na declaración do IRPF.

#### *Que requisitos se deben cumprir?*

- As solicitantes deben ser mulleres con fillas e fillos menores de 3 anos, con dereito á aplicación do mínimo por descendentes, que teñan un traballo por conta allea ou propia, para o que estean dadas de alta no correspondente réxime da Seguridade Social ou Mutuality.
- A dedución será dun máximo de 1.200 euros anuais por cada filla ou fillo menor de 3 anos e terá como límite as cotizacións e cotas totais á Seguridade Social e Mutualidades en cada período impositivo con posterioridade ao nacemento, adopción ou acollemento.
- No caso de adopción ou acollemento, a dedución aplicarase, con independencia da idade da ou do menor, nos tres anos posteriores á inscrición no Rexistro Civil ou da correspondente resolución xudicial ou administrativa.

#### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

#### 5.4. Dedución por obtención de rendements do traballo ou de actividades económicas

##### Que é?

A persoa contribuínte cuxa base imponible sexa inferior a 12.000 euros anuais, que obteña rendements do traballo ou de actividades económicas, poderá realizar unha dedución na cota líquida total do imposto minorada da seguinte contía:

|                                                                    |                                                    |
|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| cando a base imponible sexa igual ou inferior a 8.000 €            | 400 euros anuais                                   |
| cando a base imponible estea comprendida entre 8.000,01 e 12.000 € | $400 - 0,1 \times (\text{base imponible} - 8.000)$ |

##### Quen se beneficia?

As traballadoras ou traballadores por conta allea, pensionistas e autónomas ou autónomos, que cumpran os requisitos establecidos.

##### Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

#### 5.5. Dedución por alugamento da vivenda habitual

##### Que é?

As persoas contribuíntes poderán deducir o 10,05 % das cantidades anuais satisfeitas por alugamento da súa vivenda habitual, sempre que teñan unha base imponible inferior a 24.107,20 euros anuais.

A base máxima de dedución será de 9.040 €, cando a base imponible sexa igual ou inferior a 17.707,20 euros anuais. E cando estea entre 17.707,20 e 24.107,20 € a base máxima de dedución irá minorándose.

Esta dedución estatal é compatible con calquera dedución autonómica polo mesmo concepto.

#### *Atención e asesoramento*

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.agenciatributaria.es>

## **B. OUTRAS MEDIDAS**

### **5.6. Bono social**

#### *Que é?*

É unha bonificación na factura eléctrica e/ou do gas natural para as persoas consumidoras que teñan contratada unha potencia eléctrica igual ou inferior a 10 Kw e/ou están conectadas a gasodutos cuxa presión sexa menor ou igual a 4 bar e cuxo consumo anual sexa inferior a 50.000 kwh/ano.

#### *Quen se beneficia?*

Poderán acollerse aquelas persoas consumidoras que teñan contratada a tarifa de último recurso (TUR), que é o prezo regulado pola Administración ao que as empresas comercializadoras venden a electricidade ou o gas natural á persoa consumidora final.

Ata o 1 de xaneiro do 2014 teñen contratado a TUR os seguintes colectivos:

- As persoas que teñan contratada unha potencia menor a 3 Kw na súa primeira vivenda,
- calquera persoa perceptora dunha pensión mínima,
- fogares con todos os seus membros en paro,
- familias numerosas.

### *Cales son as empresas comercializadoras que asumen a obriga de suministro de último recurso?*

- Gas natural S.U.R. SDG, S.A.
- Endesa Energía XXI, S.L.U.
- HC Naturgas Comercializadora de Último Recurso, S.A.U
- Iberdrola Comercialización de Último Recurso, S.A.U.
- E.ON Comercializadora de Último Recurso, S.L. (só electricidade)
- Madrileña Suministro de Gas S.U.R. 2010, S.L. (só gas natural)

### *Atención e asesoramento*

As empresas comercializadoras.

Ministerio de Industria, Energía y Turismo

Tel.: 913 494 640 | 902 446 006

<http://www.minetur.gob.es/energia/Tur/Bonosocial/Paginas/BonoSocial.aspx>

## 5.7. Programas de incentivos ao vehículo eficiente (PIVE)

### *Que é?*

Programa cuxa finalidade é a substitución de vehículos, turismos e comerciais lixeiros, con máis de 10 anos e 7 anos de antigüidade, respectivamente, por modelos de alta eficiencia enerxética, de menor consumo de combustibles e emisións de CO<sub>2</sub>.

Os vehículos susceptibles de acollerse a estes incentivos deberán ser novos e cumprir, entre outros, os seguintes requisitos:

- ✓ Vehículos de turismo (categoría M1):
  - Convencionais, híbridos, híbridos enchufables e eléctricos de autonomía estendida clasificados como clase A ou B na “Base de Datos do IDAE de consumo de carburantes e emisións de CO<sub>2</sub> de coches novos”.
  - Eléctricos puros.



- Propulsados por motores de combustión interna que poidan utilizar combustibles fósiles alternativos (autogás –GLP– y gas natural) que figuren na dita base de datos e, ademais, acrediten contar con emisións de CO<sub>2</sub> homologadas non superiores a 160 g/km (gramos por kilómetro).
- ✓ Vehículos comerciais ligeros (categoría N1):
  - Convencionais, híbridos, híbridos enchufables e eléctricos de autonomía estendida propulsados total ou parcialmente por medio de motores de combustión interna de gasolina, gasóleo, GLP e gas natural que, ademais, acrediten contar con emisións de CO<sub>2</sub> homologadas non superiores a 160 g/km (gramos por kilómetro).
  - Eléctricos puros.
- ✓ Vehículos turismos (M1) e comerciais (N1) con emisións de CO<sub>2</sub> iguais ou inferiores a 120 g/km clasificados como clase A, B, C o D, na “Base de Datos do IDAE de consumo de carburantes e emisións de CO<sub>2</sub> de coches novos”.
- ✓ Só no caso de que a persoa solicitante, persoa física, sexa integrante de familia numerosa, os vehículos turismos (M1) dotados con máis de cinco prazas poderán estar clasificados como clase A, B e C na dita base de datos.
- ✓ O prezo dos vehículos adquiridos, antes do IVE, non pode ser superior aos 25.000 €, excepto para os vehículos eléctricos, híbridos enchufables e de autonomía estendida. Exclusivamente, para o caso de familias numerosas e vehículos con máis de cinco prazas sinalados anteriormente, elévase o límite de prezo destes vehículos ata os 30.000 €, antes do IVE.

### *Cal é a súa contía?*

A contía son 2.000 €, aportados a partes iguais polo fabricante ou importador, antes dos impostos, e polo Ministerio de Industria, Energía y Turismo, despois dos impostos. As familias numerosas recibirán 3.000 € de subvención para vehículos (M1) con máis de 5 prazas, con 1.500 € aportados polo Ministerio.

### *Quen se beneficia?*

As persoas físicas, profesionais autónomos, microempresas e peme (pequenas e medianas empresas) que estean ao corrente no cumprimento das súas obrigacións tributarias e coa seguridade social.

### *Atención e asesoramento*

Ministerio de Industria, Energía y Turismo

Tel.: 902 446 006

<http://www.planpive2.es/Bases/Plan%20PIVE2.html>

## 5.8. Plan integral de impulso ao vehículo eléctrico

### *Que é?*

É unha subvención directa no prezo neto do vehículo, antes de impostos, para a adquisición de vehículos eléctricos novos (vehículos cuxa enerxía de propulsión procede, total ou parcialmente, da electricidade das súas baterías, cargadas a través da rede eléctrica), xa sexa por compra, leasing financeiro, arrendamento por renting ou leasing operativo.

A solicitude de subvención é realizada pola persoa axente de vendas ou concesionario adherido a este plan de axudas.

### *Cal é a súa contía?*

A contía da subvención é fixa e varía en función do tipo e da autonomía eléctrica do vehículo:

- Turismos e furgonetas M1/N1, autonomía entre 15 km e 40 km: 2.500 €
- Turismos e furgonetas M1/N1, autonomía entre 40 km e 90 km: 3.500 €
- Turismos e furgonetas M1/N1, autonomía máis de 90 km: 5.500 €
- Cuadriciclos lixeiros: 1.800 €
- Cuadriciclos pesados: 2.200 €
- Autobuses e autocares M2/ Furgóns N2: 8.000 €
- Autobuses e autocares M3: 20.000 €

### *Quen se beneficia?*

As persoas físicas, profesionais autónomos, empresas privadas cuxo CIF comece polas letras A, B, C, D, F, N ou W, que estean ao corrente no cumprimento das súas obrigacións tributarias e coa seguridade social.

### *Atención e asesoramento*

Ministerio de Industria, Energía y Turismo

Tel.: 902 446 006

<http://www.minetur.gob.es/PortalAyudas/VehiculosElectricos/Paginas/index.aspx>

## **5.9. Axudas no caso de non aboamento de pensións de alimentos en situacións de separación ou divorcio**

### *Que é?*

É un anticipo ou prestación económica que o Fondo de Garantía do Pago de Alimentos recoñece á persoa titular dunha pensión alimenticia que non está a ser aboada, adiantándolle a pensión alimenticia (en todo ou en parte) pola persoa obrigada ao pago.

### *Quen se beneficia?*

A persoa (menor de idade e/ou maior cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65 %) titular dun dereito a pensión alimenticia recoñecido, mediante resolución xudicial ou convenio regulador xudicialmente aprobado, que non sexa aboada pola persoa obrigada ao seu pago e que pida a execución da sentenza xudicial que recoñece o dereito á pensión, resultando esta infrutuosa, sempre e cando a unidade familiar na que está integrada cumpra uns requisitos económicos.

### *Cal é a súa contía?*

A contía do anticipo por cada persoa beneficiaria é de 100 euros mensuais, agás que por resolución xudicial teña recoñecido un importe menor que, de ser o caso, aboarase o importe establecido. O anticipo abóase por un período máximo de 18 meses e o percibe a persoa que ostente a garda e custodia da persoa beneficiaria.

*Atención e asesoramiento*

Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Tel.: 900.503.055

<http://www.clasespasivas.sgpg.pap.meh.es>



## 6. Servizos de apoio



### 6.1. Portal web das familias galegas

Web de asesoramento e información onde se recollen todos os recursos destinados ás familias galegas.

<http://www.familiasgalegas.org>

#### *Atención e asesoramento*

Dirección Xeral de Familia e Inclusión

Subdirección Xeral de Familia e Menores

### 6.2. Rede galega de escolas infantís

#### *Que son as escolas infantís?*

As escolas infantís son equipamentos diúrnos de carácter socio educativo que ofrecen o primeiro ciclo de educación infantil de acordo cos principios e contidos educativos recollidos no currículo do primeiro ciclo de educación infantil de Galicia.

#### *Cales son os seus obxectivos?*

- Fomentar o pleno desenvolvemento da personalidade e das capacidades das nenas e nenos presentando contornos educativos de calidade en colaboración coas familias.
- Compensar as desigualdades persoais, culturais, económicas e sociais atendendo á diversidade de aptitudes, intereses, expectativas e necesidades das nenas e nenos e das súas familias.
- Responder ás necesidades das familias na educación e crianza das súas fillas e fillos, adaptando de maneira flexible a organización e os servizos que prestan os centros como instrumento para favorecer a conciliación entre a vida familiar, laboral e persoal.

- Procurar a corresponsabilidade entre a escola e as familias na educación e atención das nenas e nenos, establecendo lugares de encontro entre os dous ámbitos responsables da súa educación.
- Construír un modelo educativo democrático e plural abrindo os centros á participación de toda a comunidade educativa.
- Desenvolver procesos educativos de calidade fomentando a colaboración entre familias, profesionais, centros, diferentes administracións e o conxunto da sociedade.
- Fomentar a igualdade efectiva entre as nenas e nenos promovendo actividades e comportamentos que favorezan o exercicio da igualdade de dereitos e oportunidades.

*Que tipo de escolas infantís, públicas ou financiadas con fondos públicos, segundo a súa titularidade, hai en Galicia?*

En Galicia, a rede de escolas infantís “A Galiña Azul”, que son de titularidade pública, está integrada polas escolas infantís que a continuación se relacionan:

- escolas infantís dependentes da Consellería de Traballo e Benestar e
- escolas infantís dependentes do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar.

Ademais dos centros pertencentes a dita rede de escolas infantís, existen outras escolas infantís 0-3 públicas ou financiadas total ou parcialmente con fondos públicos, que son as seguintes:

- escolas infantís de titularidade municipal e
- escolas infantís dependentes de entidades de iniciativa social sen ánimo de lucro.

*Como se accede ás escolas infantís da Consellería de Traballo e Benestar?*

As familias interesadas deberán presentar a súa solicitude dentro do prazo establecido na Orde anual de adxudicación de prazas para as escolas infantís da Consellería de Traballo e Benestar que se publica no Diario Oficial de Galicia (DOG).



Os impresos de solicitude facilitaranse nos propios centros nos que se solicite praza, nas xefaturas territoriais de Traballo e Benestar e nos enderezos electrónicos (<http://www.benestar.xunta.es>) e (<http://www.escolasinfantis.net>).

A información relativa ao procedemento poderase consultar na páxina web: <http://www.xunta.es/resultados-da-guia-de-procedementos>, así como nos teléfonos 012, 981 18 57 55, 982 29 43 54, 988 38 65 95, 986 81 77 04 e 981 54 56 66.

As solicitudes coa documentación requirida presentaranse nos rexistros únicos das xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar da provincia onde teña o seu domicilio a persoa solicitante, sen prexuízo do disposto no artigo 38.4 da Lei 30/1992. Así mesmo, poderán presentarse en formato electrónico a través da sede da Xunta de Galicia no enderezo: <https://sede.xunta.es>.

### *Cómo se accede ás escolas infantís do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar?*

As familias interesadas deberán presentar a súa solicitude dentro do prazo establecido na resolución anual da Xerencia do Consorcio, publicada no DOG, pola que se anuncia o prazo de reserva de praza, preinscrición de novo ingreso e matrícula de usuarias ou usuarios das escolas infantís para o curso solicitado.

Os impresos de solicitude facilitaranse nos propios centros nos que se solicite a praza e nos enderezos electrónicos:

(<http://www.igualdadebenestar.org>) e (<http://www.escolasinfantis.net>)

As solicitudes xunto coa documentación requirida presentarase na escola infantil para a que se solicita a praza, sen prexuízo do disposto no artigo 38.4 da Lei 30/1992.

### *Como se accede ás escolas infantís municipais?*

Para acceder ás escolas infantís municipais deberán dirixirse á escola infantil para a que se desexa solicitar praza ou ao concello do que dependa.

### *Como se accede ás escolas infantís de iniciativa social?*

Para solicitar praza nas escolas infantís de iniciativa social, as e os solicitantes deberán dirixirse á escola infantil para a que se desexa solicitar a praza.

### *Atención e asesoramento*

Nas propias escolas infantís e, segundo a súa titularidade, no organismo titular.

Xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar:

A Coruña: 981.185.700

Ourense: 988.386.149

Lugo: 982.294.202

Pontevedra: 986.817.089

Dirección Xeral de Familia e Inclusión: 981.545.666

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e de Benestar: 981.568.705

<http://www.igualdadebenestar.org>

## **6.3. Programa do cheque infantil**

### *Que é?*

O Cheque infantil é un programa de axudas económicas directas ás familias para colaborar no pago dunha praza de escola infantil privada naqueles casos de solicitantes que non consigan praza nunha escola pública ou financiada con fondos públicos, ou residan nunha localidade na que non existen prazas públicas.

A axuda consiste nunha cantidade para contribuír ao pagamento da praza nunha escola infantil 0-3 non sostida con fondos públicos, ás persoas solicitantes con nenas e/ou nenos ao seu cargo, por un período máximo de 11 meses.

### *Quen pode beneficiarse?*

Poderán beneficiarse todas aquelas persoas que cumpran os seguintes requisitos:

- Solicitar praza en escolas infantís de 0 a 3 anos sostidas con fondos públicos e que non resulten adxudicatarias dunha delas por falta de prazas dispoñibles.

- Residir nunha localidade onde non existan escolas infantís 0-3 anos sostidas con fondos públicos e desexen obter a axuda para unha praza nalgún centro privado existente no concello de residencia, noutro que sexa limítrofe ou ben no concello onde traballen as nais, pais ou titores legais.
- Non cumprir a nena ou neno a cargo os 3 anos dentro do ano natural no que se solicita.
- Non dispoñer doutras axudas para igual ou análoga finalidade outorgadas por outros organismos ou institucións públicas ou entes privados que, en concorrencia coa regulada nesta orde, supere o custo da praza.
- Que os centros a que acudan as persoas beneficiarias contén coa autorización pertinente segundo o establecido no Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia.

### *Como se solicita?*

Aquelas persoas solicitantes de praza nunha escola infantil pública ou financiada con fondos públicos que desexen ser candidatas ao Cheque infantil deberán cubrir o apartado correspondente na solicitude de praza pública e asinar as declaracións responsables recollidas nos anexos específicos para as candidatas ou candidatos ao cheque.

Aquelas outras persoas que residan nunha localidade na que non existen prazas públicas e queiran ser candidatas ao Cheque infantil deberán presentar a súa solicitude nos prazos de convocatoria sinalados na orde anual de convocatoria, que se publica no Diario Oficial de Galicia.

### *Cal é a súa contía?*

A contía da axuda económica estará en función da renda per cápita da unidade familiar, non podendo superar en ningún caso o custo da praza. Pode ir desde os 250,00 € para a atención educativa con comedor, no caso de rendas inferiores ao 30 % do IPREM, ata 45,00 €, no caso de atención educativa e rendas superiores a 1.000 €.

### *Atención e asesoramento*

Xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar:

A Coruña: 981.185.700

Ourense: 988.386.149

Lugo: 982.294.202

Pontevedra: 986.817.089

Dirección Xeral de Familia e Inclusión: 981.545.666

<http://escolasinfantis.net>

<http://traballoebeneficio.xunta.es>

## **6.4. Gabinetes de orientación familiar**

### *Que son?*

Os gabinetes de orientación familiar (GOF) constitúen un recurso especializado no apoio e na promoción da calidade de vida das persoas e das familias, e na atención e prevención das diferentes situacións problemáticas que se poidan dar no ámbito da convivencia cotiá.

### *A que niveis actúan?*

- Informativo, facilitándolles ás familias a información necesaria para favorecer unha mellor comprensión do medio e dos recursos dispoñibles.
- Educativo e formativo, proporcionándolles ás familias os medios necesarios para o desenvolvemento integral das súas funcións e das súas habilidades, fortalecendo os vínculos do sistema familiar e facilitando que a dinámica individual e familiar sexa creativa, eficaz e enriquecedora.
- Preventivo, de preparación perante as distintas etapas ou situacións polas que pasan as familias no seu ciclo vital.
- Axuda persoal e emocional, ofrecendo atención e acompañamento en calquera momento da vida e, en especial, nos momentos de crises provocadas por desgrazas inesperadas, tanto formal, a través da terapia familiar, coma informal, a través das redes de axuda mutua ou grupos de apoio familiar

- Orientación, acompañando as familias, ofrecendo asesoramento para a toma de decisións, a resolución de conflitos e a mobilización dos recursos propios e do contorno, así como no proceso de planificación de apoios.
- Terapia e tratamento co fin de superar os dinamismos disfuncionais das familias, facendo posible o seu progreso e a súa adaptación.

### *Quen pode beneficiarse?*

Todas aquelas persoas con residencia en Galicia que consideren que na súa familia existe algún conflito: de parella, entre nais e pais e fillas e fillos ou coa familia extensa.

### *Como actúan?*

Os GOF só poderán actuar por petición directa e voluntaria das persoas que así o requiran. Os gabinetes respectarán e terán en conta as opinións de todos os membros da familia garantindo a confidencialidade e o segredo profesional.

### *Onde se atopan e cal é a súa composición?*

Os gabinetes de orientación familiar están adscritos aos servizos de Familia e Menores das xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar e están formados por un equipo multidisciplinar, integrado por profesionais das áreas de traballo social, psicoloxía e dereito, todos especializados na atención dos conflitos familiares e de parella.

|                   |                                                           |           |
|-------------------|-----------------------------------------------------------|-----------|
| <b>A Coruña</b>   | Rúa Salvador de Madariaga, 9, 1ª planta<br>15008 A Coruña | 981185757 |
| <b>Lugo</b>       | Rolda da Muralla, 70<br>27071 Lugo                        | 982294371 |
| <b>Ourense</b>    | R/ Sáenz Díez, 39, baixo<br>32003 Ourense                 | 988386128 |
| <b>Pontevedra</b> | Concepción Arenal, 8, 1ª planta<br>36201 Vigo             | 986817085 |

### *Atención e asesoramento*

Dirección Xeral de Familia e Inclusión

Subdirección Xeral de Familia e Menores: 981.957.165

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebeneficencia.xunta.es>

### **6.5. GOF virtual**

Este servizo en liña procurará proporcionar ás familias ou calquera persoa interesada, de maneira gratuíta, información e asesoramento sobre diversas cuestións, como servizos, recursos sociais, programas, disposicións legais, etc., por parte de persoas profesionais especializadas no ámbito da familia e a infancia. Pero nunca dará directrices técnicas sobre pautas de comportamento, habilidades, etc.

Este servizo está aloxado na páxina web: <http://www.familiasgalegas.org/>, no apartado “**GABINETES DE ORIENTACIÓN FAMILIAR**”, dentro do menú principal.

### **6.6. Puntos de encontro familiar**

#### *Que son?*

Son un servizo que facilita e preserva a relación entre as e os menores e as persoas das súas familias en situación de crise, e que procura a seguridade e o benestar das nenas e dos nenos e facilita o cumprimento do réxime de visitas.

Constitúen un equipamento social, de carácter neutral, especializado para o cumprimento do réxime de visitas establecido pola autoridade competente que ten por obxecto favorecer as relacións entre as e os menores e as súas familias cando, nunha situación de separación, divorcio, ou noutros supostos de interrupción da convivencia familiar, o exercicio do dereito de visitas se ve interrompido, ou o seu cumprimento resulta difícil ou conflitivo.

### *Cal é a súa finalidade?*

- Favorecer o cumprimento do dereito fundamental das nenas e nenos a manter a relación con ambos proxenitores despois da separación, establecendo os vínculos necesarios para o seu bo desenvolvemento psíquico, afectivo e emocional.
- Facilitar o encontro das fillas e fillos co proxenitor ou proxenitora non custodio e, de ser o caso, coa súa familia extensa.
- Acadar a normalización das relacións familiares, de xeito que o recurso chegue a resultar innecesario para a familia.
- Procurar a seguridade das nenas e nenos durante o cumprimento do réxime de visitas e previr situacións de violencia.
- Favorecer e potenciar que as e os menores expresen con liberdade e sen medo os seus sentimentos e necesidades fronte a ambos proxenitores.
- Facilitar orientación profesional para mellorar as relacións materno/paterno- filiais e as habilidades parentais de crianza.
- Proporcionar información e derivar aos servizos especializados as mulleres que sofren violencia de xénero e ás persoas dependentes delas.
- Dispoñer de información fidedigna sobre as actitudes e aptitudes parentais que axuden a defender, se fose necesario, os dereitos das e dos menores noutras instancias administrativas ou xudiciais.

### *Que intervencións se levan a cabo?*

Con respecto a execución do réxime de visitas:

- Intercambio das e dos menores. Consiste na supervisión da entrega e recollida da ou do menor no punto de encontro familiar cando o réxime de visitas non se vai executar no devandito centro.
- Visitas tuteladas. Son as que se desenvolven de forma controlada baixo a supervisión e presenza continuada dunha persoa profesional do equipo técnico do centro.

- Visitas sen supervisión. Visitas que se desenvolven no punto de encontro familiar pero sen requirir a supervisión directa ou presenza continuada do equipo técnico, especialmente en casos en que a persoa proxenitora con dereito a visita careza de vivenda na localidade ou esta non reúna as condicións axeitadas.

E ademais outras intervencións complementarias ao réxime de visitas:

- Deseño e desenvolvemento dun programa psicosocioeducativo individualizado de intervención coas familias e as e os menores, que teña como obxecto final acadar a normalización das relacións familiares.
- Orientación e asesoramento familiar proporcionando información, atención e apoio a nais, pais e menores, favorecendo a creación de relacións familiares óptimas e de actitudes positivas.
- Aquelas outras encamiñadas a preparar as nais e os pais, e as súas fillas e fillos, para reducir o impacto da nova situación familiar e para que no futuro as relacións evolucionen de tal xeito que os encontros cheguen a realizarse de maneira normalizada coas maiores garantías posibles.

### Atención e asesoramento

|                   |                                  |           |
|-------------------|----------------------------------|-----------|
| <b>A Coruña</b>   | Fundación Meniños                | 981297534 |
| <b>Ferrol</b>     | Asociación Camiña Social         | 981369217 |
| <b>Santiago</b>   | Asociación Encontro              | 981577595 |
| <b>Lugo</b>       | Asociación Dignidade Lugo        | 982229861 |
| <b>Ourense</b>    | Asociación Punto Cero            | 988214046 |
| <b>Pontevedra</b> | Eulen – Servizos sociosanitarios | 986861999 |
| <b>Vigo</b>       | Asociación Camiña Social         | 986376181 |



Dirección Xeral de Familia e Inclusión

Subdirección Xeral de Familia e Menores: 981.957.165

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

### **6.7. Residencias de tempo libre**

#### *Que son?*

Son complexos residenciais, dependentes da Consellería de Traballo e Benestar, destinados ao gozo do ocio e do lecer das familias situados en Panxón-Nigrán (Pontevedra) e O Carballiño (Ourense), que se poñen a disposición da poboación para o goce de estadias no período estival (xullo, agosto e primeira quincena de setembro).

#### *Cal é a forma de acceso?*

A adxudicación das estadias na tempada estival regúlase mediante orde de carácter anual, podendo ser solicitada por:

- As persoas maiores de idade, ou menores acompañadas dos proxenitores ou representantes legais, que teñan a súa residencia en territorio do Estado español.
- As galegas e galegos residentes no exterior.

A adxudicación das prazas efectúase por sorteo de datas de entrada das solicitudes presentadas para cada residencia.

#### *Cales son os servizos ofertados?*

- Servizo de residencia: aloxamento e manutención en réxime de pensión completa, durante a quenda adxudicada ás persoas beneficiarias.
- Servizo para non residentes: servizo de comedor para familiares e amigas ou amigos das persoas residentes que veñan visitar a instalación.

### Cal é o seu custo?

#### Custo do servizo de residencia

|                                                                  |                        |
|------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <b>Estadía e mantenza das persoas residentes na tempada alta</b> | 37,26 euros/persoa/día |
| <b>Aloxamento na véspera da incorporación</b>                    | 21,74 euros/cuarto     |

#### Servizo de comedor para visitantes

Estes prezos incrementáanse un 10 % os domingos e festivos.

|                |         |
|----------------|---------|
| <b>Almorzo</b> | 3,11 €  |
| <b>Xantar</b>  | 11,39 € |
| <b>Cea</b>     | 9,32 €  |

### Que descontos hai?

- As nenas e nenos menores de 2 anos que non utilicen os servizos de comedor ou durman nos cuartos das súas responsables: exentas/os.
- As nenas e os nenos comprendidas e comprendidos entre os 2 e os 12 anos: 50 % sobre o importe das estadías.
- As familias numerosas: 30 % sobre o prezo final que resulte da súa estadía.
- As persoas que acrediten unha discapacidade: 10 %.
- As persoas maiores de 60 anos: 10 %.
- As mulleres vítimas de violencia de xénero: 50 %.

Os descontos que se especifican anteriormente considéranse incompatibles entre si de acordo co establecido no Decreto 84/2012, do 16 de febreiro, polo que se establecen os prezos públicos polas prestacións das residencias de tempo libre da Consellería de Traballo e Benestar.

*Atención e asesoramento*

|                   |                                             |           |                        |
|-------------------|---------------------------------------------|-----------|------------------------|
| <b>Ourense</b>    | Zona del Parque-<br>32500 O Carballiño      | 988270200 | rtlcarballiño@xunta.es |
| <b>Pontevedra</b> | Calle Cansadoura, 2<br>36340 Panxón. Nigrán | 986365221 | rtlpanxon@xunta.es     |

Dirección Xeral de Familia e Inclusión

Subdirección Xeral de Familia e Menores: 981.544.623

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebeneficencia.xunta.es>





## 7. Plans e programas



## A. PROGRAMAS E SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS BÁSICOS

### *Que son?*

Os servizos sociais comunitarios, que están referenciados a un territorio e a unha poboación determinada, constitúen o acceso normalizado e o primeiro nivel de intervención do sistema galego de servizos sociais.

Configúranse como servizos de carácter integrador, sendo a principal instancia do sistema para o desenvolvemento de intervencións de carácter preventivo, de atención integral a persoas e familias e de incorporación social e laboral.

Os servizos sociais comunitarios básicos teñen un carácter local, aberto e polivalente e constitúen a canle normal de acceso ao sistema galego de servizos sociais, co que se garante a universalidade do sistema e a súa proximidade ás persoas usuarias, ás familias e ao ámbito comunitario.

### *Que programas e servizos prestan?*

Os servizos sociais comunitarios básicos, dende unha perspectiva de anticipación e prevención, tanto individual como familiar ou comunitaria, das situacións causantes da exclusión social, a dependencia e a desprotección, prestan os seguintes programas:

- Programa de valoración, orientación e información en materia social ás persoas, grupos ou á comunidade en xeral.
- Servizo de axuda no fogar, que ten por obxecto prestar un conxunto de atencións ás persoas ou familias no seu domicilio, dende unha perspectiva integral e normalizadora, para facilitar o seu desenvolvemento persoal e a permanencia no seu medio habitual, especialmente naquelas situacións en que teñan limitada a súa autonomía ou noutras situacións de risco social.
- Servizo de educación e apoio familiar, que integra o conxunto de proxectos e servizos de apoio educativo e psicosocial dirixidos ás familias, co obxectivo de detectar, prever e superar as situacións de dificultade, especialmente as eventuais

situacións de maltrato infantil ou calquera outra desprotección, así como promover procesos de cambio que favorezan un adecuado exercicio das responsabilidades familiares, a mellora da autonomía, da integración e da participación social das familias e unidades de convivencia.

- Programa básico de inserción social, que procure valorar, dar resposta ou derivar ao recurso idóneo as persoas en situacións ou risco de exclusión social, aplicando tanto proxectos de intervención social personalizados ou de grupo como prestacións económicas específicas. Inclúense nesta categoría os proxectos expresamente dirixidos ao desenvolvemento, promoción e integración da comunidade xitana e outras minorías étnicas.
- Programa de fomento da cooperación e solidariedade social, que facilite a participación comunitaria en tarefas colectivas, impulse o asociacionismo solidario e, en especial, a organización e coordinación do voluntariado social.

### **7.1. Programa de valoración, orientación e información**

#### **Que é?**

O programa de valoración, orientación e información ten o carácter de prestación esencial do sistema galego de servizos sociais e consistirá en:

- a) Proporcionar información, orientación, asesoramento e acompañamento ás persoas, ás familias e aos grupos sociais.
- b) Realizar a valoración e o diagnóstico social das demandas da cidadanía.
- c) A intervención básica de traballo social de caso e grupos, de acordo cos dereitos sociais, necesidades, demandas e recursos dispoñibles.
- d) Derivar cara á intervención social, biopsicosocial ou socioeducativa idónea para cada caso, que favoreza a adquisición ou recuperación de funcións e habilidades persoais e sociais e procure a mellora da autonomía, da convivencia social e familiar e da inclusión social. Esta derivación poderá realizarse cara aos distintos programas de servizos sociais



comunitarios, tanto básicos como específicos, e, se é o caso, cara aos servizos sociais especializados.

### *Como se traballa?*

Ao constituír o primeiro acceso ao sistema, realízase unha entrevista inicial na que asignaráselle unha ou un profesional de referencia e efectuarase o primeiro rexistro no sistema de información social básico.

No desenvolvemento deste programa, asegúrase unha atención por profesionais coa cualificación adecuada e ofreceráselles ás persoas unha información e asesoramento persoal, puntual e preciso, de maneira que se garanta o respecto á súa intimidade e capacidade de decisión.

### *Atención e asesoramento*

Os departamentos de servizos sociais dos concellos.

Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Subdirección de Inclusión Social e Cooperación coas Corporacións Locais: 981.544.653

<http://traballoebenestar.xunta.es>

## **7.2. Servizo de axuda no fogar**

### *Que é?*

O servizo de axuda no fogar (SAF) é un servizo público de carácter local consistente en ofrecer un conxunto de atencións a persoas ou unidades de convivencia no propio domicilio para facilitar o seu desenvolvemento e a permanencia no seu medio habitual.

No servizo de axuda no fogar (SAF) poderán prestarse os seguintes tipos de actuacións de carácter básico:

- a) Atencións de carácter persoal na realización das actividades básicas da vida diaria no propio domicilio.
- b) Atención das necesidades de carácter doméstico e da vivenda que incidan e axuden na mellora do contorno das persoas usuarias e da súa familia. Se é o caso,

determinadas tarefas domésticas, como lavandaría e alimentación a domicilio, poderán ser facilitadas por servizos específicos.

- c) Acompañamento persoal na realización doutras actividades necesarias da vida diaria, tales como apoio en trámites urxentes de carácter administrativo, xudicial ou similares, así como o seguimento das intervencións realizadas polo sistema sanitario.
- d) Ademais, para as familias en risco de exclusión social, as atencións de carácter psicosocial e educativo enfocadas ao desenvolvemento das capacidades persoais básicas, á mellora da convivencia, integración na comunidade e mellora da estrutura familiar.

O servizo de axuda no fogar, unha vez garantido o nivel básico de atención, poderá incorporar, ademais, os seguintes tipos de actuacións de carácter complementario:

- Actividades de acompañamento, socialización e desenvolvemento de hábitos saudables.
- Servizo de empréstito de axudas técnicas para persoas en situación de dependencia ou dependencia temporal.
- Adaptacións funcionais do fogar.
- Servizo de podoloxía a domicilio.
- Servizo de fisioterapia a domicilio.

### *Quen pode beneficiarse?*

O servizo de axuda no fogar (SAF) poderá prestarse a calquera persoa ou unidade de convivencia para as cales, de acordo coa valoración técnica correspondente, supoña un recurso idóneo de atención. De xeito particular, o servizo atenderá persoas maiores con déficits de autonomía e persoas con discapacidade, especialmente cando carezan de apoio persoal no seu medio inmediato.

Tamén, con carácter subsidiario do programa de educación e apoio familiar, poderá dar unha resposta preventiva, educativa e socializadora fronte a diversas situacións de familias en risco de exclusión social.

### *Atención e asesoramento*

Os departamentos de servizos sociais dos concellos.

Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Subdirección de Inclusión Social e Cooperación coas Corporacións Locais: 981.544.653

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

## 7.3. Servizo de educación e o apoio familiar

### *Que é?*

Son o conxunto de proxectos e servizos de apoio educativo e psicosocial dirixidos ás familias co obxectivo de detectar, prever e superar as situacións de dificultade, promovendo procesos de cambio que favorezan un axeitado exercicio das funcións familiares, así como a autonomía, a responsabilidade e a participación social das persoas, grupos e comunidades.

### *Que obxectivo ten?*

- Promover a adquisición, por parte das familias, de competencias e habilidades para o correcto desenvolvemento das súas funcións parentais e educativas, fomentando a educación en igualdade e a corresponsabilidade.
- Pór á disposición das familias participantes atención psicolóxica, así como alternativas, recursos e itinerarios socioeducativos en relación coas posibilidades do contorno.
- Favorecer a integración, promoción e participación das familias ou unidades de convivencia en todos os ámbitos da vida comunitaria.

- Previr e atender as situacións que provoquen vulnerabilidade ou risco social ás familias ou unidades de convivencia, ou a algún dos seus membros, con especial atención ás persoas menores de idade.
- Realizar o seguimento e a intervención nas familias en que se realizase derivación aos servizos sociais especializados de menores, de cara á súa reintegración social e familiar.
- Promover espazos de encontro de nais e pais enfocados á formación compartida e mellora da educación familiar.

### *Quen pode beneficiarse?*

O programa diríxese con carácter xeral ás familias da comunidade de referencia dos servizos sociais comunitarios, con atención prioritaria a aquelas unidades de convivencia que se encontren en situación de maior vulnerabilidade, nas cales exista presenza de menores en risco de desatención ou nas cales se identifiquen outros factores que revelen unha situación de risco de exclusión social ou pobreza infantil.

Tamén se dará apoio a aquelas unidades de convivencia voluntaria con funcións análogas á familiar, sempre que favorezan a autonomía e a integración social das persoas que as constitúen.

A determinación das unidades familiares destinatarias virá precedida, en todo caso, pola valoración e a prescrición de alta no programa por parte do persoal técnico dos servizos sociais comunitarios municipais. A valoración e a prescrición de alta figurarán no correspondente expediente social.

Co fin de promover a integración social e a calidade da acción educativa das familias, o programa poderá incluír, ademais, actividades de carácter aberto enfocadas en xeral a toda a comunidade ou a sectores profesionais ou corporativos vinculados directa ou indirectamente coa mellora da calidade da actuación parental e a vida familiar.

### *Como se articulan?*

A intervención profesional nas familias só poderá ser realizada por persoal técnico ao servizo da Administración pública local titular do servizo, de maneira que forme parte do equipo interdisciplinar dos servizos sociais comunitarios.

### *Atención e asesoramento*

Os departamentos de servizos sociais dos concellos.

Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Subdirección de Inclusión Social e Cooperación coas Corporacións Locais: 981.544.653

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebeneficencia.xunta.es>

## **7.4. Programa básico de inserción social**

### *Que é?*

No desenvolvemento deste programa os servizos sociais comunitarios básicos:

- Detectarán e valorarán as situacións de persoas, grupos ou áreas territoriais en situación e risco de exclusión.
- Participarán no procedemento de asignación das prestacións económicas de inclusión social, orientadas a satisfacer necesidades pecuniarias básicas e a estimular a incorporación social e laboral. De maneira particular analizarán o perfil sociolaboral de cada caso e expedirán os informes e propostas de derivación e idoneidade do recurso que se estableza no procedemento.
- Favorecerán o desenvolvemento dos itinerarios personalizados de inclusión, coordinando a súa actuación profesional tanto co servizo público de emprego como cos servizos sociais comunitarios específicos para a inclusión social.
- Desenvolverán actuacións en relación co seguimento e revisión das prestacións económicas establecidas.

### *Atención e asesoramento*

Os departamentos de servizos sociais dos concellos.

Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Subdirección de Inclusión Social e Cooperación coas Corporacións Locais: 981.544.653

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

## **7.5. Programa de fomento da cooperación e da solidariedade social**

### *Que é?*

Mediante este programa os servizos sociais comunitarios fomentarán a solidariedade entre os membros da comunidade local e a acción voluntaria na área social.

Os servizos sociais comunitarios establecerán espazos de complementariedade na execución dos seus programas para a acción de persoas voluntarias sen detrimento da calidade e da profesionalidade dos servizos no seu conxunto.

Fomentarase a creación de organizacións de autoaxuda, axuda mutua e de acción solidaria, mediante o correspondente asesoramento, formación e acompañamento do dito proceso. Estas organizacións complementarán a actuación dos servizos sociais públicos de acordo coa planificación local de servizos sociais.

No desenvolvemento deste programa priorizarase o intercambio xeracional, a interculturalidade e as medidas de acción positiva para a consecución da igualdade, e prestarase especial atención á prevención da violencia de xénero.

### *Atención e asesoramento*

Os departamentos de servizos sociais dos concellos.

Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Subdirección de Inclusión Social e Cooperación coas Corporacións Locais: 981.544.653

<http://traballoebenefestar.xunta.es>

## B. OUTROS PROGRAMAS SOCIAIS

### 7.6. *Programa de estadias de tempo libre para mulleres soas con responsabilidades familiares non compartidas*

#### *Que é?*

Son estadias gratuítas, durante sete a dez días, en réxime de pensión completa, preferentemente entre finais do mes de xuño e principios do mes de setembro, para mulleres con responsabilidades familiares non compartidas acompañadas das súas fillas e/ou fillos entre 2 a 12 anos e con baixos niveis de ingresos.

#### *Cal é o obxectivo?*

Trátase de facilitar ás mulleres que teñan fillas ou fillos menores, exclusivamente ao seu cargo, un espazo e un tempo desligado da súa situación habitual e no cal poidan intercambiar experiencias a través da convivencia nun espazo de lecer.

#### *Que requisitos deben cumprir as mulleres para poder beneficiarse?*

- Ter fillas e/ou fillos exclusivamente ao seu cargo con idades comprendidas entre os 2 e 12 anos, ambos inclusive, na data de presentación da solicitude.
- Non convivir en parella afectiva.
- Estar domiciliadas na Comunidade Autónoma de Galicia e no caso de mulleres estranxeiras, ter permiso de residencia ou tarxeta de réxime comunitario, segundo o caso.
- Dispoñer dunha renda mensual que, tendo en conta todos os ingresos do conxunto da unidade familiar, dividida polo número de membros que a compoñen, non supere o salario mínimo interprofesional (SMI), excluída a parte proporcional das pagas extraordinarias.
- Non padecer ela, nin as fillas e/ou fillos que a acompañen, unha enfermidade que requira illamento e/ou que impida a normal convivencia.

### *Como se articula?*

A través dunha orde de convocatoria anual onde se valorará unha serie de circunstancias persoais: número de menores/persoas dependentes a cargo, condición de vítima, renda, situación de desemprego, etc.

### *Atención e asesoramento*

Secretaría Xeral da Igualdade: 981.545.351

<http://mulieresengalicia.es>

## ***7.7. Programas de apoio a mulleres xestantes e/ou lactantes con fillas e/ou fillos menores de tres anos***

### *Que son?*

Son programas destinados ás mulleres xestantes e lactantes con fillas e/ou fillos menores de 3 anos, en situación de posible vulnerabilidade social e/ou laboral, dirixidos a evitar a exclusión destas mulleres promovendo accións para o seu desenvolvemento persoal, familiar e laboral.

### *Que tipo de programas poden desenvolverse?*

Recursos integrais específicos para mulleres xestantes e/ou lactantes con fillas e/ou fillos menores de tres anos que conteñan actuacións dos tipos que se indican e semellantes:

- De información sobre recursos existentes para elas e os seus fillas e fillos.
- De acompañamento social con medidas de apoio psicolóxico para superación de cargas emocionais provocadas pola situación de embarazo ou maternidade.
- De orientación, asesoramento e busca de emprego.
- De adquisición de competencias persoais e sociais adaptadas para a inserción laboral e para afrontar a nova situación persoal.
- De medidas de apoio urgente.



### *Que obxectivos teñen?*

- Potenciar a autonomía das mulleres destinatarias das accións, proporcionándolles apoio, asesoramento e acompañamento respecto aos recursos aos que poden optar pola súa situación persoal, económica ou social.
- Favorecer a súa incorporación ao mundo laboral, posibilitándolles a asistencia a actividades de formación.

### *Como se articula?*

Articúlanse a través dunha orde anual de convocatoria de subvencións para as entidades privadas sen ánimo de lucro, inscritas no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais, entre cuxos fins estea a protección das nais xestantes.

### *Atención e asesoramento:*

Secretaría Xeral da Igualdade: 981. 547.397

<http://mulleresengalicia.es>

## **7.8. Programa de acollemento familiar**

### *Que é?*

É un recurso mediante o cal unha familia, unha persoa ou unha parella atende no seu fogar unha nena, neno ou adolescente que temporalmente non pode residir coa súa proxenitora, co seu proxenitor ou con ambos.

O acollemento non é unha forma de adopción, xa que sempre é temporal e non rompe os vínculos da nena ou neno coa súa familia de orixe; ao contrario, a familia acolledora debe colaborar para que se manteñan e se fortalezan as relacións da nena ou neno co seu núcleo familiar, favorecendo así o regreso ao seu fogar.

### *Quen pode beneficiarse?*

Poden formar parte do programa as nenas, nenos ou adolescentes que están baixo a tutela ou a garda administrativa da Xunta de Galicia porque non poden seguir residindo no seu fogar.

En canto ás persoas acolledoras, pode ser calquera persoa, matrimonio ou parella de feito, con ou sen fillas e/ou fillos, e de calquera condición social, ideoloxía ou crenzas. Só se require que exista vontade de acoller aceptada por todo o núcleo familiar, capacidade para cubrir as necesidades básicas da nena ou neno, estabilidade emocional e capacidade para aceptar as características da nena ou do neno así como as da súa familia de orixe.

### *Que modalidades de acollemento familiar hai?*

O acollemento pode adoptar diferentes modalidades en función de varios criterios, entre eles: se a familia acolledora ten ou non parentesco coa persoa acollida (acollemento en familia extensa/en familia allea); se a súa finalidade é temporal, en tanto non se adopta outra medida de protección, ou se considera que vai ser permanente (acollemento simple/permanente); se a decisión é adoptada pola Administración, con consentimento da proxenitora, proxenitor ou ambos, ou por un xuíz, por faltar estes consentimentos (acollemento administrativo/xudicial); se implica a convivencia permanente da persoa acollida coa persoa ou familia acolledora, ou ben se realiza unicamente en períodos coma fins de semana ou vacacións (acollemento con convivencia plena/de fin de semana ou vacacións).

### *Como se articulan?*

As familias, persoas e/ou parellas que estean interesadas en acoller a unha ou un menor deberán presentar unha solicitude ás xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar. Unha vez presentada a solicitude realízase unha valoración social e psicolóxica da persoa ou persoas solicitantes, para comprobar a súa idoneidade e adecuación.

No caso de acollemento en familias alleas, a ou as persoas, familias valoradas idóneas pasan a formar parte dun banco á espera de atopar unha ou un menor susceptible de ser acollida ou acollido.

O acollemento familiar formalízase a través dun contrato coa Consellería de Traballo e Benestar no que se reflicten as obrigas e dereitos que teñen como acolledores.

### *Hai axudas económicas para o acollemento familiar?*

Pode haber axudas económicas, son os chamados acollementos remunerados.

Son aqueles acollementos aos que a Administración asigna unha retribución mensual: todos os acollementos en familia allea e aqueles en familia extensa nos que se valore como necesario pola situación socioeconómica da familia.

### *Información e asesoramento*

#### **ACOLLEMENTO FAMILIAR EN FAMILIA EXTENSA**

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión

Subdirección Xeral de Familia e Menores: 981.544.630

<http://traballoebeneficio.xunta.es>

Xefaturas territoriais:

A Coruña: 981.185.704

Ourense: 988.386.121

Lugo: 982.294.442

Pontevedra: 986.817.044

#### **ACOLLEMENTO FAMILIAR EN FAMILIA ALLEA**

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión

Subdirección Xeral de Familia e Menores

Tel.: 981.544.630

Xefaturas territoriais:

A Coruña: 981.185.704

Ourense: 988.386.121

Lugo: 982.294.442

Pontevedra: 986.817.044

Cruz Vermella: 900.812.880

Sedes provinciais:

A Coruña: 981.221.000

Ourense: 988.222.484

Santiago de Compostela: 981.586.969

Pontevedra: 986.852.115

Lugo: 982.231.613

<http://traballoebeneficencia.xunta.es>

[http://www.cruzvermella.org/acollemento/index\\_1\\_1.html](http://www.cruzvermella.org/acollemento/index_1_1.html)

<http://www.familiasgalegas.org>

## 7.9. Programa de adopcións

### *Que é?*

A adopción é un recurso legal dirixido a proporcionarlle un fogar permanente á nena ou ao neno que se atopa en situación de abandono ou desamparo. Mediante a adopción rómpense os vínculos de filiación da nena ou neno coas persoas proxenitoras biolóxicas e créanse uns novos vínculos de filiación coa persoa ou persoas adoptantes.

Segundo se sinala na Convención sobre os Dereitos do Neno, adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas e ratificada por España, todos as nenas e os nenos teñen dereito a crecer nunha familia. Ás veces, non é posible que esta familia sexa a de orixe da nena ou neno, e é necesario buscarlle unha familia alternativa a través da adopción. Partindo do principio de interese superior da ou do menor, a nena ou o neno é o punto de partida do proceso que culmina coa súa adopción. Trátase de atoparlle a mellor familia ás nenas ou nenos e non de atopar unha nena ou un neno para satisfacer a necesidade das familias.

### *Como é o proceso?*

En liñas xerais, o proceso de adopción comporta as seguintes fases para a familia receptora:

- Sesión informativa. As persoas interesadas en adoptar deben asistir a unha reunión informativa na xefatura territorial que corresponda ao seu domicilio. Ofrécese información acerca do procedemento, trámites necesarios, requisitos, tempos de espera, información por países, Entidades Colaboradoras de Adopción Internacional (ECAI), e se resolven as dúbidas que poidan formularse.
- Curso de formación, no que as e os profesionais (psicólogas e psicólogos e traballadoras e traballadores sociais) abordan cuestións relacionadas coa adopción como poden ser as características das e dos menores que poden ser

adoptados, as motivacións para a adopción, o momento da chegada do neno ou nena á familia, o período de adaptación, a revelación da condición de adoptado, a identidade étnica e cultural, etc.

- Presentación da solicitude e documentación complementaria.
- Valoración da idoneidade. Trátase dun estudo psicolóxico e social das persoas solicitantes, para determinar se posúen as capacidades necesarias para atender as necesidades das nenas e nenos que vaian ser adoptadas ou adoptados.
- Tramitación do expediente ao país elixido, en caso de adopción internacional.
- Selección da familia máis axeitada para a nena ou o neno que vaia ser adoptada ou adoptado.
- Formalización da adopción mediante resolución xudicial.
- No caso de adopción internacional, esta ven precedida pola viaxe ao país para a recollida da nena ou do neno.
- No caso de adopción nacional, pode darse antes un período de acollemento preadoptivo durante o que se traballa o acoplamento da nena ou do neno na súa nova familia.
- Seguimento post adoptivo.

### *Información e asesoramento*

Consellería de Traballo e Benestar

Dirección Xeral de Familia e Inclusión

Subdirección Xeral de Familia e Menores: 981.544.630

<http://traballoebeneficio.xunta.es>

<http://adopcions.xunta.es>

Xefaturas territoriais:

A Coruña: 981.185.704

Ourense: 988.386.121

Lugo: 982.294.442

Pontevedra: 986.817.049

### 7.10. Programa de mediación familiar

#### *Que é?*

Enténdese por mediación familiar o procedemento de carácter voluntario dirixido a facilitar a comunicación entre os membros da familia, co fin de que xestionen por si mesmos unha solución aos conflitos que os afecten coa intervención dunha persoa mediadora, quen actuará de forma neutral, imparcial e confidencial.

#### *Cales son os seus obxectivos?*

- A procura común de solucións satisfactorias e duradeiras no tempo.
- Minimizar o custo emocional que todo conflito produce en todos os membros da familia.
- Restablecer e/ou mellorar as relacións, presentes e futuras, entre as partes en conflito.
- Evitar a instrumentalización dos demais membros da familia, e, en especial, das e dos menores.
- Asegurar a protección do interese superior da ou do menor e do seu benestar.
- Favorecer a responsabilidade parenteral compartida.

#### *Como se accede?*

As persoas interesadas deben presentar unha solicitude de designación da mediación familiar (Anexo II do Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro) e a documentación requirida para os efectos. Poderán presentala de xeito conxunto ou unha das partes, proporcionando os datos da outra parte para solicitar o seu consentimento.

Poderán elixir a persoa mediadora entre as e os profesionais inscritos no Rexistro de Mediadoras e Mediadores Familiares de Galicia. Se non hai acordo, será designada de oficio pola Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

### Atención e asesoramento

Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

Subdirección Xeral de Familia e Menores: 981.957.165

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebeneficencia.xunta.es>

## C. PLAN PARA A DINAMIZACIÓN DEMOGRÁFICA DE GALICIA 2013-2016, HORIZONTE 2020

Este plan, que foi aprobado polo Consello da Xunta de Galicia do día 7 de marzo de 2013 e polo Parlamento de Galicia no día 8 de abril, baséase na necesidade urxente e imprescindible de traballar en favor da revitalización demográfica, para garantir a sostibilidade demográfica, socioeconómica e sociocultural da Comunidade Autónoma.

O obxectivo principal é *“promover a dinamización demográfica de Galicia logrando ascender posicións no ranking das 303 rexións europeas relativo ao índice sintético de fecundidade, camiñando cara ao obxectivo de aumentar a media de 1,08 fillas ou fillos por muller que se rexistra en Galicia ata achegarse á media europea situada en 1,59 fillas ou fillos por muller”*.

Co fin de acadar este obxectivo, o plan divídese en catro áreas de intervención, que delimitan os ámbitos considerados prioritarios para contribuír á dinamización demográfica e segundo as necesidades específicas dos diferentes grupos de poboación que poden contribuír a que a dinamización demográfica sexa unha realidade. Estas áreas de intervención inciden na necesidade e na importancia de:

- Sensibilizar ao conxunto da poboación galega sobre a necesidade de mellorar as expectativas demográficas.

- Ofrecer apoio socioeconómico ás persoas que toman a decisión da maternidade/paternidade.
- Mellorar a calidade de vida das nais e dos pais e das fillas e fillos e apoiar que cada persoa teña as fillas ou fillos que desexa ter.
- Impulsar actuacións conxuntas das administracións públicas e da sociedade civil para favorecer a dinamización demográfica de Galicia.

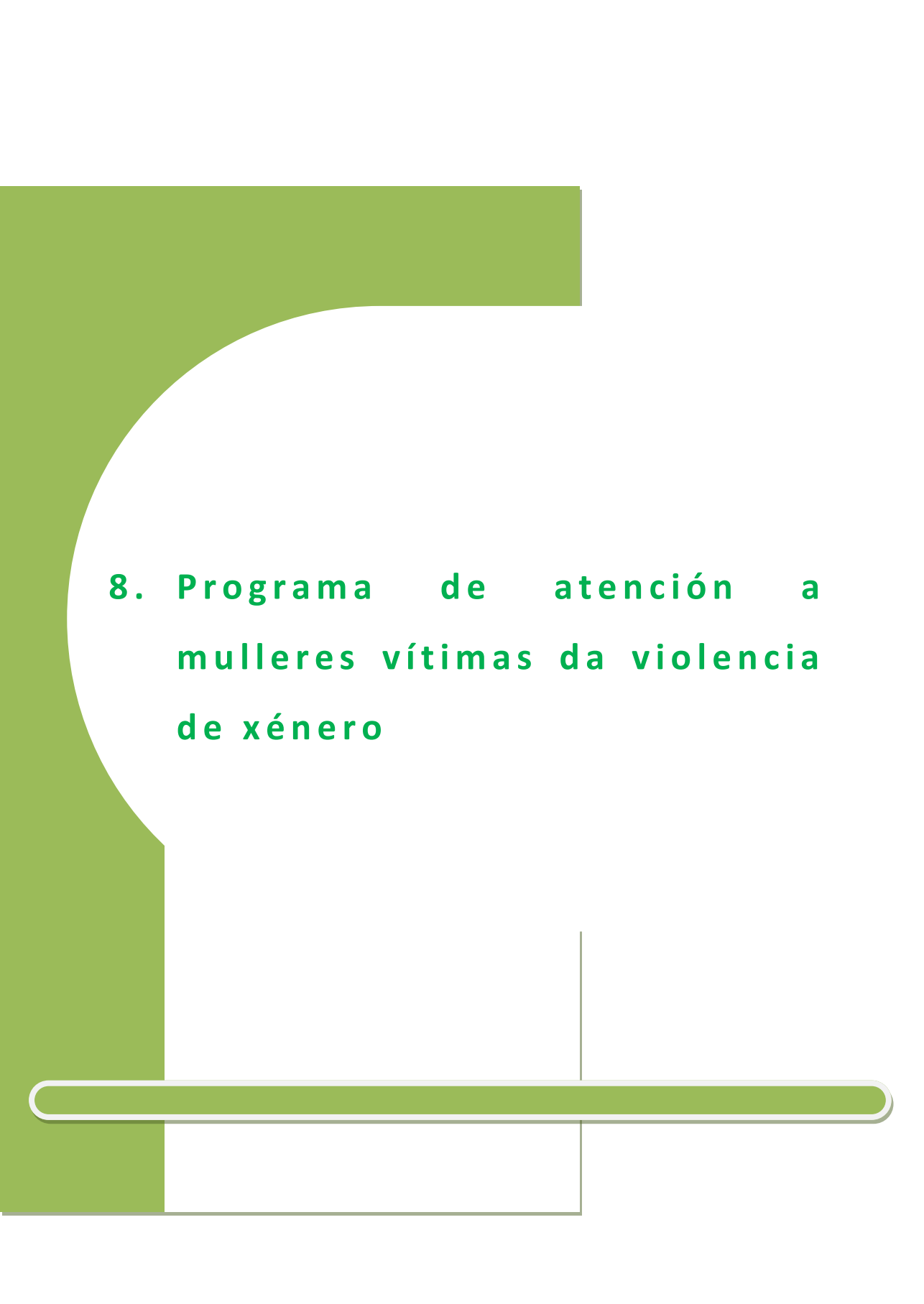
#### *Atención e asesoramento*

Dirección Xeral de Familia e Inclusión.

<http://traballoebeneficio.xunta.es>

Para ver o documento pinche [aquí](#).





## 8. Programa de atención a mulleres vítimas da violencia de xénero



A Lei galega 11/2007, do 27 de xullo, para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero ten por obxecto a adopción de medidas integrais para a sensibilización, a prevención e o tratamento da violencia de xénero, así como a protección e o apoio ás mulleres que a sofren. Entendendo por **violencia de xénero** “calquera acto violento ou agresión, baseados nunha situación de desigualdade no marco dun sistema de relacións de dominación dos homes sobre as mulleres que teña ou poida ter como consecuencia un dano físico, sexual ou psicolóxico, incluídas as ameazas de tales actos e a coacción ou privación arbitraria da liberdade, tanto se ocorren no ámbito público coma na vida familiar ou privada”.

**Que dereitos teñen as mulleres que sofren violencia de xénero?**

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dereito á información                    | Información e asesoramento individualizado que inclúa información sobre medidas de protección e seguridade.                                                                                                                                                                                                              |
| Dereito á asistencia social              | <p>Información.</p> <p>Atención psicolóxica.</p> <p>Apoio social.</p> <p>Apoio educativo á unidade familiar.</p> <p>Formación preventiva en igualdade.</p> <p>Apoio á formación e inserción laboral.</p> <p>Apoio económico.</p> <p>Apoio á adquisición ou aluguer de vivenda.</p>                                       |
| Dereitos laborais e de seguridade social | <p>Redución da xornada laboral.</p> <p>Reordenamento do tempo de traballo.</p> <p>Mobilidade xeográfica.</p> <p>Cambio de centro de traballo.</p> <p>Suspensión da relación laboral con reserva de posto.</p> <p>Extinción definitiva da relación laboral coa consideración de situación de desemprego involuntario.</p> |

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dereito á asistencia xurídica gratuíta | Sempre que non teña ingresos superiores ao dobre do indicador público de renda para efectos múltiples (IPREM).                                                                                                                                                            |
| Dereitos económicos                    | <p>Axudas sociais:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Axudas periódicas.</li> <li>- Axudas económicas e/ou indemnizacións de pagamento único.</li> <li>- Renda de integración social de Galicia (RISGA).</li> <li>- Renda activa de inserción (RAI).</li> </ul> |

*Cales son os recursos dispoñibles para as mulleres que sofren violencia de xénero?*

|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Programas e medidas específicas | <p>Rede de información ás mulleres.</p> <p>Teléfono da muller.</p> <p>Asesoramento xurídico en liña.</p> <p>Punto de coordinación de ordes de protección.</p> <p>Programa de atención psicolóxica.</p> <p>Programa “Abramos o Círculo”.</p>                                                                                                                                                                                                                              |
| Recursos residenciais           | <p>Rede de casas de acollida para mulleres maltratadas.</p> <p>Centro de Emerxencia.</p> <p>Vivendas de seguridade para vítimas de explotación sexual e trata.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Prestacións económicas          | <p>Axudas periódicas de apoio a mulleres que sofren violencia de xénero.</p> <p>Axudas económicas de pagamento único para mulleres vítimas de violencia de xénero.</p> <p>Indemnizacións, de pagamento único, a favor das mulleres que sofren violencia de xénero e das persoas dependentes económica ou asistencialmente dunha muller que sufra violencia de xénero.</p> <p>Renda de integración social de Galicia (RISGA).</p> <p>Renda activa de inserción (RAI).</p> |

### ***Rede de Información ás Mulleres***

É o primeiro elemento de detección e atención ás mulleres e, en especial, as vítimas da violencia de xénero. Está constituída por case 80 Centros de Información ás Mulleres (CIM), que cobren a totalidade do territorio galego.

Os CIM están destinados a proporcionar asesoramento xurídico, atención psicolóxica, orientación profesional, información en materia de recursos e calquera outra información encamiñada á consecución da igualdade das mulleres.

<http://mulleresengalicia.es>

<http://igualdade.xunta.es/cim-centros-informacion-muller-galicia>

### ***Teléfono da muller***

O Teléfono da Muller é un servizo gratuíto de atención continuada, as 24 horas do día, todos os días do ano. Prestan atención en 51 idiomas e con acceso a persoas xordas. Responde nel un equipo multidisciplinar coordinado cos diferentes profesionais de toda Galicia.

Tel.: 900.400.273

Tel.: 900.152.152 para mulleres xordas

<http://mulleresengalicia.es>

### ***Asesoramento xurídico en liña***

Servizo en liña para proporcionar, de maneira gratuíta, información e asesoramento xurídico sobre diversas cuestións, entre elas, a violencia de xénero, agresións e abusos sexuais, o acoso sexual, a conciliación familiar, as discriminacións por razón de sexo, prostitución e trata, etc.

<http://mulleresengalicia.es>

<http://igualdade.xunta.es/asesoramentoXuridico>

### ***Programa de atención psicolóxica***

Destinado a proporcionar axuda ás vítimas de violencia de xénero para afrontar a situación que sufriron e a reforzar a súa autoestima, ademais de ser un apoio na recuperación ou adquisición de habilidades e capacidades que lles permitan lograr a autonomía e a integración na vida social e laboral. Tamén as e os menores e persoas delas dependentes poden utilizar este recurso.

Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia: 629.777.595

<http://www.copgalicia.es>

Secretaría Xeral da Igualdade: 981.545.351

<http://mulleresengalicia.es>

### ***Programa "Abramos o círculo"***

Programa de atención psicolóxica especializada e de apoio, financiado pola Secretaría Xeral da Igualdade da Xunta de Galicia, dirixido a homes que adoptan actitudes inadecuadas e violentas nas relacións coa súa parella, coa súa familia ou co seu círculo social e desexan adquirir novos modos de comportamentos exentos de agresividade.

Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia.: 630.170.140 (10-13 horas e de 16-19 horas)

<http://www.copgalicia.es>

Secretaría Xeral da Igualdade: 981.545.351

<http://mulleresengalicia.es>

### ***Punto de coordinación das ordes de protección***

Este servizo leva a cabo o seguimento das ordes de protección das mulleres vítimas de violencia e realiza as xestións oportunas ante as diferentes administracións para facilitarlle o acceso aos recursos existentes e ofrecerlles un marco integral de protección.

Por tanto, unha vez recibida a orde de protección, orde de afastamento ou outra medida, iníciase o contacto coa vítima para, coñecendo a súa situación persoal e as súas propias necesidades, informala dos recursos asistenciais e de protección social existentes que pode solicitar.

Secretaría Xeral da Igualdade: 881.999.164

<http://mulleresengalicia.es>

### **Rede de acollida para vítimas de violencia de xénero**

Ante a situación de indefensión en que se atopan moitas mulleres en situación de violencia de xénero, nalgúns casos con grave perigo para elas e os seus fillos e as súas fillas, a Xunta de Galicia ten articulada unha rede de acollida, en colaboración cos concellos e outras institucións, formada por:

- **Casas de acollida:** para que, aquelas mulleres galegas que o precisen, teñan un lugar de referencia onde acudir e dispoñan dun tempo e un espazo no que poidan reorientar a súa situación persoal, facilitándolles as ferramentas elementais, tanto económicas coma psicosociais.
- **Pisos tutelados:** para aquelas mulleres que, despois de residir temporalmente nunha casa de acollida, necesiten, aínda sen correr riscos graves, un tempo máis prolongado para a súa inserción laboral e independencia económica. Permítelles contar con aloxamento compartido con outras mulleres en situacións similares durante o tempo necesario para recuperar a súa vivenda e/ou canalizar o seu proxecto de vida evitando precipitacións que impiden tomar as decisións máis axeitadas en cada caso.
- **Centro de emerxencia:** centro de acollemento, protección e seguridade para as mulleres que se atopen en situación de perigo ou grave risco para a súa vida ou integridade física e/ou psíquica ou persoas delas dependentes. Funciona como un recurso residencial de

carácter limitado que ofrece acollemento, atención e recuperación ás mulleres e ás persoas menores ao seu cargo no termo municipal de Vigo e na súa área metropolitana.

- ***Vivendas de seguridade para vítimas de explotación sexual e trata:*** Son aqueles dispositivos onde se lles presta atención integral (acollida, axuda e asistencia directa) a mulleres vítimas de explotación sexual e trata. Están destinadas a facilitar ás mulleres que deciden abandonar a situación de explotación un espazo de reflexión previo á denuncia que resulte suficiente para que a vítima poida restablecerse e escapar á influencia dos traficantes e/ou poida decidir, con coñecemento de causa, a súa cooperación coas autoridades competentes.

Secretaría Xeral da Igualdade

<http://mulleresengalicia.es>

### ***Axudas periódicas de apoio a mulleres que sofren violencia de xénero***

A finalidade destas axudas é proporcionar apoio económico ás mulleres empadroadas e residentes na Comunidade Autónoma de Galicia (no caso das mulleres estranxeiras, que teñan permiso de residencia), que perciban uns ingresos mensuais iguais ou inferiores a 1,5 veces o IPREM vixente e que sofren violencia de xénero, para tentar garantirlles unhas condicións suficientes de independencia económica respecto do agresor, condicións que lles posibiliten dar o primeiro paso ou consolidar a ruptura dunha situación na que corren perigo.

Tel.: 900.400.273

<http://mulleresengalicia.es>

### ***Axudas económicas de pagamento único***

Axuda económica de pagamento único para mulleres vítimas de violencia de xénero que, residindo na Comunidade Autónoma de Galicia, acrediten insuficiencia de recursos (carencia de rendas que, en cómputo mensual, superen o 75 % do salario mínimo



interprofesional vixente, excluída a parte proporcional de dúas pagas extraordinarias) e unhas especiais dificultades para obter un emprego.

Tel.: 900.400.273

<http://mulleresengalicia.es>

### ***Indemnizacións de pagamento único ou Fondo Galego de Garantía de Indemnizacións***

Son indemnizacións de pagamento único dirixidas ás mulleres que sofren violencia de xénero e/ou as e os menores ou persoas dependentes delas polos danos e perdas ocasionados como consecuencia da situación de violencia, fixadas mediante sentenza xudicial, no caso de incumprimento, por insolvencia, por parte do obrigado a satisfacelas.

Tel.: 900.400.273

<http://mulleresengalicia.es>

### ***Renda de integración social de Galicia (RISGA)***

É unha prestación social de carácter periódico destinada a garantir recursos económicos de subsistencia a quen careza deles, mediante un proxecto personalizado de inserción que, partindo das necesidades e características de cada caso, procure a autonomía persoal, familiar e económica do beneficiario, e acade a súa integración social e/ou laboral.

<http://benestar.xunta.es/web/portal/renda-integracion-social>

### ***Renda activa de inserción (RAI)***

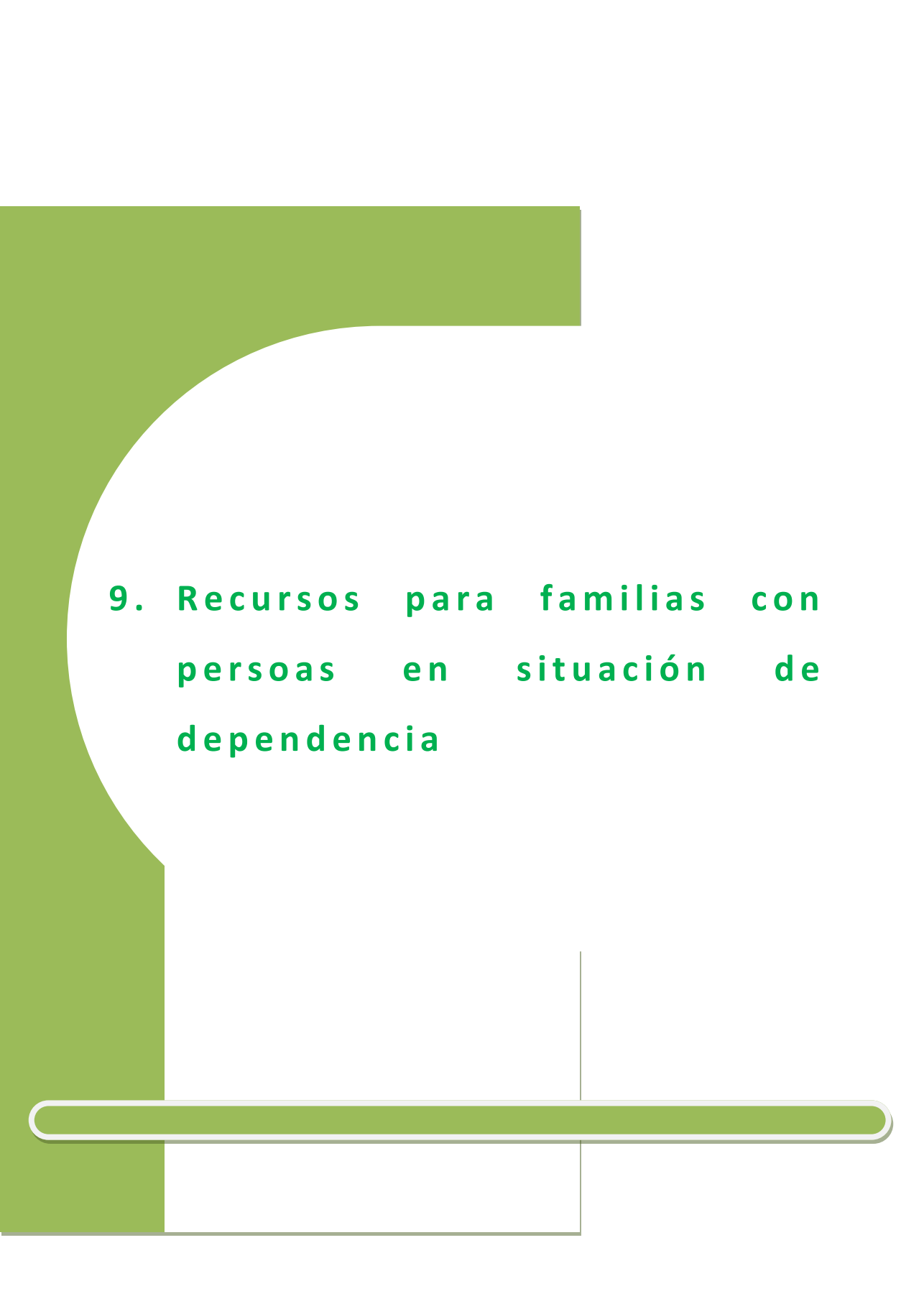
É un programa que vincula a percepción dunha axuda económica coa realización de accións en materia de políticas activas de emprego, como o asesoramento personalizado para a busca de traballo, a incorporación preferente a cursos de formación profesional e/ou talleres de emprego, etc., co fin de incrementar as oportunidades de retorno ao mercado de traballo.

Destinada, entre outros colectivos, ás mulleres vítimas de violencia de xénero, menores de 65 anos, inscritas como demandantes de emprego e que carezan de rendas, de calquera natureza, superiores en cómputo mensual ao 75 % do SMI, excluída a parte proporcional das dúas pagas extraordinarias.

Acceso a través dos servizos públicos de emprego.

Tel.: 901.119.999

<http://www.sepe.es>



## 9. Recursos para familias con persoas en situación de dependencia



### ***Que é a dependencia?***

É o estado de carácter permanente no que se encontran as persoas que, por razóns derivadas da idade, enfermidade ou discapacidade e ligadas á falta ou á perda de autonomía física, mental, intelectual ou sensorial, precisan a atención doutra ou doutras persoas ou axudas importantes para realizar as actividades básicas da vida diaria ou, no caso das persoas con discapacidade intelectual ou enfermidade mental, doutros apoios para a súa autonomía persoal.

Deben darse tres circunstancias para que unha persoa se encontre en situación de dependencia:

- A existencia dunha limitación (física, intelectual ou sensorial) que mingua determinadas capacidades da persoa.
- A incapacidade da persoa para realizar por si mesma as actividades da vida diaria.
- A necesidade de asistencia por parte dunha terceira persoa.

### ***Cales son os graos de dependencia?***

Na valoración das persoas, establécense graos de dependencia en función da autonomía das persoas e a intensidade e tipo de axuda que se necesita doutra persoa:

- **Grao I.** Dependencia moderada: cando a persoa necesita axuda para realizar varias actividades básicas da vida diaria, polo menos unha vez ao día, ou ten necesidades de apoio intermitente ou limitado para a súa autonomía funcional.
- **Grao II.** Dependencia severa: cando a persoa necesita axuda para realizar varias actividades básicas da vida diaria, dúas ou tres veces ao día, pero non require a presenza constante dun coidador ou ten necesidades de apoio extenso para a autonomía funcional.
- **Grao III.** Gran dependencia: cando a persoa necesita axuda para realizar varias actividades básicas da vida diaria varias veces ao día e, pola súa perda total de

autonomía mental, intelectual, sensorial ou física, necesita a presenza indispensable e continua doutra persoa ou ten necesidades de apoio xeneralizado para a súa autonomía funcional.

### ***Cales son as prestacións e servizos do Sistema para a Autonomía e Atención á Dependencia (SAAD)?***

As persoas dependentes teñen acceso ao catálogo de prestación de atención á dependencia de acordo co seu grao e nivel.

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Servizos               | Servizos de prevención da dependencia e de promoción da autonomía persoal.<br>Servizo de teleasistencia e xeolocalización.<br>Servizo de axuda no fogar.<br>Servizo de atención diúrna e de atención nocturna.<br>Servizo de atención residencial.<br>Outros centros de atención a persoas en situación de dependencia, en razón dos distintos tipos de discapacidade. |
| Prestacións Económicas | Libranza de coidados no contorno familiar.<br>Libranza de asistencia persoal.<br>Libranza vinculada ao servizo.                                                                                                                                                                                                                                                        |

### ***Hai outros servizos e recursos para a atención da dependencia?***

En Galicia o catálogo de servizos contempla ademais:

- **Servizo Galego de Apoio á Mobilidade Persoal (SGAMP 065):** que é un servizo de axuda ao desprazamento programado e non urxente para achegar as persoas con discapacidade e/ou dependentes a programas, centros ou servizos.
- **Apoio á persoa coidadora:** posta en marcha do programa “Xuntos nos Coidados”, programa de formación non formal e apoio aos coidadores non profesionais de persoas en situación de dependencia con dereito recoñecido. E, en colaboración coa Consellería de Sanidade, posta en marcha dun apoio continuo de atención

telefónica aos cuidadores non profesionais de persoas en situación de dependencia a través do teléfono 902 400 116 que ten como obxectivo prestar:

- ✓ Información e solucións ás situacións sanitarias non urxentes.
- ✓ Información sobre cuidados asistenciais.
- ✓ Información sobre as características das probas médicas.
- ✓ Información sobre prevención e hábitos saudables.
- ✓ Información sobre centros e servizos sanitarios.
- ✓ Apoio psicológico.

Ademais, existen axudas económicas, convocadas anualmente, ás que teñen acceso aquelas persoas recoñecidas en situación de dependencia, para:

- Adquisición e reparación de axudas técnicas para a autonomía persoal e produtos de apoio.
- Eliminación de barreiras arquitectónicas e adaptación funcional.

### ***Como solicitar o recoñecemento da situación de dependencia?***

O procedemento iníciase por instancia da persoa que poida estar afectada por algún grao de dependencia ou quen desempeñe a súa representación.

O procedemento consta de dúas fases:

**1ª fase:** valoración integral da persoa solicitante e resolución que determinará o grao de dependencia, así como o seu carácter permanente ou revisable e os servizos e/ou prestacións económicas que lle poidan corresponder.

**2ª fase:** elaboración e resolución dun Programa Individual de Atención (PIA) no que se expresará, de entre os servizos e prestacións económicas previstas para o seu grao e nivel, aqueles máis adecuados ás necesidades da persoa en situación de dependencia e incorporará, se é o caso, os servizos que xa estea a gozar.

### ***Atención e asesoramento***

Xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar

A Coruña: 881.881.513

Lugo: 982.889.157

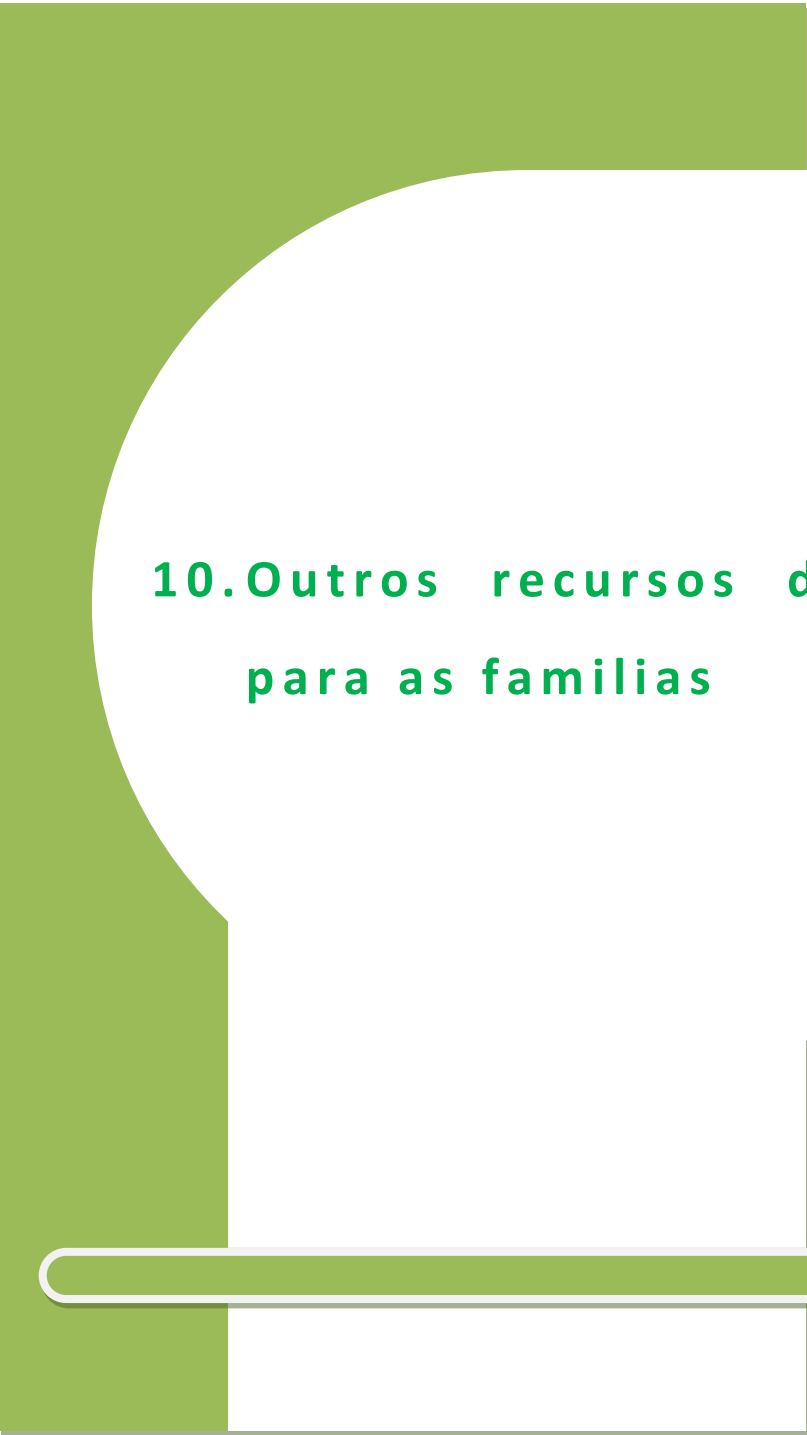
Ourense: 988.386.785

Pontevedra: 986.817.805

Secretaría Xeral de Política Social: 900.333.666

<http://benestar.xunta.es>





## **10.Outros recursos de interesse para as familias**





**Contía do salario mínimo interprofesional para o ano 2013**

|                |          |
|----------------|----------|
| <b>Mensual</b> | 645,30   |
| <b>Anual</b>   | 9.034,20 |

**Contía do indicador público de renda de efectos múltiples (IPREM) para o ano 2013**

|                |          |
|----------------|----------|
| <b>Mensual</b> | 532,51   |
| <b>Anual</b>   | 6.390,13 |

**Contía das pensións de xubilación e invalidez da Seguridade Social na modalidade non contributiva para o ano 2013**

|                                                     | <b>Mensual</b> | <b>Anual</b> |
|-----------------------------------------------------|----------------|--------------|
| <b>Íntegra</b>                                      | 364,90         | 5.108,60     |
| <b>Mínima</b>                                       | 91,23          | 1.277,15     |
| <b>Complemento 3ª persoa</b>                        | 182,45         | 2.554,30     |
| <b>Complemento para aluguer residencia habitual</b> |                | 525,00       |

**CONSELLERÍA DE TRABALLO E BENESTAR**

**<http://traballoebenefestar.xunta.es>**

***Teléfono social***

É unha liña gratuíta que funciona como punto de axuda, información e orientación para as persoas con dependencia, maiores e/ou con discapacidade que nalgún momento se sintan maltratadas por outra persoa, sexa descoñecida, veciña, familiar ou amiga.

Tel.: **900.333.666**

***Teléfono do menor ou liña de axuda á Infancia***

É unha liña gratuíta que funciona durante todo o ano, as 24 horas do día. Constitúe un servizo para todas as nenas e nenos que nalgún momento se sintan maltratados por outra persoa, necesiten axuda ou queiran falar sobre os problemas que lles afectan. Tamén poden chamar todas aquelas persoas que saiban ou sospeiten que algunha nena ou neno pode estar a ser maltratado ou que non está a ser correctamente atendido.

Tel.: **116.111**

***Teléfono solidario***

É un servizo gratuíto e anónimo que dá orientación e información, sobre todo, referente ao voluntariado.

Tel.: **900.400.800**

***Portal galego de adopcións***

Web de información e asesoramento sobre o proceso adoptivo, tanto nacional como internacional.

Enderezo: **<http://adopcions.xunta.es/>**

### ***Renda de integración social de Galicia (RISGA)***

É unha prestación social de carácter periódico destinada a garantir recursos económicos de subsistencia, a quen careza deles, mediante un proxecto personalizado de inserción que, partindo das necesidades e características de cada caso, procure a autonomía persoal, familiar e económica da persoa beneficiaria e acade a súa integración social e/ou laboral.

### ***Axudas para situacións de emerxencia social (AES)***

Son axudas económicas de carácter extraordinario e de pagamento único, destinadas a paliar situacións de emerxencia que orixinen gastos extraordinarios para cubrir necesidades específicas de carácter básico e urxente.

### ***Pensións non contributivas (PNC)***

As pensións non contributivas aseguran a todos os cidadáns unha prestación económica, asistencia médico farmacéutica gratuíta e servizos sociais complementarios, aínda que non teñan cotizado ou o teñan feito de xeito insuficiente para ter dereito a unha pensión contributiva. Poden ser por invalidez ou xubilación e poden gozar de complementos pola necesidade doutra persoa para as actividades da vida diaria e/ou para o aluguer de vivenda habitual.

### ***Recoñecemento do grao de discapacidade***

Trátase do documento que acredita a discapacidade das persoas. Está dirixido a persoas de calquera idade, con deficiencias permanentes non recuperables. As pautas de valoración fundaméntanse, sobre todo, nos efectos para a capacidade de realizar as actividades básicas da vida diaria.

Se alcanzan unha porcentaxe igual ou superior ao 33 % poden acceder a unha serie de beneficios fiscais, laborais, económicos, educativos, sociais, entre outros.

Realízase nos Equipos de Valoración e Orientación (EVO), dependentes das xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar.

| A Coruña    | Santiago    | Ferrol      | Lugo        | Ourense     | Pontevedra  | Vigo        |
|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 981.182.501 | 881.999.236 | 981.337.232 | 982.889.145 | 988.386.157 | 986.844.740 | 986.294.229 |

### ***Fundación Pública Galega para a Tutela de Persoas Adultas (FUNGA)***

É unha entidade pública constituída pola Xunta de Galicia, sen ánimo de lucro, con personalidade xurídica propia, cuxo ámbito territorial principal de actuación é o da Comunidade Autónoma de Galicia. A súa finalidade é a defensa e protección das persoas en situación de dependencia. Correspóndelle a protección xurídica e social das persoas maiores de idade e en situación de desamparo que teñan a súa capacidade de obrar modificada ou que se atopen incursas nun proceso xudicial de modificación da súa capacidade de obrar, a través do exercicio da tutela, curadoría, defensa xudicial ou administración de bens.

Tel.: 981.957.112 / <http://www.funga.org>

### ***Respiro familiar***

É un programa que pretende contribuír a manter ás persoas en situación de dependencia ou discapacidade no seu domicilio e ofertarlle ao seu coidador habitual a posibilidade de dispoñer duns días para o seu descanso, manter a súa vida social, familiar e de ocio, ou para solucionar situacións de emerxencia que se lle presenten, mentres que a persoa á que coida é atendida adecuadamente nun centro residencial.

### ***Acollemento familiar de persoas maiores e persoas con discapacidade***

É un programa que facilita a integración de persoas maiores e persoas con discapacidade no seo dunha familia que, ademais de proporcionarlle un ambiente e trato familiar, atenda as necesidades derivadas da súa avanzada idade e/ ou dependencia.

O acollemento poderá realizarse por persoas con idades comprendidas entre os 18 e os 65 anos, tanto na vivenda do acolledor como na do acollido, que non teñan relación de

parentesco en liña recta en ningún grao, ou en liña colateral ata o terceiro grao inclusive con ningún membro da unidade de acollida.

Non obstante o anterior, no caso de que a persoa acollida sexa unha persoa dependente, poderá formalizarse o acollemento con familiares por afinidade, agás que na unidade de acollida existan outros familiares da persoa acollida por consanguinidade, maiores de idade e con obriga legal de prestarlles alimentos.

### ***Actividades xuvenís “Acción de Verán”***

Acción de Verán é un programa de actividades que ten lugar durante os meses de xullo e agosto, tanto en Galicia como noutras comunidades. Está composto por tres áreas diferentes: campamentos para nenas e nenos de 9 a 18 anos, campos de traballo e actividades de 18 a 35 anos, que comprenden actividades de ocio para toda a xuventude, e actividades de voluntariado en campos de traballo nacionais e estranxeiros.

As actividades da campaña de verán teñen como finalidade que a xuventude empregue o seu tempo libre de verán participando en actividades de carácter lúdico, cultural, deportivo e formativo, que sirvan non só para divertirse senón tamén para o enriquecemento persoal e vital, ademais de ofrecer a posibilidade de coñecer outros territorios da xeografía nacional a través das actividades que se realizan noutras comunidades autónomas.

Tel.: 981.544.838 / 981.544.851

<http://xuventude.xunta.es>

### ***Aínda non sacaches o carné de conducir? Axudámosche?***

Axudas, de ata 250€, dirixidas a mozas e mozos de 18 a 30 anos para a obtención do carné de conducir, sempre que se obteña entre o 1 de xaneiro e antes do 15 de novembro de 2013 e, ademais, asistencia a un curso gratuíto de educación viaria organizado pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado, coa finalidade de mellorar a empregabilidade da xuventude e de fomentar unha condución segura e responsable.

<http://xuventude.xunta.es>

***Oferta de prazas nas residencias xuvenís dependentes da Consellería de Traballo e Benestar para estudantes e mozas e mozos traballadoras e traballadores de 16 a 30 anos, en Lugo, Ourense e Vigo***

Requisitos para mozos e mozas estudantes:

- Non superar os 30 anos de idade antes da data en que remate o prazo de presentación de solicitudes.
- Cursar estudos de ciclos formativos de grao medio, de bacharelato, de ciclos formativos de grao superior, estudos universitarios tendentes á obtención do título de grao ou equivalente, ou ben, mentres non se xeneralice a implantación dos novos títulos universitarios, estudos universitarios de 1º, 2º ou 3º ciclo nunha facultade ou escola universitaria, ou estudos superiores en ensinanza artística.
- Que no concello onde radique a súa residencia familiar non exista oferta de centros públicos para realizar o curso, nivel ou grao correspondente aos estudos que vaia cursar a persoa solicitante. Exceptúase do anterior a realización de estudos universitarios, nos cales a persoa solicitante non acade a nota de corte ou puntuación académica mínima esixida para o ingreso nas facultades ou escolas universitarias da localidade de residencia familiar.

Requisitos para mozas e mozos traballadoras e traballadores:

- Que o lugar de traballo teña o enderezo nunha provincia distinta ao lugar de residencia familiar da persoa solicitante.
- No caso de que a relación de traballo non sexa fixa ou indefinida, terá que ter unha duración mínima de 9 meses contados desde a data en que finalice o prazo de presentación de solicitudes.
- No caso de ser unha persoa traballadora autónoma por conta propia, será necesario que estea dada de alta no réxime de persoas traballadoras autónomas



da Seguridade Social, cunha anticipación mínima de 3 meses á publicación da convocatoria.

<http://xuventude.xunta.es>

***Prazas para persoas colaboradoras-bolseiras nas residencias xuvenís dependentes da Consellería de Traballo e Benestar.***

*Prazas:*

Lugo: Centro Residencial Xuvenil: 4 prazas.

Ourense: Florentino L. Cuevillas: 5 prazas.

Vigo: Altamar: 6 prazas.

*Requisitos:*

- Posuír nacionalidade española ou ser nacional dun país membro da Unión Europea, ou ser estranxeiro ou estranxeira residente en España no momento da solicitude de praza.
- Ter unha idade mínima de 18 anos e menos de 30, ao 31 de decembro do ano en curso.
- Estar cursando estudos universitarios nunha facultade ou escola universitaria, estudos superiores en ensinanza artística ou un ciclo formativo de grao superior, que admitan, polo seu contido e saídas profesionais, a formación e a práctica a través de calquera das tarefas que se poden desenvolver nunha residencia xuvenil.

***Incentivos para promover a afiliación á Seguridade Social das persoas cotitulares ou titulares de explotacións agrarias***

Programa destinado a promover a afiliación á Seguridade Social das persoas cotitulares e titulares de explotacións agrarias de Galicia, especialmente das mulleres, coa finalidade de promover a creación do emprego e a mellora laboral no agro galego, facilitando, mediante incentivos, a súa alta na Seguridade Social.

***Incentivos para o fomento da igualdade laboral***

Axudas a pequenas e medianas empresas (peme), no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, para implantar a responsabilidade social empresarial (RSE) e para o fomento da igualdade laboral a través da implantación de plans de igualdade, da eliminación da infrarrepresentación feminina ou da garantía da conciliación da vida familiar e laboral.

***Bancos municipais de tempo, os plans de programación do tempo da cidade e/ou outras medidas municipais de conciliación.***

Programa destinado a subvencionar as entidades locais galegas, a través das ditas iniciativas, para a posta en marcha e desenvolvemento de diferentes medidas de conciliación.

Tel.: 881.997.387

**SECRETARÍA XERAL DE EMIGRACIÓN**

**<http://emigracion.xunta.es/>**

***Axudas extraordinarias a persoas emigrantes retornadas***

Axudas extraordinarias a persoas emigrantes galegas retornadas e aos seus familiares, para atender situacións de necesidade ou precariedade económica derivadas do seu retorno á Comunidade Autónoma de Galicia. Hai unha axuda para facer fronte, de maneira xenérica, á situación derivada do retorno e outra axuda destinada especificamente para os seguintes gastos: traslado de enxoval, gastos da viaxe de retorno e tradución e legalización de documentos.

### ***Axudas de emerxencia social e para a realización de viaxes por razóns de interese social, asistencial ou humanitario***

Subvencións a cidadáns e cidadás de orixe galega e nacionalidade española, emigrantes e residentes no exterior e aos seus e ás súas descendentes que se atopen en grave risco de exclusión ou necesidade, para atender casos sobrevidos de emerxencia social, sanitaria, asistencial ou que teñen por finalidade sufragar os custos de emisión de billetes para a realización de viaxes motivadas por causas sociais, asistenciais ou humanitarias.

#### ***Programa “Conecta con Galicia”***

O Programa “Conecta con Galicia” ten dúas modalidades de actividades dirixidas a mozos e mozas de orixe galega ou descendentes de galegos e que residan no exterior. Estas son:

1. **Actividades de aire libre:** quendas de 12 días en residencias e albergues xuvenís dependentes da Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado da Consellería de Traballo e Benestar, xunto con mozos e mozas residentes en Galicia, para a realización das seguintes actividades:

- «Cultura e camiño», os participantes aloxaranse 6 días, preferentemente, nas residencias xuvenís Eijo Garay en Lugo e Florentino López Cuevillas en Ourense, onde participarán en actividades para coñecer o patrimonio histórico cultural das respectivas zonas e percorreren o Camiño de Santiago en diferentes etapas ata chegar a Compostela.
- «O mar de Galicia», os 6 días restantes aloxaranse en zona de costa, preferentemente, nos albergues xuvenís Gandarío en Bergondo (A Coruña) ou As Sinas en Vilagarcía de Arousa (Pontevedra), onde realizarán actividades de náutica, de lecer, e de coñecemento do medio mariño.

2. **Campos de traballo:** prazas en campos de traballo, situados en distintas localidades da Comunidade Autónoma galega, para participantes con idades comprendidas entre os 18 e 30 anos de idade. Trátase de actividades de colaboración desinteresada e voluntaria en traballos diversos na procura dun maior coñecemento da nosa cultura, da mellora ambiental do noso contorno e da recuperación do patrimonio cultural e arquitectónico.

Ademais do traballo, ofrécese un programa con actividades de convivencia, de animación, de lecer e tempo libre.

### ***Programa “Reencontros na casa para residentes no exterior”***

Programa destinado a promover o contacto das persoas galegas residentes no exterior coas súas familias, que deben comprometerse a acollelos, podendo permanecer en Galicia ata completar un período máximo de 3 meses. A axuda é o aboamento dunha parte do custo do desprazamento, correndo pola súa conta todos os gastos de aloxamento, manutención e calquera outro derivado da súa estadía en Galicia.

### ***Programa Reencontros na terra para residentes no exterior***

Programa que ten por finalidade o contacto das persoas galegas residentes no exterior coa súa terra, mediante un período de estadía en residencia e cos seus familiares, fortalecendo así os vínculos de unión con Galicia.

**VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS E  
XUSTIZA**

**<http://www.xunta.es/vicepresidencia-cpapx>**

### ***Asistencia xurídica gratuíta***

Información sobre a dita prestación: dende o seu contido e as persoas que poden beneficiarse ata os enderezos e teléfonos de contacto onde solicitala.

### ***Rexistro de parellas de feito***

A disposición adicional terceira da Lei 2/2006, de dereito civil de Galicia, sinala que terán condición de parellas de feito as unións de dúas persoas maiores de idade, capaces, que convivan coa intención ou vocación de permanencia nunha relación de afectividade análoga

á conxugal e que a inscriban no Rexistro de Parellas de Feito de Galicia, expresando a súa vontade de equiparar os seus efectos aos do matrimonio. Este Rexistro xestiónase a través das xefaturas territoriais, baixo a dependencia directa da Dirección Xeral de Xustiza.

Información sobre o procedemento para solicitalo en:

<http://www.xunta.es/catalogo-de-procedementos?codCons=PR&codProc=212A>

| A Coruña    | Lugo        | Ourense     | Pontevedra  |
|-------------|-------------|-------------|-------------|
| 981.185.974 | 982.294.303 | 988.386.931 | 986.805.312 |

### *Servizos de atención á cidadanía e asistencia ás vítimas*

Este servizo supón unha atención personalizada ao cidadán (persoal e telefónica), adaptada ás súas propias características, mediante a orientación e axuda que precisen, tanto se o fan por instancia do órgano xudicial como se é por iniciativa propia.

Comprende non só información xeral (localización e competencia dos órganos xudiciais, procedementos, trámites, requisitos...), senón tamén un asesoramento especializado respecto dos trámites e documentos precisos para reclamar as indemnizacións que lles correspondan, tanto nos casos de intervención no proceso sen ser partes (testemuñas, peritos), como nos casos das vítimas de delitos e faltas, para obter a través do proceso penal a restitución, reparación ou indemnización dos prexuízos producidos polo feito delituoso.

## SECRETARIA XERAL DA IGUALDADE

(<http://igualdade.xunta.es>)

### *Teléfono da muller*

É un servizo gratuíto e anónimo que funciona as 24 horas do día con cobertura para toda a Comunidade Autónoma que informa e orienta sobre temas da muller, igualdade, corresponsabilidade, etc.

Tel.: **900.400.273**

Tel.: **900.152.152** para mulleres xordas

### ***Axudas ás ANPA dos centros educativos sostidos con fondos públicos para actividades de conciliación da vida familiar e laboral***

Axudas destinadas ás ANPA legalmente constituídas, dos centros educativos sostidos con fondos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia, para a realización de programas de actividades extraescolares e complementarias dirixidas ao alumnado de educación infantil, primaria e de centros de educación especial, que teñan como fin contribuír á conciliación da vida familiar e laboral, durante o período comprendido entre o 1 de xaneiro de 2013 ata o 30 de novembro de 2013, quedando expresamente excluída a prestación do servizo de comedor.

### ***Subvencións para o apoio ao emprendemento feminino: programa EMEGA***

Subvencións para apoiar o emprendemento feminino e a consolidación de proxectos empresariais liderados por mulleres como medio axeitado para a súa promoción, participación e progresión no mercado laboral.

## **CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE, TERRITORIO E INFRAESTRUTURAS**

**<http://www.cmati.xunta.es>**

### ***TES+BUS***

Trátase dun proxecto conxunto desta consellería e a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, co obxectivo da promoción do transporte público colectivo nas zonas de carácter rural. A actuación TES+BUS consiste na utilización mixta dos servizos de transporte escolar e público, de tal xeito que calquera cidadán das zonas onde se implanta poderá utilizar para os seus desprazamentos as rutas destes servizos. O funcionamento

coincidirá cos días e horarios nos que se realice o transporte escolar en cada un dos cursos escolares.

Os cidadáns que utilicen os servizos do TES+BUS aboarán 1 € por cada viaxe que realicen.

### *Transporte e tarxeta metropolitana*

O Plan de transporte metropolitano naceu co obxectivo de mellorar a mobilidade e accesibilidade no contorno de todas as áreas metropolitanas e, polo tanto, que os cidadáns dispoñan dun mellor servizo de transporte público colectivo, alternativa competitiva e eficiente ao transporte privado. Dentro das súas vantaxes está a integración tarifaria e a tarxeta de transporte metropolitana, que é unha tarxeta-moedeiro que permite, aos cidadáns que a empreguen, obter os descontos no prezo dos billetes que se abonan nos servizos de transporte público integrados no transporte metropolitano de Galicia.

O Plan do Transporte Metropolitano de Galicia permite que distintos promotores interesados poidan aplicar bonificacións especiais aos colectivos que determinen.

Así, na actualidade, na Área de Transporte Metropolitano de Santiago de Compostela hai unha serie de concellos (Ames, Boqueixón, Teo, Brión, O Pino, Val do Dubra, Touro, Oroso e Vedra) que teñen activadas esas condicións, para as persoas empadroadas neles.

Os **colectivos bonificados** son:

- Persoas maiores de 65 anos, sen actividade laboral.
- Persoas en situación de desemprego.
- Persoas que acrediten unha discapacidade en grao igual ou superior ao 65 %.
- Aquelas persoas, residentes no concello no que se subscriba a política social, que a criterio dos Servizos Sociais do concello e atendendo a razóns de emerxencia social ou de precariedade persoal, puideran precisar destas axudas.

### *Adquisición de vivenda*

Plan que pretende facilitar o acceso á vivenda a través da construción de novas vivendas protexidas, por medio de axudas para a adquisición de vivendas ou para a rehabilitación das

xa existentes, así como a través do desenvolvemento de solo residencial destinado á construción de vivenda protexida.

| AXUDAS QUE PODE PERCIBIR                                                            |                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| ESTATAIS                                                                            | COMUNIDADE AUTÓNOMA |
| Préstamo convido                                                                    | Subvenciones        |
| Subsidiación                                                                        |                     |
| Axuda Estatal Directa á Entrada (AEDE)<br>(no caso de adquirir a vivenda protexida) |                     |

<http://www.igvs.es>

### *Aluguer de vivenda*

Estas medidas favorecen non só a quen aluga senón tamén ao propietario da vivenda de xeito que o seu obxectivo primordial é dinamizar o mercado da vivenda en aluguer tratando de diminuír os riscos por parte de propietarios e por parte de demandantes ou inquilinos.

Ademais do Programa de vivenda en aluguer, cóntase con axudas directas como:

- **Bono-vivenda:** destinada a paliar os gastos derivados do aluguer de vivenda por parte de estudantes de ciclos formativos de grao medio ou superior de formación profesional inicial en centros públicos situados a máis de 50 quilómetros do domicilio habitual.
- **Promoción de aloxamentos protexidos:** promocións que terán a condición de vivendas protexidas destinadas a ser arrendadas en favor de colectivos determinados por un período de 30 anos.
- **Programa “Aluga”:** dirixido ao alugueiro de vivendas. Busca a harmonización co resto de programas de vivenda e configúrase como unha medida de marcado carácter social, cunha dobre finalidade:



- Favorecer o mercado de aluguer de vivendas en Galicia, promovendo a incorporación a este mercado de vivendas desocupadas de titularidade privada.
- Facilitar o acceso a unha vivenda aos sectores de poboación con niveis de ingresos comprendidos entre 0,7 e 3,5 veces o IPREM. A persoa inquilina poderá beneficiarse dunha subvención ao aluguer que vai desde o 30 % ata o 70 %, que se concede por un período de doce meses, ata un máximo de cinco anualidades.

<http://www.igvs.es>

### CONSELLERÍA DE ECONOMÍA E INDUSTRIA

<http://www.economiaeindustria.xunta.es>

#### *Plan Galego de Investigación, Desenvolvemento e Innovación Tecnolóxica*

A cargo deste programa concédense diferentes axudas e bolsas para a formación, contratación e/ou promoción de investigadores, unidades de I+D, accións de divulgación científica (Diverciencia), etc.

#### *Subvencións para o fomento da propiedade industrial*

Entendendo por propiedade industrial non só as innovacións técnicas (invencións), senón tamén as innovacións de forma (deseños industriais) e de imaxe (signos distintivos).

<http://www.inega.es>

#### *Simuladores*

Ferramentas web nas que poden coñecer o consumo enerxético e as posibilidades de aforro enerxético dos fogares galegos (electrodomésticos, iluminación, consumo oculto), así como da eficiencia na xestión das augas.

### ***Plans Renove***

Plans de axudas e subvencións para a mellora e modernización de diferentes elementos cara ao desenvolvemento sostible e a eficacia enerxética. Hai os seguintes plans Renove: de iluminación, climatización, fiestras, electrodomésticos e vehículos eficientes.

### ***Axudas a instalacións de enerxías renovables***

Subvencións ás familias, entre outras entidades beneficiarias, que desenvolvan proxectos de enerxías renovables en Galicia, que empreguen as tecnoloxías que se detallan a continuación:

- Enerxía solar térmica.
- Enerxía solar fotovoltaica illada e instalacións mixtas illadas.
- Enerxía solar fotovoltaica non illada e instalacións mixtas non illadas.
- Caldeiras de biomasa.

## CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

<http://www.edu.xunta.es>

### ***Bolsas para a adquisición de libros de texto***

Axudas para a adquisición de libros de texto, materiais curriculares e material didáctico e complementario destinadas ao alumnado matriculado en centros sostidos con fondos públicos, segundo os cursos e a renda per cápita familiar establecidos na orde anual de convocatoria.

### ***Axudas para o alumnado de centros sostidos con fondos públicos para realizar actividades de formación en linguas estranxeiras***

Axudas destinadas ás familias galegas co fin de facilitar o coñecemento doutras linguas ás súas fillas e fillos, sempre que cursen estudos de 1º, 2º, 3º e 4º de educación secundaria

obligatoria e 1º ou 2º de bacharelato, ou ciclos formativos de grao superior, en centros sostidos por fondos públicos.

***Comedores escolares nos centros públicos que imparten os niveis de ensinanza básica obrigatoria, primaria e secundaria obrigatoria, e/ou segundo ciclo de educación infantil***

Os servizos de comedor comprenden aqueles servizos de xantar e de atención aos usuarios nos períodos de tempo libre anterior e posterior da comida do mediodía, nos cales se fomentarán programas de promoción da saúde, hábitos alimentarios e habilidades persoais.

Establece que o uso do servizo dará lugar ao aboamento dos seguintes prezos públicos e das tarifas por parte dos suxeitos obrigados:

1. Serán persoas usuarias gratuítas dos comedores escolares:

- O alumnado que curse a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil pertencente a unidades familiares que se atopen en situación socioeconómica de exclusión social certificada polos servizos sociais autonómicos ou municipais correspondentes.
- O alumnado que curse a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil que se atope en situación de acollemento residencial ou familiar.
- O alumnado que curse a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil cun grao de discapacidade declarado igual ou superior ao 33 %.
- O alumnado que curse a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil pertencente a unidades familiares vítimas de terrorismo ou de violencia de xénero acreditada documentalmente.
- O alumnado que curse a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil pertencente a unidades familiares cunha renda familiar anual neta per cápita inferior a 7.000 €.

2. Serán beneficiarios de bonificación para comedor, agás na contía de 1 € euro que se aboará por día de servizo, o alumnado cuxa renda familiar neta anual per cápita se atope nas seguintes condicións:

|                                                                                                                               |                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Unidades familiares cun único menor que curse ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil           | Renda anual neta per cápita de 7.000,01 a 8.000,00 €       |
| Unidades familiares con dous menores que cursen ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil         | Renda anual neta per cápita de 7.000,01 a 8.000,00 €       |
| Unidades familiares con tres ou máis menores que cursen ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil | Renda anual neta per cápita igual ou superior a 7.000,01 € |

3. Serán beneficiarios da bonificación para comedor, agás na contía de 2,50 € que se aboarán por día de servizo, o alumnado cuxa renda familiar neta anual per cápita se atope nas seguintes condicións:

|                                                                                                                       |                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Unidades familiares cun único menor que curse ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil   | Renda anual neta per cápita de 8.000,01 a 9.000,00 € |
| Unidades familiares con dous menores que cursen ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil | Renda anual neta per cápita de 8.000,01 a 9.000,00 € |

4. Deberán aboar 4,50 € por día de servizo de comedor aquel alumnado cuxa renda familiar anual neta per cápita se atope nos seguintes parámetros:

|                                                                                                                       |                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Unidades familiares cun único menor que curse ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil   | Renda anual neta per cápita igual ou superior a 9.000,01 € |
| Unidades familiares con dous menores que cursen ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil | Renda anual neta per cápita igual ou superior a 9.000,01 € |

5. Deberán aboar 4,50 € por día de utilización do servizo de comedor, o persoal docente ou non docente destinado no centro escolar, persoal auxiliar de conversa e alumnado en prácticas de ensinanzas de maxisterio ou grao equivalente que, sen ter responsabilidades na organización dos comedores escolares nin no coidado do alumnado comensal, faga uso do comedor escolar.

***Subvencións para o desenvolvemento do programa de apertura de centros fóra do horario lectivo aberto a todos os concellos de Galicia***

Subvencións destinadas aos concellos de Galicia, para o cofinanciamento do desenvolvemento do programa de apertura de centros educativos públicos fóra do horario lectivo.

***Axudas económicas para o alumnado que realiza formación práctica en centros de traballo***

Axudas económicas para a realización da formación práctica en centros de traballo (FCT), tanto ao alumnado matriculado no derradeiro curso de ciclos formativos de grao medio e superior de formación profesional, módulos profesionais experimentais, artes plásticas e deseño, ensinanzas deportivas e programas de cualificación profesional inicial e que realice a FCT dentro do territorio español, como ao alumnado matriculado en ciclos formativos de grao medio ou superior de formación profesional inicial ou nun ciclo formativo de artes plásticas e deseño e que realice a FCT en países da Unión Europea.

***Prazas de residencia nos centros residenciais docentes da Coruña, Ourense e Vigo para realizar estudos postobrigatorios non universitarios no curso académico 2013/14***

Para poder optar á praza de residencia as persoas aspirantes deberán acreditar as circunstancias que impidan a súa escolarización nun centro sostido con fondos públicos. Con carácter xeral, esta circunstancia será a de non poder cursar os estudos solicitados por non haber un centro sostido con fondos públicos que imparta os devanditos estudos, ben

na localidade de residencia, ben nunha localidade próxima que permita, polos medios de comunicación da zona, un acceso diario con facilidade. Con carácter particular e documentalmente acreditado, poderanse ter en conta outras circunstancias, como condicións de orfandade, fillos de emigrantes ou situacións familiares moi graves.

### ***Aloxamento para estudantes universitarios en residencias das universidades***

Prazas e bolsas de aloxamento para estudantes da Universidade de Vigo.

<http://seix.uvigo.es/> ou [www.uvigo.es](http://www.uvigo.es)

- Complexo residencial universitario “O Castro” (Vigo)
- Residencia concertada “A Peregrina” (Pontevedra)
- Complexo residencial universitario “As Burgas” (Ourense)
- Complexo residencial concertado “ALCAI” (Allariz)

Prazas de aloxamento para estudantes da Universidade de Santiago de Compostela.

<http://www.usc.es/sur>

#### *Campus de Santiago de Compostela:*

- Colexio Maior Fonseca.
- Colexio Maior Rodríguez Cadarso.
- Colexio Maior San Clemente.
- Residencia Universitaria Burgo das Nacións.
- Residencia Universitaria Monte da Condesa.

#### *Campus de Lugo:*

- Residencia Universitaria Jesús Bal y Gay.

Prazas de aloxamento para estudantes da Universidade da Coruña.

<http://www.udc.es/sape/residencias/residencias.htm>

- Residencia Rialta (A Coruña).
- Residencia Portanova (Ferrol).

***Circuitos culturais. Cultura vai***

Programa de espectáculos dirixido ao público infantil e familiar: marionetas e maxia, teatro, música, danza, cine, etc.

***Programas de promoción do libro, fomento da lectura e a escrita, e mellora da xestión pública das bibliotecas***

Este programa de actividades inclúe actuacións nos seguintes eidos:

- Animación cultural.
- Promoción e difusión do libro.
- Congresos e conmemoracións.
- Fomento da lectura e da escrita.
- Xestión do libro e bibliotecas.

***Axudas ao alumnado universitario que teña dificultades económicas, por causa sobrevida ou imprevista, para continuar os seus estudos***

***Axudas a estudantes con residencia en Galicia que cursen estudos oficiais fóra da nosa comunidade por non estaren implantados no Sistema Universitario de Galicia***

***Axudas a estudantes universitarios, do Sistema Universitario de Galicia ou nos centros asociados da UNED en Galicia, para estadías nalgún Estado membro da Unión Europea co obxecto de coñecer a lingua dese país***

**CONSELLERÍA DE SANIDADE**

**<http://www.sergas.es>**

***Teléfono de asistencia sanitaria: 902.400.116***

O teléfono de atención sanitaria funciona as 24 horas, os 365 días do ano.

Neste teléfono atopará información e consellos relacionados coa saúde e coidados asistenciais sobre situacións que non requiran atención sanitaria urxente.

### ***Saúde en liña: 902.077.333***

Servizo de atención telefónica á cidadanía, operativo de 8 da mañá a 9 da noite, a través do que se poderá pedir cita para ser atendido no seu centro de saúde, se reside nas provincias de Lugo, Ourense ou nas áreas sanitarias de Pontevedra e Santiago de Compostela.

### ***Espazo da cidadanía, na páxina web do SERGAS***

A consellería habilitou un espazo destinado a proporcionar información a toda a cidadanía sobre os aspectos que a continuación se relacionan:

- Cidadán e a saúde (dereitos e deberes, tarxeta sanitaria, instrucións previas, protección social, prestacións,...).
- Coñeza os servizos sanitarios (atención primaria e especializada, saúde mental, saúde pública, urxencias, doazóns e transplantes,...).
- Información de saúde (consellos de saúde, saúde laboral e ambiental, listas de espera,...).
- Coñeza como funcionan (atención ordinaria, centros de saúde, PAC, pediatría, urxencias hospitalarias,...).
- E conta cunha oficina virtual, a través da cal pódese: pedir cita de atención primaria, cambio de médico, tramitar a tarxeta sanitaria e indicar o procedemento e a documentación necesaria para proceder ao reintegro de gastos, entre outras cousas.

A partir deste espazo podemos contactar con:

- **A Escola Galega de Saúde para Cidadáns:** desenvolve accións que melloren as canles de participación de pacientes, familiares, usuarios dos servizos e cidadáns, en xeral.



- **Doazóns e transplantes:** proporciona información sobre a oficina de coordinación de transplantes (OCT), sobre as actividades, centros, lexislación, asociacións de enfermos e transplantados,... ; e sobre a tarxeta de doador.
- **Doa Sangue:** contacta co Centro de Transfusións de Galicia e informa sobre a doazón, as características do doante, lugares para doar,...
- **Vacinas:** enlaza coa área de Saúde Pública (enfermidades transmisibles) encargada do tema; informan sobre: a vacinación infantil, vacinas de tétanos, antigripal e antipneumocócita, virus do papiloma humano, sobre vacinas para viaxeiros,...

### CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL E DO MAR

<http://www.xunta.es/medio-rural-e-do-mar>

#### *Axudas para o fomento da contratación dos seguros agrarios*

Axudas ás persoas aseguradas titulares de explotacións agrarias, sempre e cando subscriban pólizas de seguros de liñas agrícolas, gandeiras e acuícolas; así como, a cobertura de danos ocasionados sobre as instalacións e elementos produtivos.

#### *Axudas para a mellora da eficacia e sustentabilidade das explotacións agrarias e para a incorporación de novos activos agrarios*

Estas axudas tentan favorecer o relevo xeracional de titulares de explotacións, favorecendo a incorporación de persoas, entre 18 a 40 anos de idade, á actividade agraria. A estas medidas engádense outras como as axudas á mellora das condicións de vida e traballo das persoas titulares e das empregadas nas explotacións; mellora e ordenación de producións en función das necesidades de mercado; aforro de enerxía e/ou auga, ou a incorporación de novas tecnoloxías; adecuación á normativa comunitaria en materia de ambiente, hixiene e benestar dos animais; protección do solo e o medio ambiente.

***Prazas de residencia e de manutención nos centros residenciais docentes do Instituto Politécnico Marítimo-Pesqueiro do Atlántico de Vigo e na Escola Oficial Náutico-Pesqueira de Ferrol***

Poderá ser beneficiaria ou beneficiario das prazas de residencia e manutención todo o alumnado que durante o curso académico realice os seguintes estudos:

- a) Marítimo-pesqueiros: Ciclos formativos de grao medio e superior de formación profesional específica da familia profesional marítimo-pesqueira.
- b) Náutico-pesqueiros: Capitán de pesca, patrón costeiro polivalente, patrón local de pesca e mariñeiro pescador.

Poderán solicitar praza en réxime de manutención o alumnado que teña o seu domicilio habitual a unha distancia superior a 15 km do centro docente, ou ben que, aínda sendo unha distancia menor, acrediten a súa imposibilidade de chegar coa puntualidade requirida ás clases da tarde.

***Prazas nas Residencias de Medio Rural para a realización dos seguintes ciclos formativos***

Centro de formación e experimentación agroforestal de Sergude:

- Ciclos formativos de grao medio: Traballos forestais e conservación do medio rural e produción agropecuaria.
- Ciclos formativos de grao superior: Xestión e organización de empresas agropecuarias.

Centro de formación e experimentación agroforestal de Guísamo:

- Ciclo formativo de grao medio: Xardinaría e floraría.
- Ciclo formativo de grao superior: Paisaxismo e medio rural.

Centro de formación e experimentación agroforestal "Pedro Murias" (Ribadeo):

- Ciclo formativo de grao medio: Produción agroecolóxica

Centro de formación e experimentación agroforestal de Lourizán:

- Ciclos formativos de grao medio: Traballos forestais e conservación do medio rural.
- Ciclos formativos de grao superior: Xestión forestal e do medio natural.

***Convocatoria de bolsas para a formación e de prácticas en temas relativos a agricultura e pesca***

Bolsas de formación de persoal tecnólogo e persoal de apoio á investigación, bolsas de prácticas para os titulados recentes en especialidades agrarias, forestais, veterinaria, tecnoloxía dos alimentos e bioloxía, e bolsas de prácticas para o alumnado e tituladas ou titulados recentes de formación profesional da familia agraria.

***Bolsas de formación en réxime de empresa tutelada para titulados en ciclos formativos de acuicultura***

***Axudas para o fomento das razas autóctonas, a creación e mellora de microempresas de aproveitamento forestal, de fomento do emprego de maquinaria en réxime asociativo***

***Axuda para a subministración ao alumnado de centros escolares (infantil, primaria e secundaria) de leite e determinados produtos lácteos***

***Axuda para a distribución de froitas frescas ao alumnado de centros escolares (2º ciclo de infantil, primaria e secundaria obrigatoria)***







galicia



XUNTA  
DE GALICIA